

310398

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

Vol. 9.

చెన్న పట్టణము 1922 వ సం॥ ఏప్రిల్ 11 వ తేది మంగళవారము

No. 9.

సంపుటము ౯

దుండుభినామ సంవత్సరము, చైత్ర మాస శుద్ధ పౌర్ణమి గా.

సంచిక ౯

ఇమిటేషన్

	రూ.	ఆ.	పై.
రవ్వల కమ్మలు	4	0	0
గజెల పడ్డాణము	3	0	0
కట్టకాసుల పేరు	8	0	0
నాగరము	2	0	0
నాను, జరిసి సహా	4	0	0

మైలాపూరు - మదరాసు

విక్టోరియా డిపో,

బొంబాయి, ఆధరణముల, గ్రంథముల
క్యాటలాగు ఉచితము.

అహమదాబాదు

సభలు

36 వ దేశీయ మహాజనసభ

ప్రతి 1-కి రు 0-4-0 (3541)

వర్తకులకు 100-కి 25 చొ॥ కమిషనియ్యబడును
ములుగు- వెంకటరమణయ్య, సర్కిలుపేట, బందరు.

"తెలుగు సంక్షిప్తలేఖనము."

వీరు ఇల్లుకదలకనే తెలుగు పాఠ్యమును నేర్చుకొని
భాషాసేవచేయవచ్చును. దినమున కొక గంట పని. వివరముల
క్రింది చిరునామాకు కార్డు వ్రాయండి!

(13) ఇకాఫరేషన్ బ్యూరో, కాకినాడ.

సర్వవృత్తిక విషసంజీవిని (రిజిస్టర్)

తెలుగు ట్రేడ్ మార్క్ ఈ బొంబాయి
వాడిన విషమును తీసివేయుటయేగాక భాధ
ను తీర్చి పోగొట్టును. నెల పాకెట్టు
రు. 0-8-0 పోస్టేజి 0-6-0, 4 పాకెట్టు కొను
వారికి పోస్టేజి ఇనాం. 1 డబ్బా ప్యాకెట్టు
5-0-0. పోస్టేజి ఇనాం.

చిరునామ: రాజ్యలక్ష్మి కంపెనీ,

(6) నెం. 44 నంబులయ్యరు వీధి, మద్రాసు.

BOOK TO SUFFERERS! CURE GUARANTEED!!

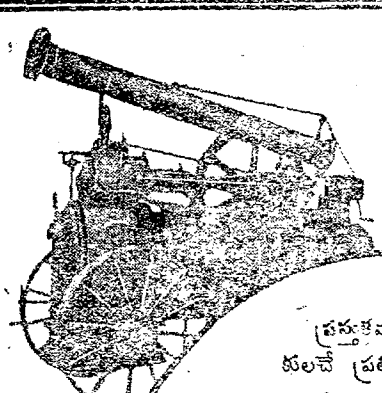
SOVEREIGN HYSTERIA PILLS.

మూర్ఖవివారణ మూత్రము

tin of 20 pills per Rs 1-0-0

Startling results in 24 Hours. Chronic Cases Undertaken
& cured on contract system as well No fees until relief
observed. (B)

M. V. R. RAMACHANDRA RAO, Market Tank, COCONADA.

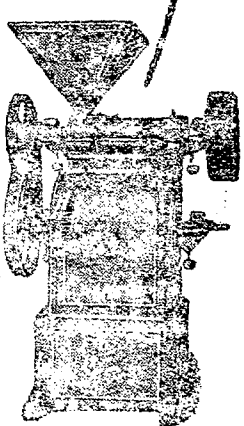
Portable Steam Engine

ప్రస్తుతము అసంఖ్యా
కులచే ప్రతిదినము ఈ
యోగం చ బడుచున్న

మార్షల్ హ్యుల్లర్ స్టీముఎంజీను గలిగినట్టి
మేల్లైన ఎంగల్ బర్ల రైస్ మెషిన్లచాల త్వస్తి
కరముగా నున్నట్లు అందరును తెలుసుకొని
యెన్నరు.

హిందూదేశమునందు ఆ నేక హల్లరులున్నవి
(Hullers) వాటినికూడ "ఎంగల్ బర్ల" అను
పేరుతో పిలుచుచున్నారు. అయినను అవి మిక్కిలి తక్కు
వగా పనిచేయుచున్నవి. కొనదలచినవారు వారి లాభము
కొరకై ఎంగల్ బర్ల అనునది ఒక్కటిమాత్రమే యున్నదని
జ్ఞప్తియందుంచుకొనవలెను. వాటిలో మొదటిదియు, శ్రేష్ఠ
తరమైనదియు నైనవాటికి మేము ఇండియా, బర్మా, సిలీను
దేశములకు ప్రధాన ఏజంట్లుగా నున్నాము. హిందూదేశము
నందు మా ప్రాంచి ఆఫీసులలో విక్రయించ
బడు శ్రేష్ఠతమైన ఎంగల్ బర్ల
హల్లరులనే కొనుటయందు ఆసక్తి
గలిగి యుండవలెను.

మా స్టాకు లిస్టుకు
ప్రాయవలెను.

Genuine
Engelberg Huller

"బియ్యపు ప్యాక్కు
రీల సామాగ్రులను
నిలువ సామాను
లతో నుండికొను
వారికి ఒప్పగించ
బడును."

మా స్టాకు లిస్టుకు
ప్రాయవలెను.

Send for our
Stock List:-

MARSHALL
SONS & Co.,
(INDIA) LTD,

CALCUTTA,

BOMBAY,

MADRAS,

LAHORE,

BEZWADA

TANJORE.

సవరంబంగారుకు మంచివెండికి గ్యారంటీ

మాకద్ద సవరము బంగారుతో తయారుచేయబడిన
సకలవిధసగలు, వెండిసామానులు అత్యుత్తమునకు సిద్ధ
ముగా నున్నవి. ఆర్డరు యిచ్చినవారి యిష్టప్రకారము
వారు కోరుకాలమునకు తయారుచేసి యియ్యబడును.
నగలు తృప్తికరముగా లేనిచో వాపసు తీసికొని వైక
మియ్యబడును.

వర్క్ షాపు 198 } మరాపు శ్రీనివాసులు
టాక కాలవీధి మద్రాసు, } నాయుడు, మునిరత్నం
తెలిపాను నెం. 330 } నాయుడు అందునన్న
నగలవర్తకులు 87 చైనాబజారు మద్రాసు.

మలయచందనము

గనేరియా అను నెగరోగమునకు ఔషధము

పథ్యము లేదు. పిచికారీతో పని లేదు.
ఎలుపు, తెలుపు, పచ్చ, అను మూడు
విధముల నెగరోగమును మూడు
పూటలలో మాన్యును. శ్రీల కునుమ
వ్యాధులకు కూడ ఇది రాజోషధము.
(1251) డబ్బీ 1 కి నెల 2-4-0

గంధర్వ ఫార్మసీ, రాయవరం. (గోదావరిజిల్లా)

(3081) "కత్తికట్టలు"

కత్తికత్తి గట్టి గట్టు పొడుగు గలది. పొడవునా
1-కి రు 4-8-0.
దేవన కొనుటానికి 1టి ఉచితము పోస్టేజీయందుచే.
కుయుతారు అర్బురుతో ఒకరూపాయి
అదాన్సు కంటకలెను. టి. వెంకటేశ్వర్లు అందు కొ
కట్టు అంద లాక్ మోకర్లు etc.
కత్తాపురం, (గోదావరిజిల్లా)
కత్తికత్తికట్టలు: ఇండస్ట్రీలు కత్తాపురం.

బ్రిటిషు గయనా

భారత ప్రతినిధులు

ఇంగ్లాండు నుండి వచ్చిన ఇంగ్లాండులోని నుండి దిగిన ప్రయాణికులలో మద్రాసు కావనసభ ఉపాధ్యక్షుడు డా॥ బి॥ పి॥ కేశవపెద్దెగారు, భారత సేవక సంఘ సభ్యుడగు వెంకటేశ నారాయణ తెవారిగారు డి॥ ఎఫ్. కేటింగ్సు బి॥ సి॥ ఎస్. గారునుండిరి. వీరు భారత ప్రభుత్వమువారిచే బంపబడిన ప్రతినిధులు. రాయబార సంఘాధ్యక్షుడగు డి॥ బి॥ పిల్లెగారిగారు తమ తమ తమమారుడు పి॥ గోవిందరాజు పిల్లెగారు వచ్చిరి. బ్రిటిషు గయనా యిమ్మిగ్రేషను కౌన్సిల్ ముఖ్య గుమస్తాయగు ఆర్థర్ హిల్ గారు స్థానిక ప్రభుత్వమువారిచే రాయబారులను సన్మానించుటకు నియోజితులైరి. భారతదేశము మహాసభ (బ్రిటిషు గయనా వారినిది) అధ్యక్షుడగుటకు గాయన కాన్వెన్షన్ గు కె పి॥ వీరాస్వామిగారు ఓడరేవు వద్ద వచ్చియుండిరి.

హిల్ గారు పీఠాధ్యక్షుని డి॥ బి॥ పిల్లెగారిని, ఆతని యనుచరులకును పరిచయము చేసిరి.

ఓడ లాంఛను పెట్టుకొని వచ్చిన ఆగవలసియుండెను. తమ తోడి దేశీయులను అడుగుట అనేకులు వచ్చియుండిరి.

బార్టిటవులలోని తూర్పు ఇండియనుల పక్షమునను బ్రిటిషు గయనా యిమ్మిగ్రేషనులకు సుఖము పక్షమునను సన్మాన భావమును, అసభకు ప్రతినిధులు కావలెననియు డాక్టర్ వార్తను ఆహ్వానించెను. గవర్నరు అగు ఎర్ విల్ఫ్రీడు కాలె లు కే. పి॥ ఎం. జి. గారు కూడ సభకు వచ్చుట కంగీకరించిరి.

తమిళును తమ సోదర ప్రతినిధులను సన్మానించుటకు కడు ప్రయత్నముండి వచ్చినందులకు పిల్లెగారు బ్రిటిషు గయనా యిమ్మిగ్రేషనులకు సుఖములకు కృతజ్ఞత చెలిపిరి. తానును, తన సోదర ప్రతినిధులను పట్టుటను గావించి అన్ని విషయములను స్పష్టముగ వివరించుచు పిల్లెగారు చెప్పిరి.

ఈ కు ఇండియన్ సంఘము తమకు క్రొత్తగాదనియు దానిని గూర్చి యిదివరకే చాలవిడిచియు తెవారిగాను చెప్పిరి.

అధిక సంఖ్యాకులు తమకు స్వాగత మొసగుటకై వచ్చి నందులకై కేశవపెద్దెగారు ప్రేక్షకుల లెల్లరకును వందనమును సమర్పించి పరస్పర సన్మాన పోషయములు పరిచయములు జరిగిన పిమ్మట నాటికి ఆదిమయ యథాస్థానములకుం జనిరి.

రాయబారుల ఉద్దేశ్యము

దెయిలీ క్రానికలు ప్రతినిధియొక్క ఏప్రిల్ 4 వ తేదీ నాడు వీరిని కలవించుటకు వారి బహువక్షుల పెట్టెను. పిల్లెగారు, తెవారిగారును దయతో కంగీకరించిరి. బ్రిటిషు పరిపాలనకు ప్రతికూలముగ గాంధీగారు ప్రారంభించిన నుద్యమమును గూర్చియు, భారతదేశ ఆకాంతిని గూర్చియు వీరు తమ యభిప్రాయముల నొసగుట కంగీకరింపరైరి.

బ్రిటిషు గయనా వారు వచ్చుటకు గల కారణములను ప్రతి కాపిలేఖకుడు కోరెను. భారతదేశమునుండి యెవరైనను రాగోరినవా రిచ్చటికి వచ్చుట యనుకూలముగ నుండునా? అనుకూలము నుండునో, వారు వ్యవసాయము చేసికొని యిచ్చటనే నివాసమేర్పరుచు కొనులాగునను, ఇతరు లింకను నిచ్చటికి వచ్చి నవారని, బ్రిటిషు గయనా ప్రభుత్వమువారు సౌకర్యముల నేర్పాటుచేసెదరా? ఇంతయు - భారతీయు లిచ్చటికివచ్చి భూములను సాధించుకొని నేత్యము చేసికొనుటకు అనుకూలముగ నుండునా యను విషయములను అన్నిటిని చక్కగ గమనించి తమ యభిప్రాయములను భారత ప్రభుత్వము వారికి నివేదించుట కిచ్చటకు వచ్చితిమని వారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి బార్టిటవు అంగమైనవట్టణము. ప్రతినిధులు తమ కొనగబడిన సన్మానమునకును, అక్కడ జూచిన విషయములకు సంతోషించిరి.

కాలనీగో జనసంఖ్య హెచ్చనలెనని కోరువారు గాని సునిములు గాని తమకు స్వయముగ గాని, ఉత్తరముల మూలముగ గాని తమ యభిప్రాయములను తెలిపిన కృతజ్ఞతతో దైకొందుమని అభ్యుత్సాహము పిల్లెగారు చెప్పిరి.

రాయబారులకు నీసములెడు నెలలైనను ఇచ్చటనుండును. ఈ కాలనీలో పనిముగిసిన తరువాత వారు బ్రిటిషుదేశము వెళ్ళుదురు.

పిమ్మట భారతదేశమునకు వెళ్ళి డా॥ గూరగకు తన నివేదికను సమర్పింతురు. ఇంగ్లాండు, ఆస్ట్రేలియా, న్యూజిలాండ్ లో జూచినవిచ్చి కాలవైకేవన దృష్ట్యా చేయున ఫలితము వైదినే నిక వై యాధాపడియుండును.

ఏప్రిల్ 15 వ తేదీనాడు పురమండముగందు రాయబారుల గౌరవార్థము బ్రిటిషు గయనా యిమ్మిగ్రేషన్ సం

ఘమువారు సన్మానము నొసగి గొప్పసభగావించిరి. సభకు ముఖ్యుర భారత ప్రతినిధులు వచ్చిరి. మందిరము ప్రేక్షకులతో క్రీకెటింగ్సిపోయెను. గవర్నరు ఎర్ విల్ఫ్రీడు కాలెలు కే. పి॥ ఎం. జి. గారును, సభమున కధ్యక్షుడగు డాక్టరు హ్యూస్ వార్తనుగాయన వచ్చిరి. డాక్టరు వార్తను అగ్రాసనాధిపత్యము చేసించెను. అగ్రాసనాధిపతి యిట్లుపన్యసించెను.

భారతదేశమునుండి యేలెంచిన రాయబారులను సన్మానించుటకు వారు సభ గావించుచుండిరి. రాయబారులు దేశము నకు క్రొత్తవారు. ఆందువలన వారికి సన్మాన మొసగుట తమ విధి. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యములోని యితర యధినివేతరాజ్యము లలోవారికా అచ్చట భారతజాతి సమాన గౌరవము గలిగియుండెను. కొంతకాలము క్రిందటికాలముండిన నిర్బంధ ప్రాతపద్ధతి తొలగింపబడెను. రాయబారుల శిష్యాలు ననుసరించుచుండెడి కాల వైకేవన విధానములను బ్రిటిషు గయనా వారు లాభము గలుగునని అతిదు తలంచెను. అంతట సన్మానపత్రమును చదువుదని అభ్యుత్సాహము వారుగాని కోరెను.

సన్మానపత్రమునందలి ముఖ్యాంశము లిట్లున్నవి బ్రిటిషు గయనాలో నితర జాతులవాటికన్న భారతీయులు అధిక సంఖ్యాకులుగ నుండిరి. మొత్తముమీద 135,000 మంది అనగా నూటికి 75 వందలవారు మంది భారతీయులు లుండిరి.

వారు సామాన్యముగ నేత్యముచేసికొని జీవించుచుండిరి. కొందరు న్యాయవాదులుగ నుండిరి. పలువురు పలువిధములగువృత్తుల నుండిరి. కొన్ని సంఖ్య ములనుండి భారతీయులు ప్రాథమిక విద్యయేగాక, మాధ్యమిక విద్యగూడ నభ్యసించుచుండిరి. తాము ఇతరులపాటు సమానస్వర్యములు గలిగి గౌరవముగ నుండిరి; తమ సాంఘిక విషయములలో సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము గలిగియుండిరి. వారి నెవరును అభ్యంతరపెట్టువాడు లేకుండిరి. అచ్చట చక్కగ పరిశ్రమతరువాత పరిపరిశ్రమయధికము. పరిపరిశ్రమకు తగినంత నీటిపారుదల వసతులు బాగుగ లేకుండెను. ఈరెండు పరిశ్రమలు బాగుగ నుండిన తమజీవనముగూడ బాగుగ నుండును. భారతదేశమునకు సంపూర్ణ స్వరాజ్యము రాగానే, తమహక్కులు గూడ బాగుగ ప్రతిష్ఠింపబడుటకు విలుదును.

అంతట తివారిగారు హిందూస్థానిభాషయందు పునస్సరించిన తరువాత కెంటింగ్ గారు ఆంగ్లమున నుపన్యసించిరి. తివారిగారి హిందూస్థాని యుపన్యాసమును వినినతరువాత ప్రేక్షకులకు తన ఆంగ్లయుపన్యాసము రసవహిముగ నుండునని ఆతడు తలంచెను. సన్మాన పత్రమునందు ముఖ్యముగ విషయము లనేక ములుండెను. వా రాద్విషయమునందు మాటచివములు మాత్రమే ఉండిరి. (ఒకరు:-వీధివేయకాదు, కాలనీ.) తాము అనేకదీప్తములకు తెల్లనందుగ బ్రిటిషు గయనా వారు ఒకదీప్తముగ నుండి నట్లే నున్నారెను. (నల్ల) పాతకాలలో క్రొత్తపిల్లలకు ఒకమంచియనుకూలమును నిబంధనయుండెను. క్రొత్తపిల్లవానిని చూడవలసినదేగాని, క్రొత్తయెనందున, ఆతని మూటలాడుమని కోరిగూడదు. (నల్ల) తమవిచారణలన కాలనీలోని యిమ్మిగ్రేషన్ సంఘమువారి కేమైన లాభించెనో, రాయబారుల సంతోషించుకు. ఆతడు భారతదేశమున భారతీయులవ్యక్త సుమారినదని యాశువత్సరములు పనిచేసినందులకు ఆనందించుచుండెను ఆతనికి మిత్రులు భారతీయుల లనేకులుండిరి.

మాతృభాష.

డి. బి. పి. కేశవపెద్దెగారు అంతట నుపన్యసించిరి. దక్షిణ హిందూస్థానమున దక్షిణాస్థానమునందలి తమిళమునందు పునస్సరించుట కారణముగ నుత్తరమునకును, కాని వ్యవధిలేదు. ఆతడు గయనా వారును మొదట చూచినపుడు బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమును నిర్మించిన ఆంగ్ల శాసనాంతరాలు జ్ఞాపకమిచ్చిరి. అట్టి ఆంగ్ల లుండబట్టియే బ్రిటిషు సామ్రాజ్యము నుత్థిముగ నుండెను. భారత ప్రభుత్వమువాడు బ్రిటిషు గయనా వారికి తులను స్వయముగ తెలిసికొనుటకై ప్రతినిధులవచ్చుటకు బంపిరి. కాలనీలో అన్ని జాతులవచ్చుటకు సమానముగ నుండుటజూచి పిల్లెగారు సంకల్పించిరి.

వసతులు బాగుగ నుండిననో యావనములు కుటుంబసహితము కాలనీకి వచ్చుటకు విలుదును. అనేక విషయములను కాలనీయందు సవరించవలసియుండెను. భారత దేశమున హిందూ వివాహము లొకవిధముగ నుండెను. హిందువులకు వివాహము ఒక సంస్కారముగ నుండెను. భారతీయ రైలుదొంగలను బంధించుటకు వీలు లేకుండెను. మహమ్మదీయవాదులు లొక విధముగ నుండెను. ఆయాచారములు పిల్లెగారికన్న గవర్నరుకు బాగుగ తెలిసియుండెను. గయనా కాలనీలోని యిమ్మిగ్రేషన్ ఇండియనులు మాతృభాషను వరచిరి. ఒకవిధముగ చిత్రమైన యాంగ్లమును మాట్లాడుచుండిరి. అది పిల్లెగారికి బోధపడెను

దెను. భారతదేశము లని చెప్పుకొని గవ్వపడుటకు భారతదేశ కావ కనీసము ఒక్కటియైనను వారికి వచ్చియుండుట యనున రచన ఉపన్యాసమునకు తోచెను. ఈ కు ఇండియనులు ఒకరి జోలికి బోవువారుకారు. కాని ప్లాంటరులు అశవసరముగ వారి మూకీభావమును మాంద్యముగ కలచి బాధపెట్టుకుంటున్నారాక యని పిల్లెగారు ప్రార్థించిరి.

పిల్లెగారి కొకవిషయమై ముఖ్యముగ నాయాసము కలిగెను. తమను 'మాతృ'ని వ్యవహరించుటకు ఉత్తుండెయిన లేక గించినటుల ఆయనకు తోచెను. 'మాతృ' అనుపదమే అచ్చటి ప్రజలకు బోధపడినట్లుండలేదు. అందువలన వారి గౌరవమునకు హాని కలుగలేదు. కాని యితర వలసరాజ్యములలోకన్న బ్రిటిషు గయనా వారిని భారతీయులనీటి బాగుగ నుండెను. అచ్చటివారు అట్టి వృద్ధి చెందుచుండిరిని వినిన భారతదేశ వారు లెల్లరు బొంగుకుండు.

డి. బి. పిల్లెగారి యుపన్యాసాంతరము గవర్నరుగారు మాటలాడిరి. బ్రిటిషు గయనా భారతీయులనీటి కనుగొనుటకు భారతదేశమునుండి యధికారతరులు వచ్చినందులకు గవర్నరు గారు సంతోషించిరి. రాయబారులు స్వయముగ ప్రజలలో మాటలాడుటచేతనే కిష్టముగ నుండెను. 'మాతృ' యనుపద బాగుగింపబడుచుండెనని చెప్పబడెను. మాతృ యను పదము తప్పుగ నందరకును తోచియుండెను. ఆయనను అందరకును ఆ పదము నుపయోగింపవలదని కోరుటకు గవర్నరు సిద్ధముగ నుండెను. ఈ కు ఇండియనులు మాతృభాషలను వరల నేర్చుకొనుచుండిరి. అంతట ప్రత్యేకముగ సుపాధ్యాయులు గూడ నియమింపబడిరి. ఒకభాషతోనే తృప్తిపడక అనేక భాషలను నేర్చుకొనుట వాంఛనీయుముగ నుండెను. పాతకాలలలో ఈ కు ఇండియనుల సంఖ్య యధికముగ నుండెను. కనుక నెవరట నీయబడిన గ్రాంటులు చాలతేదని వివరాభిప్రాయము గవర్నరుకు తెలుపుకొనియుండెను. ఈ కు ఇండియను లింకను గయనా వు వచ్చినను రాకుండినను, అభివృద్ధిమాత్రము జరుగుచుండునని గవర్నరు చెప్పెను. కాని, యిమ్మిగ్రేషన్ ములను వచ్చిన అభివృద్ధి కిష్టముగ గన్ని పనుండెను. బ్రిటిషు గయనా ప్రదేశము ఇంగ్లాండు సామ్రాజ్యములను కలిపిన నెంత యుండునో అంత విస్తీర్ణము గలిగియుండెను. రెండుకొట్లమంది ప్రజలు నివసించుటకు దర్శింపనంత వికాలముగ నుండెను.

డాక్టరు వార్తను రాయబారులకును, గవర్నరుకును, క్రింద వముల నల్పించుచు రెండమాటలను మాటలాడెను. కాలమే ధర్మ నఉద్యమము లేకుండెన, కాలనీకి రాయబారులను భారతీయుల త్యమువారు పంపియే యుండరు. బ్రిటిషు గయనా స్వర్ణచక్ర తాను భారతదేశ ప్రజలలో చెప్పెట్లు ఆహ్వానింపబడెను. క రిం ఈ కు ఇండియనులు కాలనీకి వచ్చిననో, దానిని స్వర్ణముగ తేదీని ర్చుటకు తోడ్పడుదురని మాత్రమే డాక్టరు వార్తను చెప్పిసరిపి డెను. - దెయిలి ఆగ్లోసి.

సరిహద్దులు.

సరిహద్దు రాష్ట్రముల ఫిక్సేషన్ మొదలుగా వివరమును. 7 వ తేదీన రాజప్రతినిధికి యాక్రింది తంతివార్త పంపిరి:-

"మారుపంపిన సందేశమునకు యారాష్ట్రమునందలి సిపిసు మిలిటరీ ఉశ్యోగలపక్షమున వందనము లర్పించుచున్నాను. ఎదు రాష్ట్రాభివృద్ధి కొరకు మారుచేయుచున్న కృషి ప్రకటించుచున్నా సానుభూతి మా ఉత్సాహమును ఇవ్వబడించుచున్నది." డు.

రహస్యదీక్షుల కోరికలను జలపరము బ్రిటిషు సా భుత్వమువారికి తంతివార్త పంపించుటకు రాజప్రతినిధిగారు వందనము లర్పించుచు, మారుతేగుగారిరాజీనామకు చింతించు సరిహద్దుల రాష్ట్రమునందలి మహమ్మదీయులు సమావరణం కథ గావించి తీర్మానముల గావించిరి. ఈ తీర్మానములు కమిషనరు, రాజప్రతినిధి గార్లకు తెలుపబడెను.

మారు

బర్మా లెప్పి నెంటు గవర్నరు ప్రసంగము

ఏప్రిల్ 8 వ తేదీన బర్మా కావనసభలో ఆక్షయకు పుత్రము మీది చక్ర ముగియగానే లెప్పి నెంటు గవర్నరు ముగ లో ప్రవేశపెట్టబడెను సంస్కరణ విధాన ముఖ్య మైన నూతన ప్రభుత్వవిధాన మనియు, తత్ ఫలమే నూతన రాజ్య స్వపరిపాలనమును గోరుట మహాపరాధమనియు చెప్పిరి. నూతన కష్టములను తొలగించుటకు స్వపరిపాలనను దిక్కా రాజ్యము నభిప్రాయము నతడు ఖండించెను. స్వపరిపాలనారాజ్యము గావలసిన పరిస్థితు లేర్పడే టప్పటికి బర్మా రాష్ట్రము తగిగట్లు కాలము పట్టును. భారత రాజకీయాంశోహల విగ్రహము. సర్వీసులకు అభ్యుత్సాహము కలిగించుటలో విషయము లకు పను బర్మా రాజకీయాంశోహల లట్టి తప్పును చేయరాదు. పడవలెను.

హిందూ ధియలాజికలు హైస్కూలులు

వాఙ్మయసంఘ వార్షిక సమావేశము

వేమవరపు రామదాసు పంతులుగారి

యావన్యాసము

హిందూ ధియలాజికలు హైస్కూలులు వాఙ్మయసంఘ వార్షిక సమావేశము సందర్భములో 'డెయిలీ యెక్స్ ప్రెస్' పత్రికా సంపాదకులగు ఆర్. డబ్లియూ. బ్రాక్ గారి యధ్యక్షత క్రింద శనివారము సాయంత్రము జరిగెను. పాఠశాల విద్యార్థులను ఆహ్వానపత్రిక లందినవారు కొందఱును ఆ సభకు విచ్చేరిరి.

కార్యక్రమము చాల చక్కగనుండెను. అందు కార్య దర్శియగు యస్. పి. సుందరరాజుగారు సాంకేతిక నివేది కమును జరుపుటయు, హైకోర్టు వకీలగు వేమవరపు రామదాసు పంతులుగారి యావన్యాసమును, ముఖపాఠములును, 'డెయిలీ యెక్స్ ప్రెస్' అను నాటకమును ప్రదర్శించుటయు నుండెను. నాట కము చక్కగ ప్రదర్శింపబడెను. అందు డి. వి. రామనాథా చారికి రజ్యపాత్రమును ధరించి చక్కగ ప్రదర్శించినందులకు ఒక మెడలియబడెను. వ్యాసములవాసినదిలకును వక్తృత్వ మునకును బహుమానము లిచ్చబడెను. హెడ్ మాస్టరుగారు తమ విద్యార్థులు నాటక కుశలత్వము గల్గియున్న విద్య. పట్ల నశ్రద్ధ జేయనివారిని చిప్పిరి.

ఉపన్యాసము

రామదాసు పంతులుగారు, జాతీయ జీవితమునకు పాఠ శాలలలో గరపు విద్య యెట్లు తోడ్పడును? అనువిషయమును గూర్చి యావన్యాసించిరి. వివాదాంతముగ నన్న రాజ్యాంగ విష యముల నెత్తికుండ దేశములో ప్రస్తుత విద్యావిధానమును గూర్చి మా ప్రతి ము జెప్పుట తమ యుద్దేశ మని వారు జెప్పిరి. 60, 70 సంవత్సరముల క్రింద ప్రారంభింప బడిన విద్యావిధానము యిప్పటికి పనికి రాదని అందఱును అభిప్రాయపడుచున్నారు. ప్రస్తుత విద్యా విధానములో గృహజీవనమునకును, పాఠశాల జీవనమునకును సంబంధ మేమియు లేదు. గృహజీవనమున జాతీయ తీవ్రము. ప్రస్తుతము పాఠశాలలో గరపు విద్య యీ గృహ జీవితమును పోషింప జేయక పోగా దానిని చెడిగొట్టెను. ప్రస్తుత విద్యా విధానమును సంస్కరించుట కిప్పుడు ప్రయత్నములు గొన్ని జేయ బడినను లోపమునకు మూల కారణ మెయ్యదియో యెవ్వరును గ్రహించలేదు. ప్రస్తుతము పాఠశాలలో వ్రాత, చదువు, లెక్కలను మాత్రము నేర్పట జరుగుచున్నది. కాని అదిచాలదు. ఇంగ్లీషువారల తపశ్శిల్లకు చదువును యిండియాలో నేల చెప్పించుకో వారికి తెలియునా యని ఆ యన అడిగెను. తపశ్శిల్లు పెద్దవాళ్ళ కంటేగాక యింగ్లీషువారలు కావలెనని వారికోరికయై యుండెను. ఇప్పుడు భారత

పాఠశాలలో జాతీయజీవితపు పంథా యేమియును లేదు. దేశములో విద్య యిప్పుడు విద్యానిపుణుల చేతను, ప్రభుత్వ రాజకీయవేత్త చేతను నడుపబడుచున్నది. ఇట్టి విధానమున కాయన యెవ్వరినిన్ని నిందించలేదు. భారత జీవితములోని పాశ్చాత్య విజ్ఞానమును దెచ్చుటకు ప్రయత్నములు జరిగెను. ఇది కష్టసాధ్యము. కానియును చాలాలవు. ఇప్పుడు గరపువిద్య భారత జీవితా వసరములకును పరిస్థితులకును దగినది గాదు. విదేశ విజ్ఞానమును నుండిదేదో సంస్కరించుచు, భారతాదర్శముల స్థానే విదేశాదర్శముల ప్రవేశపెట్టుటను ఆ యన గర్హించెను. భారతాదర్శముల నుండేనియనలేని కోరుట న్యాయముగనే యున్నది. ఇంగ్లీషు ఉపాధ్యాయుడు భారతీయుల జీవితమును గూర్చి రహస్యములను కనుగొనజాలడు. ఇంగ్లీషు ఉపాధ్యాయులు తమతమ సాంఘికాభిప్రాయముల సంస్కరించుకొనెదమన్నను వారు దానికంగీకరింపరు. భారతీయ పాఠ్యాయలు యింగ్లీషు ఉపాధ్యాయుల కప్పులగుటచే వారి కష్ట నెక్కుడు చేయున దేమియునులేదు. జాతీయభావమును దేశభక్తియు భారత పాఠశాల లలో వృద్ధి జేయవలె నని ఆయనగోరినను. మాతృభూమిని గూర్చి భారతీయోద్దేశమునకును యింగ్లీషువారును భేదముగదు. భారతీయుడు భారత మాతను వివిధాలంకృత యగు నొకదేశతగ దలంచి యేకాభిప్రాయమును గల్గింపజేసెను. భారత చారిత్రమును, కవితా, కళాభావమును వారికి పరిచేయుగ నుండెను. ఆయితే యీ అదర్శము పాఠశాలలో వృద్ధిపరుపబడుట లేదు. నురియుక విషయ మేమనిగా విద్యను విదేశభావలో గరపుచేవారిభావ యందలి ప్రతి తగిపోవుచున్నదని ఆయన యాక్షేపించెను. మర్రాసులో సాధారణముగ నిద్దరు యువకులు యింగ్లీషులో మాటాడుచుండిరి. ఇది దేశమునకు నుంచిగారి యలవాటు. ఈవిషయముగ ఆంధ్రులు తమిళ సాదరులకన్న శాల మెరుగు. ఈ యలవాటును వారు మాని వేయవలెను. ఇది వివాదకారినిదేశ విజ్ఞానమునా విజ్ఞానమునం తను తుదిదివేవలెనని ఆయన చెప్పెను. ప్రస్తుత పాఠశాల లో నేర్పుచారిత్రమును తీసివేసి దేశచారిత్రమును నిజమైన దానిని దేశభక్తి నెక్కువజేయు దానిని బెట్టుటకు ప్రయత్నములు జరుగవలయును. అది కష్టమైన పనియని యాయన యంగీకరించెను. దేశచారిత్రముంతయు మరల వ్రాయవలెను. పురాతన చారిత్రక విషయముల వ్రాయుటకు తగిన పరికరము లేమియు లేవున్నను, పిదప జరిగిన చారిత్రమును వారు పోరాడిన యాద్యములకగూర్చి వ్రాయుటకు సాధనము లేనియేని గలవు చారిత్రము ఉభయపక్షములయందును సద్విషయములగుర్తుబట్టయై యుండవలయును. వారు ఉపన్యాస మును ముగించుచు పాఠశాల ప్రజాజాతీయ జీవితమునకు విక్షణాస్థానమని చెప్పెను. ప్రజాజీవనములో ప్రతి లోపమును, విద్యా ఫలిత మే యనబడుచున్నది. ఇది మనమునందుకొని వారియాదర్శమును బొందుటకు దేశములోని దేశభక్తులగు యింగ్లీషు వాల సహాయమునై నాధారపడవచ్చునని ఆయన ఉపన్యాసమును ముగించిరి.

ఉపన్యాసకులకును, అధ్యక్షులకును శందనములను సంఘ కార్యకర్తా రర్పించిన పిదప సభ ముగిసెను.

యావన్యాసత కార్మిక హితంకర మహాసభ.

హితంకరాయ, ప్రియల రి:— యావన్యాసత కార్మిక మహాసభ 31 దినములు సమావేశమై ఆనేక తీర్మానములను తీర్చి ముగిసెను. ప్రభుత్వమువారి కానిటరీ ఆఫ్ సరులు ఫ్యాబ్రికేషన్స్ కు స్వేచ్ఛలవలె కర్మాగారములందలి కార్మికుల ఆరోగ్యము గురించి విచారించుచుండ వలెననియు, విశ్వవిద్యాలయముల డాక్టర్లు వృత్తికి సంబంధించిన కోర్సులను గురించియు, పార్శ్వ ఆరోగ్య కార్యమును గురించి నేర్పవలెనని తీర్మానములు గావించబడెను. కార్మికుల తేమాభివృద్ధికి పాటుపడుటకు గురించి కార్మికుల పరిశ్రమలయములలోను, సాంఘిక సేవా సమితులలోను, మి టీలను నియమించవలెనని తీర్మానించబడెను. యావన్యాసత కార్మిక హితంకర సంఘ మను సేరిట నొకదానిని స్థాపించ వలెనని జ్యోషి గారు రుపపాదించిరి. తత్సంబంధముగు నిబంధనలను తయారు చేయుటకు ఒక కమిటీ నియమించబడెను. ఎ. సి. చాటర్జీ (అధ్యక్షులు) డబ్ల్యు హెచ్ జై సర్ ఆర్. హెచ్. రాజ్ కోసక్ (కాన్వెనర్), జాక్ మోటు (నాగ్సుగము), యల్. ఎ. బ్రోకెన్బెరు (జెంపెర్నరము), జి. ఎ. పీయర్సు కన్వ లేక యం. డి. నేవీకన్వ (మదరాసు), కె. ఆల్. లేలు (హోలాపురు), హెచ్. సి. రీడు (కలకత్తా గనుల సంఘము) తేకేరియా (అహమ్మదాబాదు కార్మికమిల్లులు.) యల్. యం. జ్యోషి బొంబాయి, యస్. బి. కుల్కర్ణి బొం బాయి, పి. జి. కనకాగారు బొంబాయి; సభ్యులుగాను నియ మింపబడిరి. కడపటి ఇరువురును బాయింట్ కార్యదర్శులుగ పనిచేయుదురు. ఈ కమిటీవారు వచ్చే సంవత్సరపు సభను ఎచ్చట ఎచ్చట నిర్వహింతురు. అన్ని పార్టీకామిక సంఘ ము తీరదర్శమును ప్రాత్యాహించవలె నని ప్రార్థించుచు ఒక తీర్మానము చేయబడెను. కార్మికుల విద్య గృహములు, మితసా నము సహకారపు స్టోర్లు, సహకారపు సంఘములు, సేవింగ్సు బ్యాంకులు, కార్మికులగు పనిచేయుచున్న తల్లులకు వైద్యసహాయముగూర్చి విషయములను గురించి తీర్మానములు గావించ బడెను. సభ అంతట అభ్యుత్థులకు శందనములతో ముగిసెను. భారత సేవకసంఘమువారు నేటి సాయంత్రము సభకు వచ్చిన వారి కందరికి విడుచుచేరి.

బెంగళూరు వార్తలు

ప్రభుత్వపుఖర్చు తగ్గించవలయునను ఉద్దేశముతో కాన్సి లునందలి మూడవ మెంబరు పదవిని మైసూరు ప్రభుత్వమువారు జద్దు చేసిని తెలియచున్నది. దురుద్దేశముతో రెండు జాయిలు దాచివెట్టె నను నేరము పార్లమెంట్ పరసంగతము గారిపై రుజువు చేయ బడెను. నెమన్న జడ్జిగారు నిందితులకు 1 సంవత్సరము కఠినశిక్ష విధించెను. ప్రాచిన్ యగు కృష్ణస్వామియను నతడు తప్పుపేగు చెప్పి మోసపుచ్చ ప్రయత్నించెనని కేసు తేబడెను. నెమన్న జడ్జిగారు కేసు విచారించి నిందితుడు దోషి అని తీర్మానించెను. ఇతడికితమమున్న పదిపర్యాయములు శిక్షపొందెను. నెమన్న జడ్జిగారు నిందితులకు 5 సంవత్సరములు కఠినశిక్ష విధించెను.

పత్రికలు. బీబీ బంద్ పులుపువర్జితం.

దేశభ్యాసములకల్ల కల్గిన పురుషత్వము కిప్పుక వివా రించును. శిశుస్థులనగుచువారు భోజనమునకు ముందు (బీబీ బంద్) ఒక మోతాగు పుచ్చుకొనిన కెంటనే గుణము తెలియును. పురుషత్వము సంభవించినవారికి కి రోజులు మందుచాలెను. మందు పుచ్చుకొని విధము దబ్బికో పంపబడును. దబ్బి 1-కి రు 0.00 లు స. పి. ఖర్చును చేరు.

ధర్మశాస్త్ర బోధనాధాయము (22) 28 నవంబర్ ముత్తి మా మొదలి పీఠి, ముగిసెను.

ఆయుర్వేదవైద్యసంగ్రహము

చెరక, కుశుక, మతానుసారముగను, అనుభవ సిద్ధము గను, సులభ సాధ్యములగు 600 చికిత్సలను తెలుపు వైద్యసంగ్ర హము. దీనియందు సమస్త న్యాయలకును, వైద్యుని సహాయ మన సాము లేకుండా చేయదగిన లభ్యుతరచోదాగములే గలవు. ప్రతి వారికదగినదగినది. 1 కి 1-4.0 వి. పి. చార్జి 0.6-0 ఆయుర్వేదచికిత్సక వైద్య అరోగ్యకస్తులకు, కార్మి, నివాస చికిత్స మొదలగు విషయములను వ్రాయుచు మూస సంచికలుగా ప్రకటింపబడును. మాదిరి యుచితము. సగ్గ చందా రు 2-8-0 పి. పి. 0-4.0 మోటానే కోరిన రు.టికిని రు 0-12-0 కు వి. పి. చేయబడును.

ఆయుర్వేద గ్రంథమండలి, పెరిదేబి నెల్లూరుజిల్లా.

అది ప్రేమయా లేక కృతజ్ఞతయా? పాఠశా! నిర్ధారణ చేయుము

భర్త: "ప్రేమనే నీవు కోరినది, యిదిగో"
భార్య: "ప్రియా, నిజముగానా! నేను నమ్ముచాలను! మీరు నిన్ననే గాజులు చేయించెద నని చెప్పియుంటిరి. అప్పుడే నేడేవచ్చెనా? ఎంత అందముగా నున్నది! ప్రియా, వందనములు.
భర్త: "నన్ను, నన్ను. నాకేల వందనములు? అందర కును మిక్కిలి సమృద్ధముగ నూట ప్రకారము నగలను తయారు చేసి యిచ్చు నట్టి ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి గురుస్వామి శెట్టి అందు కంపెనివారిని అభినందించుము.

కర్మాగారము
62 గోవిందపునాయక్ వీధి,
జాబ్బిటవన - మదరాసు.
నగలకు మడింపు వేయబడును. ఉత్తరము వ్రాసిన క్యాటలాగు ఇనాముగా పంపబడును.
ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి గురుస్వామి శెట్టి అందు కో. నగలనర్తకులు.
మదరాసు 25 చైనాబజారు రోడ్డునందున మా ప్రదర్శనాలయమునకు విచ్చేయుడు.

ప్రాధేనరు మోహను సి. ఆర్. డి. నాయుడుగారి బి.వి.

కారీరకమానసిక జ్ఞానాభివృద్ధి

వృత్తాంతములను సులభ సాధ్యములగు
వ్యాఖ్యానము విధానములు

ప్రాధేనరుగారు ఆంధ్రము, పీఠ పురియందు క్రైస్తవ కళాశాలలో బి. ఏ. పరీక్షయందు రుజువులతో కారీరకము వ్యాఖ్యానకళాశాలయందు వ్యాఖ్యానకళాశాలను నిర్వహించి కాల్య యావదక్షల యందుగూడ ప్రాధేనరు మోహనుగారు వ్యాఖ్యానములను వారి మేధావంతిగా సామాన్యముగా నేర్చుచున్నారు. వారి కృషి వృత్తిగూడ సామాన్యముగా నేర్చుచున్నవారికి వివేకాంధస్యములవారు చెప్పే వృత్తి యావదక్షిణములు తెలుపబడినది. "మానవునియందు దివ్యశక్తులు లేనవై యున్నవి. మానవుడు వానిని వికసిత జీవనలో నేర్పాటుచేసి దానిని గంభీరపరచుచున్నప్పుడు ప్రాధేనరు మోహను గారొకరు తమ జీవితమును ప్రాధేనరు గారి జీవితసాధనమున కదియే కేటకము. అట్టి గురువులను డెవట సిద్ధించునను తీరనంకము కలుగుటచే ప్రాధేనరు గారు తీరహిందూస్థానమున దీర్ఘ కాలమునుచారముచేసిపోయినప్పుడు వారికి కేరీ స్యయంకృషివలనను మహనీయులందరైనను వలనను - భీష్మసిద్ధిని బడయగలిగిరి. కారీరక (ఫిజికల్) మానసిక (మెంటల్-ఎమోషనల్) విజ్ఞాన (బ్రెయిన్) శక్తుల సభివృద్ధిని నొందించుటకుగల సాధనములు వారికి కరతలామలకము లైనవి. వారి నుపయోగించి వారి శక్తులనున్నట్టిని బడయగలిగిరి. వ్యాఖ్యానములను పూర్తిగా తొలగి వ్యజీరిక మేర్పడినది. వ్యాఖ్యానము మామమైనది. భీష్మ ప్రబలిని. వాంఛితంతో తృప్తి నొందక యోగవిద్యసభ్యునిని పాఠశాలలైరి ప్రాజ్ఞాయామవిధానమున పరిపూర్ణులైరి. తమకు లభించిన యామేటి లాభమును దేవీయులకందరికిని బోధించి దేవీయులనందరిని ఆకాల మరణముల బారినండి తప్పించుటకును దీర్ఘాయురారోగ్యభరతుల నొందించుటకును ప్రాధేనరు మోహనుగారు దీక్షపడినది. కారీరక మానసిక విజ్ఞానశక్తుల సభివృద్ధి నొందించుటకు వలయు సాధనములను చక్కగా నాలోచించి ఆ వ్యాఖ్యానవిధానముల ఛాయాపటముల తీయించి ప్రకటించిరి. వారు స్వయముగ పాఠశాల, పంక, సంయక్త మూర్తర, ఆసామ, రాష్ట్రములందు సంచారము చేసి వేలకొలది విద్యార్థులకు బోధించిరి. ఉత్తరహిందూస్థానమునందు వీరికి వేలకొలది శిష్యులు కలరు. వారి రాధాపట్టణములందు ఆరోగ్యశ్రమముల నేర్పరచి యితరులకు బోధించు చున్నారు. వీరి విధానము శ్రీలకు పురమలకు యజ్ఞులకు వృద్ధులకు బాలకుల గూడ సులభసాధ్యము. వీరు 25 ఏండ్లుగా నిల్లు పరిశ్రమచేసి బాగుగా పరిక్షించిన పిమ్మట నెలదినముల క్రిందట చెప్పే వృత్తికి వచ్చి బహిరంగ పరీక్షా సమయము ప్రారంభించిరి. వీరి యుపన్యాసములు వేరీకమాటలతోనే తెల్ల వారిపోవునవిగావు. ప్రతిసభలోను రెండుమాడుగంటలకే ప్రాధేనరు గారు స్వయముగ నా వ్యాఖ్యానములనున్నట్టిని చేసి చూపుచు ఎల్లవారికిని బాగుగా బోధపడునట్లు ప్రతి ఆంగలనమును గూర్చియు చక్కగా బోధించుచు మరల మరల చేసి చూపుచుండిరి. ఈ రీతిగా వీరు పచ్చయప్ప కళాశాల, ఆద్యాయ జాతీయ కళాశాల, ఎన్. వి. పి. సంఘము అన్నవాన సమాజములందొక్కొక్కసారియు, సముద్రతీరము, పోర్టులు అడిటు అక్కునులందు రెండేసి సారులును సుగుణిలనసభయందు ముహూర్త సుపర్యవించిరి. ప్రాధేనరు గారి యుపన్యాసములందు వారికి కల నిరుపమాన దైవభక్తియును దేశభక్తియును దేశాధిపత్య తత్వ భక్తియును జాతీయభిమానమును వెల్లివిరియించుచున్నది. వారి వాగ్ధాటి ఆపారము. వారి బోధనాసాధనము జ్ఞానునియము. వారి ప్రాంధిత్వము పూర్వము. వారి కిగల శాంతము, ప్రేమ, విశ్రాంతి, సుముఖత, జీవకార్యణము, భూతదయ, మున్నగునవి ఆ ప్రతీకములు. "ఆరిష్టద్వర్తమును వాత వెనకరింపుడు. బ్రహ్మచర్యవ్యాధాను మొనరించి జీతేంద్రియులు కండు. అన్నము పర్యావృత్తమున మని భావించి పరమభక్తితో జన్మజన్మకడకు పరమేశ్వరుడు స్వయముగ మనకు గుడువ జెట్టుచు మనచెంత గూర్చుండెను భావనతో శాంతముగ బాగుగా ననుభవించు. భోజనసమయమున భోధ

ము, ద్వేషము, ఈర్ష్యముగూర్చు దుర్భావము తెంతమౌతము నుండగూడదు. దుర్భావములవలన ఆహారము విషమగును. ప్రేమ భక్తి వాత్సల్యము మున్నగు సుహృదసద్భావములవలన సాహార ముత్తమమగు గాన నెప్పుడునుగూడ దుర్భావములను కలిగి యుండగూడదు." అని ప్రాధేనరుగారు నిరంతరమును బోధించుచుండును. దేశమున శ్రీ పురుషులు దుష్టులై రో పీడితులై ఆకాలమరణమునకు పాలగుచు న్నారు. పౌరుషము పూర్తిగా నంశించుచున్నది. మరణసంఖ్య హెచ్చుచున్నది. ఓ జప్తేతో ద్యుత్పలములారాలోగ్యములను దివ్యశక్తులను బడయుట కెల్లవారు నీపరిశ్రమలను దినమున కొక ఆరగంటకేపు చేసిన చాలును. అని ప్రాధేనరుగారు చెప్పవలసివలె దీక్షితో ప్రతిసభలోను చెప్పిరి. ప్రతిసభయందును వారు ప్రేక్షకుల సమృద్ధిగలమున నోలలాడించి స్తంభిభూతులను గావించిరి. నిల్లి సాహంకాలము సముద్రతీరమున వారికడపటి యుపన్యాసము జరిగినది. కడు వారు మరల పంక రాష్ట్రమునకు పయనము కానున్నారు. భావదమగ్రహమున రెండుమాడు నెలలలోనే చెప్పే వృత్తికి రాలనుని కలవిచ్చిరి. ఎన్నోలో కలవల కన్ననశ్రేష్ఠి గారివలెమున కెదురున్న రై త్వపాతకాలయందు ప్రధానారోగ్యశ్రమము నేర్పించిరి. అచట కొందరినంది శిష్యులను వ్యాఖ్యాన విధానములందు సుకృషితుల గావించిరి. ఉదయము 8 మొదలు 9 వరకు నడచి కేరీవో వావ్యాఖ్యానములగుర్చి తెలుసుకొని అభ్యంతర సనకాశము గలరు. మలబద్ధము మున్నగు వ్యాఖ్యలను పోగొట్టు వ్యాఖ్యానములను భయము మున్నగు దుర్మతలనులను పోగొట్టు వ్యాఖ్యానములను లంబోదరులను తగ్గించు వ్యాఖ్యానములను శీర్షక శ్రీ మోచ్చించు వ్యాఖ్యానములను చూడ గలవు.

ముఖ్యములగు నుపదేశములు

1. రాత్రి ఎడవ ప్రక్కనే పరుండవలెను. అటుల కిగంటలు కొట్టువారు అనగా కిగంటలనేపు పరుండి పిమ్మట మడిప్రక్కకు నులిరి నిద్రలేమవుతు మడిప్రక్కనుండి లేవవలెను.
2. రాత్రిభోజనము చేసినపిమ్మట రెండుగంటలవరకైన నిద్రపేల్చిని యుండవలెను. పరుండబోవునపుడు తప్పక మూత్ర విసర్జన మొనరింపవలెను. కొంత అటునిటు నడయాడుటకుంచిరి.
3. మూత్రోదయమునకు ముందేలేచి పలమూత్రవిసర్జనమును దంతభావనమును గావించి ఉదయభావన కిట్టెరుగులచి ప్రూహ్యస్థానముగూడ ప్రాణ శక్తిని గ్రహింపవలెను దీనికి గట్టి నయ్యక మేచాలును. పిమ్మట కరీరపరిశ్రమల నొనరించి అనంతరము స్నానము చేయవలెను. అంతవరకును ఏమియును తినుగూడదు.
4. కాఫీ టీ మున్నగువానిని త్రాగుటవలన ఆరోగ్యము చెడును. మద్యమాంసములును మామట యుత్తమము. నేను కేవలము కాఫీహారిని. పగటిపూట పెరుగును చాల్చిపాలను భుజింపదగును. గోధుమల కారీరకవి జ్ఞానశక్తులను వికసితమున పరిణియ్యపు అన్నము భావనాశక్తులను (ఎమోషన్సు) వృద్ధి నొందించును గాన వీరి అన్నమును గోధుమలతోనుగూడ తినుచుండుట మంచిది కంచి పప్పు ఆరోగ్యకరము. చింత పండును మెరకకాయలను తగ్గింప వలెను. ఒకసారి భుజించిన పిమ్మట 4-5 గంటల విరామము లేకుండ మరల భుజింప గూడదు. పది పదిపాను పచ్చి కేసగలను రాత్రినిల్లలో నాన వేసి అపుడే కొన్ని అల్లపు ముక్కలను కావలసిన పువ్వులగూడ వేసి ఉదయము వ్యాఖ్యానానంతరము వానిని బాగుగా నయలి తినవచ్చును. బహుశాద్దిగా తినవలెను. అటులే పచ్చి మినుములను పిండివివరిగాని సూరగాని దానిలో నెయ్యి పంచదార చేర్చి రేవ్యామువలె నియ్యకాయంత ముద్దను నిత్యము యజ్ఞవల్కును జీర్ణశక్తి కలవారును తినవచ్చును. పచ్చి వేరుశనగ గింజలను కొద్దిగా నిత్యమును తినుట కరుముఖ్యము. కొద్దిగా బాదంగింజలను నూరి పాలలో కలుపుకొని త్రాగవచ్చును. ఎండుద్రాక్ష పళ్ళెను, కొద్దిగా తినవచ్చును. కాఫీహారము శ్రేష్ఠము. కావగూరలను పండ్లను తినదగును.

ఉదయమున ఉదయించుచున్న మూర్తని కట్టెడుట నిలచి మామముతో కనులమూసి నిశ్చలభక్తితో ఏకాగ్ర భావనతో భూమధ్య స్థానమునందు దివ్యశక్తిని గ్రహించుచున్నట్లు నిశ్చలముగ భావించుట శక్తిని బడయుటకు లెగిన గొప్ప సాధనములందొక్కటి. భోజనసమయమున నీరూతాగమండుట మంచిది అని ప్రాధేనరుగారు బోధించిరి. ఈ రీతిగా వాంఛించిన బోధనలను అనుసరించిన లాభము కలుగు ననుటకు తమ స్వామ భవమే ప్రత్యక్షనిదర్శనమని ప్రాధేనరుగారు బోధించిరి "పశులలమును పరిత్యజించుడు. ఆత్మబలము దివ్యశక్తి శంభన్నము. ప్రేమ శక్తికి మించిన శక్తి లేదు" అనునదియే భరతమాత మరల ప్రపంచమున కంతటికిని పరిపదగిన సందేశమని ప్రాధేనరు గారు బోధించిరి.

గౌ. శ్రీనివాస శాస్త్రిగారు

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 10:— పశ్చిమ భారతజాతీయ మితవాద సంఘమువారు గౌ. శ్రీనివాస శాస్త్రిగారికి విందు చేయగా, అచ్చట భోజనానంతరము శాస్త్రిగారి రిల్లుపర్యవేషించిరి. "నేను భారత దేశపు ప్రతినిధిగా వాషింగ్టన్ నకు వెళ్లి యుంటిని. అచ్చట నేను గమనించినవట్టుకు, సామ్రాజ్యపు ఇతర ప్రతినిధులతో సరిసమానముగ భారత దేశపు ప్రతినిధి మర్యాద చేయబడెను. సర్ రాబర్ట్ బాడ్లెక్ గారు కనడా దేశమున కెట్లు ప్రతినిధిగ నుండెనో, భారత దేశమునకు నేనెట్లు ప్రతినిధిగ యుంటిని.

వాషింగ్టన్ నకు భారతదేశమున కేమిసంబంధమని కొన్ని వార్తాపత్రములు ప్రశ్నించుచున్నవి. భారతప్రభుత్వము వారు తమప్రతినిధిని పంపి యుండనియెడల, అంతర్జాతీయసభకు భారతదేశపు ప్రతినిధిని పంపలేదేమి అని అడగని అడిగియుండును. భారతీయులు అసమానంపడిరగిగొందరు తలచియుండురు.

అచ్చట సభాధ్యక్షుల వహించియుండిన సర్ డిక్లూ వాచా గారు ప్రభుత్వమువారితో సహకారముతో పనిచేయుని యెడల భారతీయుల కెన్నిటికి సంపూర్ణ సాధ్యతాయంత స్వపరిపాలము లభింపదనిరి. సహకారము చాల ప్రధానమైనది. మాంటాగుగారు రాజ్యాంగ కార్యదర్శిగ ఇంక రెండేండ్లు పనిచేసి యుండినయెడల, ఉదయసంధ్యాయం ప్రకాశమాత్రమునే పడయగలిగిన భారతీయులకు సముత్తర పూర్వప్రాబ్యుండలభిత్ భాష్యర ప్రకాశమును బడయ గలుగునట్లు చేసియుండు నని వాచాగారు నుడిచిరి.

రీతింగు ప్రభువంశములు మొన్న డిగ్రామా నుండి మోటారుబండిలో నెక్కి మోహందు అరణ్యమును జూచుటకు వెల్లిరి.

సర్ మోనీ వీలరుగారిని గవర్నరుగ నియమించు అధికారపత్రమువై సాత్వశక్తి ముడు చేతలు చేసెనని తెలియుచున్నది. కావున సర్ వీలరుగారు 12 వ తేది ఉదయం 8 గంటలకు గవర్నరు చార్జి పుచ్చుకొనెదరు.

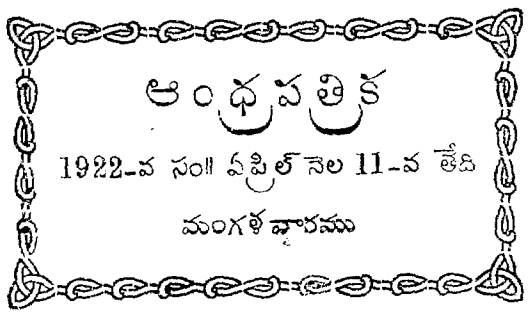
బొంబాయి బాంకి రెడ్డర్స్ క్లబ్బుగారి పనిచేయుచున్న సుందరరావుగారితో చేరి దాదాపు 115000 రూప్యము లపహరించె నను కేసు కె. జి.ఎన్. బోనెగారివై లేపడెను. న్యాయమూర్తి కాజీబిగా రీ కేసు విచారించి నిందితులకు రెండుసంవత్సరములు కఠినశిక్ష విధించెను.

జె. బి. బెట్టిగారు మరి మువ్వరు కలకత్తాలో జూదపు గృహము నొకటి స్థాపించియుండిరి. ప్రతిదినము అచ్చట కొందరు జూదగాండుచేరి జూదమాడుచుండెదవారు. రెండుమాసములక్రిందట పోలీసువారి అంతరిలోదూర ఈ నలుగురి యజమానులను 800 మంది జూదగాండున ఆరెస్టుచేసి వారివద్దనున్న 5000 రూప్యములను స్వాధీనపరచుకొనిరి. కలకత్తా నాలుగవ రాజధాని మాజిస్ట్రేటు యాకేసు విచారించి బెట్టిగారికి 500 రూప్యముల జరిమాన, మిగిలిన మువ్వరు యజమానులకు చెరి 800 రూప్యములు జరిమాన విధించెను. 5000 రూప్యములు ప్రభుత్వమువారి వశము చేయబడెను.

ఆయుర్వేద వైద్యుని గౌరవించుట:— ఒంగోలు రేడి డాక్టరు ఆగు ఇ. యం. నడేరియలకన్యగారు చాలాదినముల నుండి క్షిణివృష్టలపల్ల బాధపడుచుండెను. చెన్నపురి వాస్తవ్యులగు ఆయుర్వేద రత్న పండిత టి. ఆర్. ఎలిరాజులునాయుడుగారు ఒంగోలునకు వెళ్లి యాశికు మడచి ఇచ్చి రోగమును నయము గావించిరి. మిస్ నధినియలుగారు ఒంగోలులో ఒకసభ సమావేశమచి ఆయుర్వేద వైద్యునకు ఒక బంగారుపతకమును, వెండిపాత్రను ఇచ్చి గౌరవించెను.

వాయువిమానములు

లాహోరునుండి కాష్మీరరాష్ట్రపు ప్రధానకరమగు శ్రీనగరునకు వాయువిమానములద్వారా ప్రయాణముచేయుటకు కొందరు వర్తకులు తమ ఏరాటులు చేయుచున్నట్లు తెలియుచున్నదని పయోనియరుపత్రిక వాయుచున్నది. లాహోరునకు 200 మైళ్లదూరమున శ్రీనగరపట్టణ మున్నది. కావున రెండుగంటల కాలములో ప్రయాణికులు విమానముద్వారా ఒకనగరము నుండి మరియొక నగరము చేరెదరు.

బాహ్య దృష్టి

మితవాదులు, ప్రస్తుతస్థితితో సంతృప్తులు గాకున్నను, దేశమోక్షముకొరకు వారెటుల పాటుబడదలచిరో విదితము గా లేదు. మాలవ్యాగారి నంటి విశాలపూదయులు కొందరు కాంగ్రెసునందు జేరి, నిర్మాణ కార్యక్రమమును పూర్తి జేయుటకు నిశ్చయము గనుబడిచినను, మితవాదులు పలువుర కింకను ఏతోనదొక్కుటకును మనస్సొప్పుట లేదు. దేశవ్యవహారములందు సందిగ్ధ సమయ మరుదొచ్చినతే, కార్యదీక్ష వహింప కుండుట సేరమగును. గాంధీమహాత్ముని నిర్బంధమును నిరసించినమాత్రమునగాని, ప్రభుత్వనిర్బంధ విధానమునకు అసమ్మతి జూపినంత మాత్రమున గాని, మితవాదులు తమ ధర్మమును నెఱవేర్చు జాలరు. వారిదృష్టి హిందూదేశము వెలుపలనుండి లోనికి మరలినగాని, స్వయంకృషియొక్క విలువ వారికి బోధపడదు. మితవాద్యములు గు శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు చెప్పుచు కేతెంచిరి. మద్రాసు మెయిలు, డెయిలీ ఎక్స్ ప్రెస్సు పత్రికల ప్రతినిధులతో వారు గావించిన ప్రసంగము జూచిన, వారి దృష్టి విదేశములపై మరలియున్నదనియు, దేశీయుల సామర్థ్యము వారికింకను గోచరింపలేదనియు, పొడగట్టును. హిందూదేశాశయములకు విరుద్ధముగ నాంగ్లేజేశమున వెలువడిన యభిప్రాయములు శాస్త్రిగారి మనమును కలవర పెట్టుటలేదు. ఆంగ్లేజేశ సదభిప్రాయమునందు వారికి గాఢ విశ్వాసము కలదు. అమెరికాలో, బ్రిటీషువారిపై ద్వేషముగల పత్రికలు, హిందూదేశమునందు బెరిగిన అశాంతినిగూర్చి అతిశయోక్తులను ప్రచురించుచున్నట. ఇట్లెందున గూర్చి ప్రాయముట కిప్పుడవకాశము దొలగిపోవుటచే, హిందూదేశమును ఆధారముగ గైకొని ఇంగ్లండును అవమానపరుచుట కవత్రికలు బ్రయత్నించుచున్నవట. ఇట్టి ప్రయత్నములను పోనాడుటకు, శాస్త్రిగారు మరల అమెరికాకు వెడలెదరు. శాస్త్రిగారు సూచించిన పత్రికలు, ఇంగ్లండుపై పగసాధించుటయే పనిగ బెట్టుకొని, హిందూదేశమును గూర్చి అసత్యములను ప్రకటించుచున్న విషయమునం దెంతవరకు సత్యము గలదో యూహించుటకు వీలులేదు. సరియగు సమాచారము దెలియక, దూరదేశము నందలి పత్రికలు అతిశయోక్తులను ప్రచురింపవచ్చును. ఇంగ్లండుపై గల ద్వేషము మూలమున, అసత్యములను బుద్ధిపూర్వకముగ ప్రకటించిన వేరమును ఈ పత్రికల కారోపించుట, ఎంతవరకు సమంజసమో జెప్ప వీలులేదు.

ఈపత్రికలు దురుద్దేశముతో నసత్యములను ప్రకటించునని యంగీకరించినను, వీనిని సవరించు నిమిత్తము శాస్త్రిగారుగాని, తదితర భారతీయులు గాని అమెరికా దేశమునకు వెడలుట యావశ్యకమా? బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు తమపై నాగోపింపబడిన యసత్యములకు బదులు జెప్పజాలరా? ఇట్టి ప్రచారమునందు, బ్రిటీషువారు అద్వితీయులని పేర్కొంచిరి. వారికి భారతీయులుగూడ తోడ్పడి, తమకాలము నిందుకు వినియోగింప వలయునా?

భారతీయ ప్రముఖులు అమెరికాకు వెడలిరిబో. తమపై నేడే బ్రిటీషువారినిగూర్చి, భారతీయులు జెప్పెడి సమాధానముల కెట్టి విలువయుండును? పాలకుల మెప్పువడయుటకు, వారిటుల బలికిరని, అమెరికనులు తలచుట కవకాశ ముండదా? శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు అమెరికాలో నుపన్యసించుచుండగ, సభ్యులు కొందరు "సిప్ర బ్రిటీషు ఏజెంటువా" యని పలుమారు ప్రశ్నించియుండలేదా? అట్టి ప్రశ్నమరలరాదా? బ్రిటీషువారి పక్షమున సమాధానము జెప్పటకు బ్రిటీషువారు బనికీవత్తురు. లేనియెడల, మూడవదేశమువారు పనికివత్తురు. అంతియగాని, పరాధీనులగు భారతీయుల సమర్థనము పరిహాసాస్పదముగ నుండును. భారతవర్షమయినను, ఇంగ్లండుతో సరిసమానమగు స్వాతంత్ర్యమును సంపాదించిన పిమ్మట, ఇంగ్లండునుగూర్చి జెప్పెడిమాటలకు విలువయుండును. అప్పుడు భారతీయులను ఇచ్చకము లాడెడి వారని నిరసించుటకు వీలుండదు. భారతీయులకన్నను, ప్రస్తుత సమయమునందు ఇంగ్లండుపక్షమున ప్రచారము సలుపుటకు, అధినివేశ రాజ్యములవారి కెక్కుడు వీలుగలదు. అధినివేశ రాజ్యములవారి విషయమై ఇంగ్లండునకు తోడ్పడ గలుగుదురు. భారతీయు లిందుకొరకు తమసామర్థ్యమును, కాలమును వినియోగపరచుట వలన, వారికిగాని, ఇంగ్లండునకుగాని, ప్రయోజనమేమాత్రము గలుగదు. శ్రీనివాస శాస్త్రిగారు దెలిపిన మార్గమునే మితవాదు లనుసరించెదరో, లేక తమదృష్టిని శాహ్వాన్యవహారముల నుండి మరల్చి స్వదేశముపై ననే నిగుడ్చి, ప్రజలస్వయంకృషి తోడ్పడెదరో ఇంకను తెలియలేదు. ఏదియో యొక నిశ్చయమును వారి తరుణమున గావించుట యవసరము.

అమెరికాకు వెడలక ముందు, శాస్త్రిగారు బ్రిటీషు అధినివేశ రాజ్యములకు ముందుగ వెడలదలచిరి. అక్కడ జేయదగినపనియు నంతగ గనుమిపదు. ఇంపీరియల్ సమావేశమునకు, అధినివేశ రాజ్యముల లోపాలు హిందూదేశమునకు గూడ పిలుపుదగితను. అధినివేశ రాజ్యములతో బాటు హిందూదేశమునకు సమానస్థాన మొసగబడెను. సిద్ధాంతమునందు అధినివేశ రాజ్యములలో భారతీయులకు సమానస్వాతంత్ర్యము లంగీకరింప బడెను. కాని ఫలిత మేమయ్యెను? దక్షిణాఫ్రికా యందు భారతీయులస్థితి నుద్ధరమగు చున్నది. వర్తకము జేసికొనుటకుగాని, భూమిని సంపాదించుటకు గాని వారికి హక్కులేదు. విచ్చికినిగ్రమన మను పేరుతో దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులను హిందూదేశమునకు బలవంతముగ బంపివైచుచున్నారు. విచ్చికినిగ్రమన రహస్యమును, సి.ఆర్. నాయుడుగారు తెలు తెల్లము గావించిరి. తూర్పు ఆఫ్రికాను శ్వేతరాజ్యముగ గావించి, భారతీయుల కచ్చట చోటులేకుండ జేయుటకు, అక్కడి ప్రభుత్వమువారు ప్రయత్నించుటయగాక, వారి ప్రయత్నములకు చచ్చిల్ మంత్ర సయితము చేయూత నొసగిరి. ఇటీవల పార్లమెంటు సభ్యులు గొందరు తూర్పుఆఫ్రికా తెల్లవారల పక్షమును నహించి తీర్మానముల గావించియుండిరి. ఇదియంతయు, ఇంపీరియల్ సమావేశమునకు పిమ్మట జరిగినపని. వాసింగ్టును సమావేశము నందును, నానాజాతుల సంఘ సమావేశము నందును, హిందూదేశమునకు సమానస్థాన మొసగిరి. ఇప్పుడు జరుగుచున్న జినోవా కాన్ఫరెన్సు నందు సయితము, హిందూదేశపక్షమున చాలాలో గారిని ప్రతినిధిగ బంపియుండిరి. వాసింగ్టును సమావేశము నందు, సర్ రాబర్టు బోర్లను గారు కనడాదేశమున కెటుల ప్రతినిధిగ నుండిరో తామును హిందూదేశమున కెటులనే ప్రతినిధిగ నుంటి

మనియు, బ్రిటీషు సామ్రాజ్యము నందలి వివిధ భాగముల ప్రతినిధులను గౌరవించుటలో నెట్టి భేదమును జూపలేదనియు, శాస్త్రిగారు బొంబాయిలో నుడివియుండిరి. నిజమే. శాస్త్రిగారికి స్వయముగ నెట్టి గౌరవలోపము జూపి యుండక బోవచ్చును. ఇతిరులతోపాటు వారికిని సమానమగు నాదరణను కనుపఱచి యుండవచ్చును. కాని అందువలన హిందూదేశమునకు గలిగిన లాభమేమి?

భారతీయులకు ముఖ్యముగ సంబంధించిన కీలాఫాత్ సమస్యను గూర్చి, నానాజాతులసంఘమునందు సభ్యులగల హిందూదేశప్రభుత్వమువారు తమ యభిప్రాయములను ప్రకటింప వీలు లేదని, కర్జన్ ప్రభువుగారును, లాయడు జార్జి గారును దెలిపియుండిరి. ఇట్టి హక్కు గలదని తెలిపినందులకు మాంటాగూగారు తమ పదవిని విడువవలసినచ్చెను. అధినివేశ రాజ్యములలో శాస్త్రిగారికి, అక్కడి యధికారులు స్వయముగ నెన్ని గౌరవముల నయినను జూపవచ్చును. కాని, భారతీయుల యెడ వారట్టి గౌరవమును కనుబఱుపరు. కనడా దేశమున భారతీయులను అడుగ బెట్టనియని ప్రభుత్వమువారు, కవి రవీంద్రుని ఆదేశమున దిగుడని స్థానికగ, దేశీయుల ఆత్మగౌరవమును కాపాడుటకై వారందుకు నిరాకరించియుండిరి. దక్షిణాఫ్రికాలో భారతీయు లనుభవించెడి కష్టములు మొందుగునుండ, ముందుగ నాదేశమున కేల బోరని, డెయిలీ ఎక్స్ ప్రెస్సుపత్రికాప్రతినిధి శాస్త్రిగారి సమగగ, వారు చిత్రమగు సమాధానము జెప్పిరి. ఆంగ్లేజేశము నందు దక్షిణాఫ్రికా ప్రతినిధులు తమతో నొక సంగతి జెప్పిరిట. దక్షిణాఫ్రికాయందు, జాతుల సమానత్వమును ప్రవేశపెట్టుట అసంభవ మని వారు దెలిపియుండిరి. ఈసంగతిని శాస్త్రిగారిప్పుడు బయటపెట్టుచున్నారు. దక్షిణాఫ్రికాలో జయము గలుగునను నమ్మకము శాస్త్రిగారి కందుచే నాటుకొనలేదు. తామీతరుణమున దక్షిణాఫ్రికాకు వెడలుటచే, న్యనహారము మరింత సంక్లిష్టమగునని శాస్త్రిగారు నుచువుచున్నారు. వారొకచిత్రమగు మార్గమును కనిపెట్టిరి. వారు ముందుగ ఆస్ట్రేలియా, న్యూజిలెండు, కనడాదేశములకు వెడలి అక్కడి సందర్శములను కనిపెట్టి, మంత్రులు, పలుకుబడిగల శాసనసభ్యులు, ప్రధానసంఘములవారితో మాటలాడి, భారతీయుల కక్కడ న్యాయము గలుగునటుల కృషి సలిపెదరట. వీరు గనుబడిచెడి ఆదరణ బట్టి, దక్షిణాఫ్రికాకు బుద్ధివచ్చిననుల జేయుట, శాస్త్రిగారి తలంపు.

ఈతలంపు సిద్ధాంతమునం దెంత రమ్యముగ నున్నను, ఆచరణలోనికి రాదని గ్రహింపవచ్చును. భారతవర్షమునకు స్వపరిపాలనాధికారము లభింప నంతవరకు, దక్షిణాఫ్రికావారెంత నిరసనభావమును గనుబఱుతురో, ఆస్ట్రేలియా, కనడా, న్యూజిలెండువారుగూడ అట్టి నిరసనభావమును జూపెదరు. భారతదేశమునకు శక్తి సామర్థ్యము లలనడిపిమ్మట ఏదేశముగాని నులకన జేయబూనదు. అందుచే కేవల బాహ్య ప్రపంచముపై భారతీయులు దృష్టిని నిగుడించి, తమచేతనున్న స్వరాజ్యఫలమును జారవిడుచుటకన్న అవివేకము వేరొక టుండబోదు. స్వరాజ్యసిద్ధికి బిమ్మట, విదేశములవారు భారతదేశమును వారియంతటవారే గౌరవించెదరు. భారతీయుల హక్కులను గుర్తించెదరు. ఇందులకు విశేష ప్రోద్బల మవసరము లేదు. రాయభారములతో పనియుండదు. శాస్త్రిగారి పర్యటనమువలన, హిందూదేశమునకు మేల్లు చేకూరునని భావించి, ఏపక్షమువారును చేతుల ముడిచికొని గూర్చుండుట కిది సమయముగాదు. సామర్థ్యమును పెంపొందించెడి నిర్మాణకార్యక్రమమును పూర్తి జేయుటకు భారతీ

యులెల్లరును చేతులగలుపుచో, భారతవర్షము అంత రంగిక స్వపరిచాలనమును సులభముగ పొందుటయ గాక, విదేశములలో సయితము గౌరవము బడయు ననుట కేమాత్రము సందియములేదు. మితవాదులు ఫలప్రదముగు నిర్మాణ సాధనమును చేపట్టెదరో, లేక నిస్సారముగు బహిరంగ సాధనల నవలంబించి కాలమును వృథ పుచ్చెదరో, చూడవలయును.

ద్వంద్వప్రభుత్వవిధానము అపజయము గాంచుట

జస్తిను పక్షపు అభిప్రాయములను వెలిబుచ్చెడి జస్తిను పత్రిక సర్ ముత్తయ్యచెట్టిగారు రాజ్యాంగ సంస్కరణముల గూర్చి చెలిపిన యభిప్రాయముపై నిటుల వ్యాఖ్యానము జేయుచున్నది. “మద్రాసు రాష్ట్రము నందునలె మరెచే యితరరాష్ట్రము నందును సంస్కరణము లింత సవ్యముగ పరిక్షింప బడలేదు. మొదటినుండియు, ప్రజలు అనేకులు ప్రభుత్వమువారికి మనస్ఫూర్తిగ తోడ్పడిరి. సంస్కరణములను కొనసాగించుటకు పట్టుబట్టిన వారు, శాసనసభలో బ్రవేశించి యి. ఎ. ఎన్. కలలో విజయము బడసిన పక్షము వారి నుండి మంత్రులను నియమించిరి. అందుచే, మంత్రులకు శాసనసభ్యులలో నిధికిసంఖ్యకుల తోడ్పాటు గలదు. శాసనసభకు వెలుపల గూడ నూతన రాజ్యాంగము జయప్రదముగ కొనసాగుట కను కూలమగు వాతావరణ ముండెను. సంస్కరణము లను బహిష్కరింపు మని బోధించిన సహాయనిరాకరణవాదుల హితమును, ప్రజలలో ననేకులు వినరయిరి. ఈరాష్ట్రమునందు వారిపన్నుగడలు సాగి రాకబోయెను. మద్రాసు రాజధానియందు అధిక సంఖ్యాకులును రాజభక్తిపరాయణులునగు బ్రాహ్మణేతరులనుక్రమవిధానమునుండి వీరు మరల్చజాలక బోయిరి. ఇంతియగాక, విల్లింగుడను ప్రభువుగారు సంస్కరణములను జయప్రదముగ కొనసాగించుటకు నిశ్చయము జూపిరి. అందుచే, ద్వంద్వప్రభుత్వ విధానము, ఈ రాష్ట్రమునందు మిగుల ననుకూల పరిస్థితులందు ఆరంభమయ్యెను. విల్లింగుడను ప్రభువువంటి మిత్రులును మంత్రులును శాసన సభ్యులవంటి మేలుగోరువారును, తీవ్రవిమర్శనము జేయని ప్రజలును ఈ రాష్ట్రమున గలరు. ఇన్ని వీళ్లున్నను, ద్వంద్వప్రభుత్వపద్ధతి, మొదట గలిగిన ఆశలను విఫలపరిచెనని, ఒప్పుకొనకతీరదు. బీహారు నందు మంత్రు లొకరు, తమ విధులను నెఱవేర్చుట కెట్టి యాటంకము గలుగుచున్నదో బహిరంగముగ వెల్లడిజేసిరి. ఇతరప్రదేశములందు గూడ ఇటుల అసంతృప్తిని చెల్లిపెడి సూచనలు వెలువడుచున్నవి. ద్వంద్వప్రభుత్వపద్ధతి అపజయము గాంచినటుల రుజువయ్యెననియు, దేశక్షేమము కొరకు ఈపద్ధతి మరియొక పద్ధతికి చోటియనలయుననియు, నూతన పద్ధతి బనిచేయుటలో సంఘర్షణమున కవకాశ ముండకుండ, ఎక్కువ లాభకరమగు ఫలితముల నొసగునదిగ నుండవలయుననియు, అభిప్రాయము మద్రాసునందు సయితము బలముగ నాటుకొనుచున్నది.” మంత్రుల పక్షమును వహించెడి జస్తిను పత్రికయే, సంస్కరణములు విఫలము లయ్యెనని డ్వైవచుడ, వేరు నిదర్శనములతో బనియేమి? సంస్కరణములు ప్రయోజన రహితములని నుడిచి నందులకు, కాంగ్రెసు పక్షమువారిని, తదితరులు పలుభంగుల దూషించియుండిరి. కాని వారు చెలిపిన సంగతులు సత్యములని, అధికారపక్షము వారే యంగీకరించెడి స్థితి యరుదెంచినది. నిజమునిలు కడపై చెలియును గడ!

జాతీయ దీక్షా వారము

రెండుదినములు మాత్రమే గలవు

స్వరాజ్యస్థాపనమునకు

కాంగ్రెసునందు సభ్యుల కేర్పడు తలకు స్వరాజ్యనిధిని పోషింపుడు
ఖిందరు ప్రతిమును స్వీకరింపుడు అహింసా సత్య ధర్మముల నారాధింపుడు

అస్పృశ్యతను తొలగించుడు

హరితాళము - దేశీయుల కందరికి 13-వ తేదీ

బాత్తుగా వీలులేని రాష్ట్రములవారికి 14-వ తేదీ

గాంధీమహాత్ముని, నాయకులను భజియింపుడు

సాంఘికవాదులు

సాంఘికవాదుల మతమును, చర్చిల్ గారు తీవ్రముగ నిరసించిరి. ఇయ్యది బానిసత్వమనియు, అనాగరికమనియు, సాంఘికవాదుల అధికారము ప్రబలుచో, ప్రజలు పీడింపబడుదురనియు అందుచే సాంఘికవాదము నెంతబలముగ నెదిర్చిన బ్రటిష్ వారి యభ్యుదయ మంతసౌష్ఠవముగ నుండుననియు, వీరు నుడివిరి. చర్చిల్ గారు వెనుకటి విశాలాభిప్రాయముల నన్నిటిని విడనాడి ఇంపీరియలిజమునకు పట్టు గొమ్మయ్యిరి. కర్జును ప్రభువుగారి మతమును వీరవలంబించిరి. వలసరాజ్యములను శ్వేతభూములుగ గావించ సమకట్టిరి. ఇట్టి స్థితిలో వీరు సాంఘికవాదుల మతమును, కడుపు మంటుదీర దిట్టుట వింతగాదు. ఇంపీరియలిజం నలన గాని, సాంఘిక వాదమునలనగాని, ప్రజలసౌఖ్యము చేకూరునని మే మెంచుట లేదు. కేవల ఐహిక లాభముపై దృష్టినుంచక, ధర్మదృష్టితో పాటు బడినగాని, ఏజాతియు నిజసౌఖ్యము గాంచనేరదు. హిందూదేశము ప్రపంచమున కీయనెంచిన సందేశ మిదియే. కాని, ఇంపీరియలిజమునకన్న, సాంఘిక వాదమునలన ఎక్కువ సప్తములు గలవని, ఎంచుటకు వీలులేదు. చర్చిల్ గారు రెంత నిరసించినను, యూరపు ఖండమునందంతటను, సాంఘిక వాదుల ప్రాబల్య మధికమగుచున్నది. ఇంగ్లండునూత్ర మిట్టి ప్రాబల్యమునుండి తప్పించు కొనుట దుర్లభము. నేడుగాకున్న రేపయినను, లేబరుపక్షపు పలుకుబడి ఇంగ్లండునందు విస్తరింపక మానదు. ధనవంతులు ఇందుకు నెఱపుజూపుట సహజము. యూరపు ఖండము, సంఖ్యోభమునుండి తప్పించుకొనవలె ననిన, ధర్మము నాధారపఱచుకొని, పునర్నిర్మాణము గావించవలెను. అటులగాక ధనదేవతనే ఉపాసించు నంత వరకు, ఇంపీరియలిజమునకును, సాంఘిక వాదమునకును సంఘర్షణ ముదయింపక తీరదు. అంత వరకును, ప్రస్తుత సంఖ్యోభము తొలగజాలదు.

డాక్టరు మహమ్మదుగారు

కేంద్రకీలాఫాత్ సంఘ కార్యదర్శియగు డాక్టరు మహమ్మదుగారిపై ఆరుమాసములవిడిఖయిదు శిక్ష విధింపబడెను. వీరు తమ బారిష్టరు వృత్తిని త్యజించి, కీలాఫాత్ యద్యమముకొరకు తమకత్తినంత ధారబోయుచున్నారు. వీరు తమత్యాగము చేతను, కార్యదీక్ష వలనను, దేశమునందు అధిక గౌరవమును గడించిరి. కీలాఫాత్ సంఘ

కార్యదర్శి లొకరొకరు ఈరీతిన నిర్బంధింపు లగుచున్నను, కీలాఫాత్ యద్యమము మాత్రము నిలచి పోనదని గ్రహించుట అవశ్యకము.

మైసూరు రాష్ట్రము.

స్త్రీలకు ఎన్నిక స్వాతంత్ర్య ముండవలయునని, మైసూరు ప్రతినిధిసభవా రేకగ్రీనముగ నంగీకరించిరి. కార్యనిర్వాహక సభ్యులలో, మూడవ సభ్యుడు అనసరములేదని, మైసూరు ప్రభుత్వము వారు నిర్ణయించిరి. మైసూరు రాష్ట్రము, అభివృద్ధి యందు ముందడుగు వైచుచున్నది. స్వపరిపాలన మును ప్రజలకొసగుటలో సయితము ముందునడచి, మైసూరు రాష్ట్రము ఇతర రాష్ట్రములకు మార్గ దర్శక మగుగాక!

భగవద్ద్రాక్ష

బ్రటిష్ మంత్రులకు వివేకము గలిగింపవలెనని, కెనియాభారతీయులు అనుదినము భగవంతుని ప్రార్థించుచున్నటుల, మైప్పుఆఫ్ ఇండియా పత్రికలో ప్రవరింప బడినది. ఈ ప్రార్థనలఫలిత మేమగునో చూడవలయును.

కృష్ణస్వామి శర్మగారు.

అరెస్టు చేయబడెను.

కాంగ్రెసు కీలాఫాతు ప్రచారకు డగు శ్రీయత ఎస్. కృష్ణస్వామి శర్మగారు 108 వ కేసు (సి. సి. సి) క్రింద నిన్న మధ్యాహ్నము స్వదేశీమిత్రుల కార్యస్థానమున అరెస్టుచేయబడిరి. పోలీసువారంతట ఆయనను తీసికొని యెగ్గూరు ఫిఫ్ ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటుకడకు వెళ్లిరి.

మేజిస్ట్రేటు ఈతరువు తుదిభముగ నుండెను.

“జూట్టపును ఇరుకప్పుకావీధి రహిత నెంబరు గృహమునందుండె ఎస్. కృష్ణస్వామిశర్మగారు, మీరు, మదరాసులోను ఇతరప్రదేశములలోను ఇండియన్ పీనల్ కోడు 124 ఏ, 153 ఏ, క్రిందకచ్చెడి కంటియుపన్యాసముల నొక గురుండిట్లు మదరాసు నగర పోలీసు సి. వి. డివాను ఈదినము నాకు తెలిపియును ఒక సంవత్సరము సత్ప్రవర్తన గలిగియుండుటకును మీరు రూ 1000 లకును మరియొకరు చెరియొక రూ 500 లకును పూచిగజానినా నేల యాయగుడదో తెలుపు కొనవలెనని యిందుమూలమున మిమ్ముకోరుట యైదది.”

జామీనునిచ్చుటకు నిరాకరించుట

కృష్ణస్వామిశర్మగారు జామీనునిచ్చుటకు వీలుపడదనిరి. నిందితుని సార్వభౌముని మదరాసు కారాగారమునకు తీసికొని వెళ్లి పోవలసినదని మేజిస్ట్రేటు ఆజ్ఞాపించెను. శర్మగారు సంతోషముగ నున్నారు. కేసు బుధవారము 12 వ తేదీ విచారణయగును

నిర్బంధవిధాన విజ్ఞాంభణము

ఖద్దరుప్రచారము - స్వదేశీవ్రతము

ఖద్దరు దాతృద్రవ్యమును తొలగించి స్వరాజ్యమును చేకూర్చును - నాయకుల సందేశములు
పండిత మదనమోహన మాలవ్య, నేటు చోటనీ, అబ్బును త్యాజీ, ఎన్. సి. కెల్కరు, సరళాచారిగారు

కలకత్తా నాయకుల కారాగృహవాసము

చిత్తరంజనదాసుగారి ఆరోగ్యము - మాలానా అజదుగారు భగవద్గీతను భాషాంతరికరించుట

గాంధీగారి నిరాయుధ ప్రతిఘటనము - అమెరికా దేశమున న్యాయార్థునందలి కరెంటు హిస్టరీ పత్రిక

చెన్నపురిలో కృష్ణస్వామి శర్మగారిని అరెస్టుచేయుట

అఖిలభారత ఖిలాఫతు సంఘకార్యదర్శి డాక్టరు సయ్యదు మహమ్మదుగారికి శిక్ష వేయుట

చౌరీచౌరా విచారణ

కలకత్తా మార్వాడీ సంఘము - ఖద్దరుదీక్ష

టర్కీ ఖిలాఫతు సమస్యలు - అగాఖానుగారి సందేశము

ఆంధ్ర రాష్ట్రము

(1)

రాష్ట్రీయకాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుడు ప్రకాశంగారి తంతివార్త

రాజమండ్రి, ఏలూరు పట్టణములలో ఖద్దరు నిర్బంధ సంయోగ వర్తక సంఘముల ఏర్పాటు

ఆంధ్రరాష్ట్ర ఖిలాఫతు సంఘసభ - గుంటూరులో 16-వ తేదీని జరుగును

వంగ రాష్ట్రము

చెరసాలలోనున్న నాయకులు

దేశబంధుదాసుగారి ఆరోగ్యము

మాలానా అజదుగారు భగవద్గీతను భాషాంతరికరించుట

షి చేవరి నెలనుండియు కలకత్తా చెరసాలలో చిత్తరంజన దాసుగారు మందజ్వరముతో బాధపడుచుండిరి. గాని యిప్పుడు వారికి మంచి ఆరోగ్యము కలుగుచున్నదని తెలియవచ్చినది. దాసుగారి శిక్షనుగూర్చి యిటీవల వంగరాష్ట్ర కానకనభలో ప్రక్షింపబడినపుడు దానినిగూర్చి గవర్నరుగారును కార్యసంఘ సభ్యులు చాలోచించుచున్నారని ప్రత్యుత్తర మియ్యబడినది.

మాలానా అబ్దులుకలం అజదుగారు

అలీఖాను చెరసాలలోనున్న నాయకులలో అజదుగారు భగవద్గీతను ఉరుకు భాషలోనికి భాషాంతరికరించుచున్నారు.

చక్రవర్తిగారు

కార్యమును వర చక్రవర్తిగారు మరలవడక వ్యాసంగమునందే కాలము గడుపుచున్నారు.

బునీగారు

వజరు అలీఖాను బునీగారు ఖురాను పారాయణము నుండే నిమగ్నులై యున్నారు. వీరు కుర్రులు బంగళము నందలి జమీందారులలో నొకరు. అత్యధికమగు దేశభక్తుల వారు. ముసలమును అను జాతీయ వారపత్రిక (క్రీ. శి. కే. పులక) అబ్దు రసూలుగారి పత్రిక) నిధికి వీరు 500 రూపాయల నిచ్చిరి.

కారాగృహలోద్యోగుల చర్యలు

వెనుకటి సూపర్వైంటు డాక్టరు ఏ. సి. గారున్నపుడు శిక్షితులను గుఱచు ముఖ్యముగ స్త్రీలకు తరుచుగ సందర్శనాన కార్యము కలుగుచుండెడిది. ఇప్పుడు వచ్చిన యువ్యోగి అస్వలింతుడు వాచేదారుల కలహాలను వివాదాదు, ఇప్పుడు తరుచుగ గొలులేదను ప్రత్యుత్తరమే వచ్చుచుండును. గంటలకొలది కాచి కొనియుండ చివరకు వీలులేదని ఏకరణమును తెలుపకుండ యొకచీటిని పంపుచు, దీనివలన చూడబోయినవారికి ఇబ్బందులు కలుగుచున్నవిగాని శిక్షితులు వీనిని పాటించుటయే లేదు.

భోజన సదుపాయము

ఎచ్చటకూచినను భోజనసదుపాయ మంతకంతకు పూర్తి పోవుటయే కనబడుచున్నది. ఇటీవల కొందరు యువకులు (శిక్షితులైన అసహాయవాదులు) నిరకస్మరమును బూని గాని వారితోగూడ చెరసాలలో నున్న దేశబంధు దాసుగారు వారికి నకు పక్షము గావించుటచే వారు దాసుగారి అజ్ఞను శిరసావహించిరి.

భరతఖండమునగాంధీగారినిరాయుధప్రతిఘటనము

న్యాయార్థులు "వర్తమానచరిత్ర" అనువార్తాపత్రిక

"భరతఖండమున గాంధీగారి నిరాయుధ ప్రతిఘటనము" అనుశీర్షికతో ఫిబ్రవరి మాసపున్యాయార్థులు "వర్తమాన చరిత్ర" యనుపత్రికలో తెర్నార్డు నెక్సెక్ గారొక వ్యాసమును (వాసిరి ఆవ్యాసములోనుండి కొంతభాగము నిచ్చుట ప్రకటించుచున్నాము.

"ఈ ఉద్యమములో స్త్రీలు విశేషముగ బాల్గాను చున్నారు. స్త్రీజన్మమెట్లుటచేరి వారిని దూరముగ త్రోయరాదనియ, ఉద్యమములో బాల్గానుటకు పురుషుల తోబాటు స్త్రీలుగూడ అర్హులని గాంధీయొక్కయునిశ్చితాభిప్రాయము. విద్యాధికులగుయువకులను నిన్ను జాతులకూడ అతనితోపాటు ఈఉద్యమవిజయమునకు పాటుపడుచున్నారు. అదియొకదృఢరక్త ప్రబోధ్యమము. అగ్గ దేశమరణ్యముగానున్నప్పుడును ప్రపంచమున అమెరికాదేశమున్నదను జ్ఞానమే ప్రజలకుకలుగనప్పడుప్రపంచాచ్యుతాతోడ్పడినఆర్యులయొక్క పూర్వచారములనుమరల నవలంబించుటకు భారతదేశము దీక్ష వహించి మనోనిశ్చయముతో పనిచేయుచున్నది. ఈ ఉద్యమము రాజకీయ కృత హరము మాత్రమేగాదు. తేజోవంతులను, ధైర్యసాహసములు ప్రజావిశేషములను గలవారునగు ఆర్యులు ప్రాచీనకాలమునందు హిమాలయాశ్రమలగుండుగంగాసింధుమైదానమునకువచ్చిస్తావరమేరవచుకొనిరియు వారు తమ పూర్వులని భారతీయులు జ్ఞాపకము దెచ్చుకొనుచున్నారు. వారు మనకుకూడ దాదాదులు. వారి ప్రాతభాషను మనము కొంతవఱకు మాట్లాడుచున్నాము. మన పూర్వుల సాహసము, శ్రేయము నేడు భారతీయుల నావరించుచున్నవి. యన్నివిధముల ఆంగ్లేయులకు గలిగిన సాహసము, బంకరు పర్వతములలో అమెరికనులకు కలిగిన సాహసము నేడు భారతీయులకు గలుగుచున్నది. "స్వాతంత్ర్యము" అనునది ప్రాచీనదమము. అనాదిగ ఆర్యులలో ఈ "స్వాతంత్ర్యము" నిరంతరము అభివృద్ధి గాంచుచుండెను. గాంధీమహాత్ముడు

మితవాదిప్రజ్ఞ

గాంధీ మహాత్మునికి చెరసాలశిక్షను విధించుట బొంబాయి "మితవాది" పత్రికను సంస్కృతీభవించి నట్లు చెబుదు. "అతని స్వార్థిత్వమున కభ్యంతరములను కలిగించుటతో నేకార్యము నెరవేరుదు. అతనికి శాసనక్రమములందు గౌరవముండు

డాక్టరు సయ్యదు మహమ్మదు గారి కేసు

ఆలనెలలు విడిచెను

రాజకీయ సేరస్థునిగా చూపవలెను.

అఖిలభారత ఖిలాఫతుసంఘ కార్యదర్శి డాక్టరు సయ్యదు మహమ్మదుగారి కేసులో 10 వ తేదీ ప్రదయమున ముజఫరుపూరు (బేహారు రాష్ట్రము) చెరసాలలో జిల్లామేజిస్ట్రేటు తీర్పుచెప్పెను. డాక్టరు గారికి 6 నెలలు విడిచెను విధించెను. రాజకీయ సేరస్థులకు చూపవలసిన ఆదరణను కారాగృహలో ద్యోగులు డాక్టరుగారికి చూపవలెననెను.

* * *
కలకత్తా మహేశ్వరీ మార్వాడీ సంఘసభ

స్వదేశీదీక్ష-ఖద్దరువ్రతము

తీర్మానము నామొందుట

10 వ తేదీని కలకత్తాలో శ్రీ కృష్ణజయనుగారి ఆధ్వర్యమున మహేశ్వరీ మార్వాడీ సంఘసభ జరిగింది. "మనము వ్యాపారముచేయు వాంఛనుటచే మనము పూనుకొనినచో ఖద్దరు కభివృద్ధి నొందించుట కధికమగు నవకాళముకలదు. ఖద్దరును ధరించుట పరమ పవిత్రమును మత విధి యని మనము భావింపవలెను. మరల స్పెషిటికిని విదేశీబట్టలను ధరింపగూడదు. దేశమునందు దినదినము పెరిగిపోవుచున్న తార్కిక్యమును తొలగించుటకు దేశము లంబరును స్వదేశీవ్రతమును పూనుటయే బలవత్తమగు మార్గసాధనమని" అభ్యుత్తుడు నుడివెను. "మార్వాడీలు స్వదేశీవ్రతములను మూలమే ధరింపవలెను. మార్వాడీ స్త్రీలు రాట్టముపై నాలు కడకవలెను" అను తీర్మానము పాసింపబడినది. "ఈ తీర్మానము ప్రకారము తప్పక నడుచుకొందు మని యీ సభకు వచ్చిన వారందరును ప్రమాణము చేయవలెను. ఇచ్చటి విదేశీవస్త్రదహనము జరుగవలెనని ఒకరు నొక్క చెప్పిరి. అంతటసభలో కొంత కలవరము కలిగినది." మీరు విదేశీబట్టలను త్యజించవలెను. విదేశీ బట్టల వ్యాపారమును మానివేయవలెను. అనియే తీర్మానము యొక్క సంతకముని అభ్యుత్తుడు తెలిపెను. విదేశీబట్టలు యింక నుతమయెద్ద నిలువయున్న నాకుమాత్రము మతి కొంతకాలము వరకును తీర్మానము ప్రకారము నడచుకొన నక్కరలేదని సభ వారు నిర్ణయించిరి.

* * *
చౌరీచౌరా కేసు

పోలీసు స్టేషనుబిగ్గి జరిగిన దురంతములను స్వయముగ చూచిన సాక్షులిద్దరు ముద్దాయిలలో 28 మందిని పోల్చిరి. తక్కిన 5 గురు సాక్షులును వారిలో కొందరిని దారిలోచూచి తిమని చెప్పిరి. పారిపోవుచుండగా యిద్దరినిచూచితినియు చిన్న తనమునుండి వారి నెరుగుదుననియు నూరేండ్ల ముసలివాడొకడు చెప్పెనుగాని కొద్దిలో ఎవ్వరిని గూడ పోల్చలేకపోయెను.

* * *
ఆంధ్ర రాష్ట్ర ఖిలాఫతు సంఘ సమావేశము
గుంటూరులో 16 వ తేదీని జరుగును.

సభ్యులందరును ముఖ్యముగా రావలెను

పితామహము ఖిలాఫతు సంఘకార్యదర్శి గారు తలచిన రీతికొని రాష్ట్రీయఖిలాఫతుమహాసభ గాదు. రాష్ట్రీయ ఖిలాఫతుసాయీసంఘసభ అఖిలభారతఖిలాఫతుసంఘము వారి ఆదేశముప్రకార మిసభ గుంటూరులో రైలుస్టేషనుచేత నున్న కాంగ్రెసు కార్యాలయమున ఏ నెల 16 వ తేదీని తిప్పక జరుగును. దీనిని మూపు వీలులేదు. మండలసంఘము లన్నియు ఆనాటికి ముఖ్యముగా సభ్యులను పంపగోరెదనని రాష్ట్రీయ ఖిలాఫతు సంఘ కార్యదర్శి సయ్యదు మహమ్మదుగారు గుంటూరునుండి నేడు (11 వ తేదీ) తంతివార్తవచ్చిరి.

నల్లు బోధించగల వితవాద్య జావంతులు కొందరు చెరసాలకు వెళ్లి ఆర్యతో అవ్వడప్పుడు సంభాషించుట కనకాళముల నివ్వవలెను" అని బొంబాయి "మితవాది" పత్రిక వ్రాయుచున్నది. ఇప్పుడు మనరాష్ట్రములో విద్యాంగమంతికి చాలదని కల్పించబడినదిగాన చెరసాలలోపల ప్రతిదినము ఒకగంటసేపు శాసనక్రమములను గురించి మహాత్మునికి గంభీరముగ నుపన్యసించుట విద్యాంగమంతిని బంపవచ్చును. (ఇండియన్ సోషలు కిఫార్మరు)

విదేశవస్త్రబహిష్కరణము

స్వరాజ్యసంసిద్ధికి ప్రబలసాధనము

ఖద్దరే కామధేనువు - ఖద్దరే కల్పలత

నాయకుల ఆదేశములు

పండిత మదనమోహన మాలవ్యాగారు

యజ్ఞుర దారిద్ర్య సాగమున మునిగిపోవుచున్న కోట్ల కోటి మనదేశీయుల సుధరించుటకును, జాతీయ గౌరవమును కాపాడుటకును, జాతీయ లాభములను సంక్షించుటకును విదేశ వస్త్ర బహిష్కరణము కంటే ప్రబలతర మగు సాధన మేది యను లేదని నేను దీర్ఘకాలమునను విశ్లేషించి గలిగితిని గాన దేశీయులందఱును భరితులలు పేదలను స్త్రీలును పురుషులను గూడ విదేశీ బట్టలను కొనగూడదు, అమ్మగూడదు, భరింప గూడదు. యావచ్చక్షిణి వినియోగించి ఎల్లవారును రాట్టములపై నూలు వదుటకుటకు వడికించుటకును ఖద్దరు బట్టలను వదుట నూలుతో చేతివస్త్రములపై హెచ్చుగ నేయుటకును నేయించుటకును దీక్ష బాసకలెనని వేడుచున్నాను.

నేటామహామదు మియాను హాజీవోలనిగారు

ఈజాతీయవారమున నియోదగిన సందేశము ఖద్దరుసం దేశ మొక్కటే. రాట్టములపై నూలు వదుటకు. చేతివస్త్రము లపై వడకు నూలుతో ఖద్దరుబట్టలను నేయుడు. : దేశీబట్టలు మనదేశమునకు రాకుండ చేయుటకును దారిద్ర్యము నడచి వేయుటకును ప్రతిగాయమునను ప్రతిజీవీమునను రాట్టముపై నను చేతివస్త్రముపైను పని జరుగుచుండవలెను. దేశీయునందు పనితేక కష్టపడుచున్న లక్షలకోటి పురుషులను స్త్రీలును తిడ్డునుగూడ నీపనిని ప్రారంభించినవారికి సోమరితనమును దారిద్ర్యమునుగూడ తొలగిపోవును. దీనివలన శరీరసౌఖ్యము మానసికానందమును గూడ చేకూరును. సోదరభావమును సమాన గౌరవమును మనకును మన దేశీయునకును స్వాతంత్ర్యమును గూడ దీనివలన చేకూరును. మహామృదీ యులకు పనిత్రమగు మానము సమీపించినది. బక్రీదుపండుగకు వారు క్రొత్త యస్తులను సిద్ధపరచుకొనుట నిశ్చయము. గాన వారు పనిత్రమగు రంజను నెలదినములనుబక్రీదుపండుగునాడును ఖద్దరు బట్టలనే భరింపవలెను. ఈరీతిగా మహామృదీయులందఱును భరితులగు పేదలను యువకులను వృద్ధులనుగూడ ఏక రీతిని ఖద్దరుబట్టలనే భరించి జుమ్మా ఎఱుదాగు మసీదులకు నమాజులకు వెళ్లినచో మహామృదీయు ప్రజాసత్తాకము జగద్విది తమగును గాన మహామృదీయులందఱు వదుటనూలుతో చేతి వస్త్రములపై నేయుడిన ఖద్దరుబట్టలతో కట్టుడిన జాతీయయస్తు లనే భరింపవలెను.

అబ్బసు త్యాగ్చీగారు

మహాత్ముడు చెరసాల కేగెను. మహాత్ముని చెరసాలకు పంపినవారము దేశీయులమగు మనమే మహాత్ముని ఆదేశాను సారము మనమందఱుమును అభుజేవెంటనే విదేశీబట్టలనున్నిటిని మనయందల్లానుండి తీసివేసి ఖద్దరుపరిశ్రమను ప్రారంభించి ఖద్దరుబట్టలనే భరించియుండినచో పరిస్థితులయం దెట్టిమార్పు గలిగియుండును? ప్రతియింటను రాట్టము పైనను చేతివస్త్రము పైనను పని జరుగుచుండినచో మనకంతటిబలము చేకూరియుండును? అట్టిచో మనము స్వరాజ్యమును కోరిన ప్రభుత్వమువారిప్పుడుచేయుచున్నట్లు మన దేశీయులను వేలకోటిదెగను (ఇప్పటికి స్త్రీలును పురుషులను 15000 కు తక్కువ గా కుండ ఇరసాలలకు పంపిరి) గాంధీ మహాత్ముని సహా దేశీయవాదులకు నందరి నీరీతిగా చెరసాలలకు పంపిరిగియుండురా? మనదేశమునుండి దారిద్ర్యమును తొలగించి తొలగించు దివ్యసాధనము ఖద్దరొక్కటియే. ప్రభుత్వమువారే యధికారమును దుర్వినియోగము చేసి మనస్వాతంత్ర్య గూడముల నన్నిటిని భావనా స్వాతంత్ర్య వాక్యాస్వాతంత్ర్యదులను పూర్తిగా హరించుచున్నారో అట్టి అధికారమును వదుటకు కంగీకరింపని వాజేతులలోనుండి ఆ అధికారము నూడవెరికి కొని మనకు జన్మనాళ్లుగూ స్వాతంత్ర్యము ననుభవించుటకు వలయు మనోబలమును అత్యంత శక్తిగలమును మనకు కలుగజేయ జాలినది ఖద్దరు.

ఇందుల కవసరమగు త్యాగము నొనర్చుటక మనో బౌద్ధిల్యముచే మనము నూలు వదుటకును నేత నేయుటకును పూనక పోవుటలననే మహాత్ముడు కారాగృహమున కేగుట

స్థించినది. మనకొరకు మహాత్ముడు తన జీవితమునంద మూల్య మగు 6 వత్సరములు కారాగృహమున కృత చేయవలసి వచ్చినది. అట్టిచో మహాత్మునికొరకు మనముగూడ నింతటి త్యాగమును చేసితిమని చూపుట మన విధి కాదా? నేడు మొదలు ఒక్క విదేశగుడ్డపేలిక యైన మనయందల్లా నుండగూడదు. మనమందఱుమును ఖద్దరునే భరింపవలెను ఖద్దరుబట్టలను విస్తారముగ నే యుటలనను విస్తారముగ నుపయోగించుటలనను కలుగు ఘోరభయము ఖద్దరునందు గల మహాశక్తిని మనదేశీయుల కందరికిని మనము బాగుగా బోధింపవలెను. భరతమాతజీవితమంతయును బలమంతయును స్వాతంత్ర్య మంతయును ఖద్దరులోనే యున్నదని దేశీయులందఱును గ్రహింపవలెను.

తనకు క్షిణి కేసుబడగానే మహాత్ముడు కారాగృహమున కేగుటకుముందొసంగిన ఆదేశమును మనము మన్నించుచో మనమందఱుమును విదేశీ బట్టలను పూర్తిగా వదిలివేయవలెను. సర్వత్ర క్షులను వినియోగించి ఖద్దరుబట్టలను నేయించి నేసి దేశీయునందు పూర్తిగా వ్యాపింప జేయవలెను. ప్రతిసాలునను విదేశీ బట్టల నిమిత్తము మనదేశీయునుండి పోవుచున్న 60 కోట్లను పోకుండ చేయుటగువరకును మనము కొంచెమైన విక్రాంతి గొనరాదు. హిందువులు, మహమ్మదీయులు, పార్శ్వీలు, క్రైస్తవులు, యూదులు మున్నగు వివిధమతములకు చేరిన దేశీయులందఱును సామూహికముగ నై మత్యమును కలిగి యుండునట్టి నరంపవలెను. అస్పృశ్యత యను ప్రభు నిరోధమును తొలగింపవలెను. మహాత్ముడు కారాగృహమునుండి వచ్చినపిమ్మట మన కార్యములను చూచి "నా త్యాగమునకు తగిన రీతిని నా దేశీయులు పనిచేసి నా ప్రేమను చూరగని" యని పలుకునట్లు మనము నడుచు కొనవలెను గాని "నేను నా దేశీయులను పరీక్షించితిని వారి కన్నత యింకను కలుగలేదు" అని యనునట్లు మనము మెలంగగూడదు.

ఎన్. సి. కెల్కరుగారు

దేశీయులందఱును జాతీయవారమున ఖద్దరును గూర్చి యే ఏకమైన ఆశ్చర్యము చూపెదరని నేను విశ్వసించెదను. పెద్ద పెద్దవ్యక్తుల యంత్రకాలలుగల పట్టణములకు కడుదూరము నందలి పల్లెలలోనున్న నిరుపేదలకు కూలివాకి దుష్ట దారిద్ర్య దుర్గతను తొలగించుటకు ఖద్దరును మించిన దివ్యసాధన మింకొకటిలేదు. ఖద్దరును భరించుట తమపరిశ్రమ పోషకమని తలంచు వారు దేశీయులం దెవ్వరు నుండరనియు స్వదేశీ బహిష్కరణోద్యమములందు ఖద్దరు బ్రహ్మాస్త్రమద్యకమని సంతోషభూత్యకముగ దేశీయులందఱును గూడ దానినే ఆలంబించెద రనియు నే నాసించెదను.

సరభాదేవిగారు

చిరకాలమునుండి మరుగుపడియున్న మన ప్రాచీనుల నిక్షేపమును ఖద్దరు దేశీకి మనకంటెబడినదని బ్రహ్మానందముతో దేశీయులందఱును ఖద్దరునే భరింపవలెను. దేశీయవాదులందఱును నిర్బంధింపబడుటచే కలిగిన దుఃఖాశ్చర్యచూచకముగ దేశీయులందఱును ఖద్దరునే భరింపవలెను. ప్రభుత్వ మనుషేతుతో తమ యిష్టానుసారము మెలగునట్లు మనల నిర్బంధించుచున్న స్వార్థపరులు, కలిమలు, ప్రూరులు నగు విదేశీయుల యజ్ఞమును నిరాకరించి స్వేచ్ఛానుసారము ప్రవర్తించు దృఢసంకల్పముతో ఖద్దరును దేశీయులందఱును భరింపవలెను.

రైల్వే ప్రమాదము

తూర్పుభారత రైల్వే సంబంధించిన డిపార్టుమెంటుల ప్రధానోద్యోగులు మధుపురమునందు 7 వతేది సమావేశమై పంజాబు మెయిలు బండి పట్టాలు తొలగి క్రొందపడిన విషయమై విచారణచేయ ప్రారంభించి రైలుమార్గము చెడి పోవుటకలగని అతివేగముగ బండిపోవుటకలగని యీ ప్రమాదము సంభవించెదని మీరు తీర్మానించిరి.

ముందుదినము రైల్వే పర్యవేక్షకులు ఇన్స్పెక్టరు ఆఫ్ సాఫ్టువేరు ప్రాచీలో వెల్లెనప్పడు రైలుమార్గము చక్కగ నుండెననియు, ఎనకో కొందరు దుర్మార్గులు మూడుపట్టాలు తొలగించి డోడవెరికి మార్గమున కడ్డెముగ నుంచిననియు, పర్యవేక్షకు వేగాంగివారు దోషులు కావాలనియు సాక్ష్యముగల కొంతవరకు తేలెను.

స్థానికవార్తలు

శ్రీవాల్మీకిరామాయణము:—మాంగుడి చిదంబర భాగవతముగారితో పాదుచుండిన ఆయన సోదరుడు చనిపోయిన నాడున మదరాసు గోవిందస్వామిక విధిలోని 48 వసంబర గృహమున జరుగుచుండెడి కాలక్షేపములు ఇంక ఆరుమాసములవరకు జరుగవు.

కర్ణాటక కాగితవ్యయ్యుక్తము:—కర్ణాటకనే పరమిల్లల వాటాలమొత్తమును పదిలతులనుండి ముప్పదిలతులు చేయుటకు వాటాలను ఆహ్వానించుచు రైరక్తరులు బంపుకొనిన విజ్ఞప్తి చేసినచో ప్రకటించిరి. ఈయంత్రములు గోదావరి నదియొద్దనురాజమహేంద్రవరమున నిర్మితమగుచున్నది. ఇదితఱుకు నిశ్చయించుకొనిన పదిలతులకును వాటాలు అంగీకరింపబడుట చేతను, ఇంకను కొన్ని ప్రయోజనకరములగు మార్పులను కావించవలసి యుండుటచేతను, కంపెనీవారు వాటాల మొత్తమును బాప్తిచేసికట్లు తెలియుచున్నది.

గ్రామాధికారులు:—గ్రామాధికారులను తగ్గించెడి యధికారమును ప్రభుత్వమువారు రివిన్యూ బోర్డు కొనగిరి. రయల్వారి ప్రవేశములలో నీ క్రింది విధమున తలంచినట్లు బోర్డువారి రిపోర్టులును వెలికిరి. 14, 268 కరణములకు గాను 718 మందిని, అసిస్టెంటు కలెక్టరు, 1, 117 కుగాను 447 మంది, మునసబులు, మజిలీదారులు 17, 284 మందికి గాను 862 మందిని, వెట్టి 31,957 మందికి గాను 6, 351 మందిని, తలయారీలు 23, 269 మందికి గాను 4, 791 మందిని, నీరుకంటి 2, 294 కు గాను 260 మందిని తగ్గించెదరు. మొత్తము మీద నూటికి 20 మందిని తగ్గింప వచ్చును. కాని బోర్డువారి కింకను ఈ విషయమై ఏమియు దృఢముగ తీర్మానించుకొనలేదని మదరాసు ప్రభుత్వప్రజాబంధమువారు తెలిపిరి.

తపాలావారి సంఘము:—ఈసంఘమువారిసాధారణసభ గతకుక్రవారము 7 వ తేది సాయంత్రము వరమానందవాసు ఛోటాదాసు స్థలమునందు జరిగెను. (1) ఈసంఘ సభ్యులయెడల సానుభూతి జూపించుటకు సభ్యులు తంజావూరు వాస్తవ్యులకు కృతజ్ఞతెచెలిపిరి. (2) పదార్థముల ధరలు పెంచు పెరుగుచుండినందునను, క్రొత్తపన్నులవలనను, పోస్టుమార్పుల జనరల్ త్వలో సంఘప్రతినిధులను సంక్షర్మించెదని చెప్పినందునను, ఇదివరకు డిశంబరు, జనవరి, ఫిబ్రవరి మాసముల జీతములను దీసికొనగూడదని తీర్మానించబడిన తీర్మానము నుపసంహరించు కొనుచు నగరమునందును, ఇతరచోట్లను ఆయామాసముల జీతములను దీసికొనవలెనని తీర్మానించిరి. పోస్టు మెనులకు జూపిన ప్రమాదముల చాలవనియు, ఇతరప్రదేశములలోని మీనియల్సుకు ప్రమాదముల నీయవలెననియు తీర్మానించిరి.

తూర్పుభారతరైల్వేసమైక్యము.

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 10:—తూర్పుభారతరైల్వేసమైక్య కట్టయొక్క సామాన్యపరిస్థితులింక మాఃట్లపడవు. నగదేశపు కాసనసభయందలి కార్మికప్రతినిధి యగు కె. సి. రాయచౌదరి గారు ఆసక్సోలుకు వెళ్లి సమైక్యకట్టపరిస్థితులను గురించి కార్మికుల నాయకులతో చర్చించి, వారికి సమాధానమును కుదుర్చుటకు వలనుపడదాయని కనుగొనుటకు బయలుదేరి వెల్లిరి. ఏజంటు 15 వ తేదీలోగా అందరు చేరవచ్చుననికల్కాపించవలసినదనియు కార్మికముగ కొలదియంది మాత్రమే పనులలోనుండి తీసివేయవలసినదనియు, తూర్పుభారతరైల్వే కార్మికసంఘమును అతడు గుర్తించవలసినదనియు, ఆయోధ్య ఇతరచోట్లందు పోలీసులు సమైక్యకట్టినవారిని ప్రాసిక్యూటుచేయుటను మానవలసినదనియు తీర్మానించబడెను. డివిజనల్ కమిషనరు కే. సి. డి. కల్లామేజు స్త్రీలు హోరుగారును సమాధానమును కుదుర్చుటకు సవకక్షికొలది సహాయము చేసెదమనిరి. తరువాత సాయంత్రము కార్మికుల బహిరంగసభ జరుపబడెను. నాయకులంగీకరించిన మరతులు సభయం దామోదించబడెను. స్వామిదీనవాధ్యాయులు, రాయచౌదరి గారు ఏజంటును కార్మికులతోపున సంభాషించునట్లు ఏర్పాటుచేయబడెను. వీరు నేటిసాయంత్రము ఏజంటుతో మాట్లాడగాతడు కొన్ని మరతుల కంగీకరించెను. ప్రతినిధులు రాత్రి ఆసక్సోలుకు బయలు వెడలుచున్నారు. వారు కార్మికులలో జరిగిన విషయములను, వెలిపి తిరిగితమ పనులలో చేరవలసినదని నలభానిశాధనలని యున్నారు.

విదేశ వార్తలు

బర్లండు పరిస్థితులు.

విషయముగనుండుట

రిపబ్లికనుల దౌర్జన్యము.

ఏప్రిల్ 6:—అయిర్లండునుండి వివాదకరమగు వార్త లే తెంచుచున్నది. అచ్చట పరిస్థితులు దిశదిశము విషయములగు చున్నవి. బర్లండు ప్రజాస్వామ్యవాదుల ప్రయత్నముల యెదుట తాత్కాలిక ప్రభుత్వముయొక్క పలుకుబడి కృష్ణపక్షచంద్రుని గతి తీవ్రమగుచున్నది. రిపబ్లికనులు తాత్కాలిక ప్రభుత్వమును బహిరంగముగ తిప్పికొందుచున్నారు. వీరి ప్రయత్నములవలన రాజౌపు యెన్ని కలయందు ప్రజలు తమ తమ యదా ర్థాశయముల దెలుపబడకపోయెదదని వివేకవంతులు భీతినిం దుచున్నారు. మైకేల్ కొల్లిన్సుగారి స్థితి చాల బలహీనముగ నున్నది.

కాన్స్టేబుల్స్ లెరు హత్య గావించబడుట.

ఈ దినమున కొందరు కామన్స్ పార్లమెంటు పనినండి తొలగింపబడిన విషయ కాన్స్టేబుల్స్ రీ ల కు త గిన రక్షణ మొనగవలయునని ఛాంబర్లెనుగారిని గోరుచున్న సమయ మున వార్తావాహాదోక తింతివార్తను దెచ్చి చాంబర్లెను గారి కొనగెను. బర్లండునుండి తెచ్చెను ప్రదేశమున నిద్దరు విషయ కాన్స్టేబుల్స్ లెరికి జెందినవారు హత్యగావించబడిన అందు గలదు. విషయ కాన్స్టేబుల్స్ లెరివాడికి తగిన రక్షణ మొనగదమని చాంబర్లెనుగారు వాగ్దాన మొసగిరి.

సారాయిబుడ్లను పగులగొట్టుట.

డబ్లినునందు ప్రజాస్వామ్యవాదులు కష్టముచువును నందు ప్రవేశించి నాల్గు లక్షల సారాయిబుడ్లను పగులగొట్టిరి. ఈ బుడ్లు బెల్జియన్ గురులకు సంబంధించినవని యెంచి 800 ప్రజాస్వామ్యవాదు లిట్లు గావించినని దెలియు చున్నది. నష్టము 20 లక్షల సవరణ లందును.

సర్ జె. క్రెయిగుగారి అభిప్రాయము.

ఏప్రిల్ 7:—అలెక్సాండర్ ప్రజానామాయుడగు సర్ జె క్రెయిగుగారు లండను పురవాసులవలె బర్లండు స్థితినిగూర్చి భయపడుటలేదు. తాత్కాలిక ప్రభుత్వమువారు బడంబడికను అమలులో పెట్టితిరదని క్రెయిగుగారు అలెక్సాండర్ పార్ల మెంటు నందు ప్రకటించిరి. కాంతిసూచన తిదివరకకంటె నిష్పక్షాధిక ముగ గలవని వారు నడిపిరి. దీనికి డబ్లిను వ్యాయస్థాసాధికారి యగు జస్టిసు గార్ల నుగారి వాక్యములే ప్రమాణములు. ఇటీవల పీరు డబ్లినునందు వ్యాయస్థాసమున దెరచుచు గత వత్సరమున కన్న నీవన్నరము వెలముల సంఖ్య సాగెనయి కొలదికాలము లోనే దక్షిణ బర్లండులెటను కాంతి వాతావరణము తేర్చుచున్న యునునడిపిరి. ఏదియెట్లున్నను అనతికాలములోనే కొల్లిన్సు గారు గొప్ప తిరుగుబాటు నెరుక్కొనవలసియందుననుట త ధ్యమని కొల్లిన్సుగారు నడిపిరి.

బడంబడికను సమూలముగ నాశన మొనర్చును.

డివెలరాగారు

డివెలరాగా రిటీవల డబ్లిన్ నుండి దుపస్యసింపును బడం బడికను సమూలముగ నాశనమొనర్చవలెనని ప్రజలు నుద్దేశించిరి. ప్రజలెరుగును తాత్కాలిక ప్రభుత్వమును లక్ష్యపెట్టిన యెడల నీ ప్రభుత్వమువారు తమ కార్యములను నిర్వహింపబాల గని డివెలరాగారు నడిపిరి.

దక్షిణ బర్లండునందు ఇటు పక్షములవారికిని జరుగుచున్న వివాదములగు గాంచి విరుపక్షములందలి వాయకులను భయపడు చున్నారు. రాజౌపు యెన్ని కలయందు విరుపక్షములవారికిని సమా ధానము కుదరవునని దృఢముని కొంతమంది పెద్దలు తలచు చుండిరి.

విషయ ప్రజాస్వామ్యవాదుల తీ దినమున డబ్లినునందు కొక తెలివోను నొప్పించు పట్టుకొనకలయునని ప్రయత్నించి, అం తకుప్రభుత్వము తాత్కాలిక ప్రభుత్వపటాలము లచ్చటకు వచ్చి యుండుటచే, విఫలమౌరగలేరి. తారతలను, ప్రభుత్వభవన నములను తాత్కాలిక ప్రభుత్వపటాలములు బాగరూకతతో కా పలా గాయుచున్నవి.

కెన్యా సమస్య.

భారతీయుల రాసీయగూడదు.

పార్ల మెంటు సభ్యుల తీర్మానము.

ఏప్రిల్ 6:—కెన్యా సమస్యయందు ఆభినివేశముగల పార్ల మెంటు సభ్యు లీ దినమున సమావేశమై, ఇటీవల చర్చిల్లుగారు దెలిపిన విధానమున కనుకూలముగ తీర్మానమును గావించిరి. కెన్యా దేశమును బ్రిటిషు వలసదేశముగానే యుంచవలయుననియు కెన్యా దేశమునందలి ప్రాచీన నివాసులకును శ్వేతజాతులవారికిని మాత్రమే కెన్యా యందు నివాసాధికారముండవలెననియు నితరుల కుండరాదనియు భారతీయుల నాదేశములోనికి రాకుండజేయు టకు వెంటనే ప్రయత్నింపవలెననియు తీర్మానములగావించిరి.

ఏప్రిల్ 7:—కెన్యా కామన్స్ పార్లమెంటులో భారతీయుల తరపున వర్మ మున్నద్దీనుగార్లను సభ్యులునుగ నియమించుటకు సార్వ భౌము డంగీకరించెను.

భారతీయులందోళనము.

నిష్పంధవిధాన ప్రశంస.

ఇటీవల ఇండియను బ్యాంకుల ఆధ్వర్యము యుపన్యాస ములపై వ్యాఖ్యాన మొనర్చుచు డెయిలీ టెలిగ్రాఫు పత్రిక ఇట్లుల వ్రాయుచున్నది.—ఇండియను బ్యాంకుల ఆధ్వర్యముల దమ యుపన్యాసములందు భారతరాజకీయాందోళనము వలన వర్తకము పడిపోయెనని నుడువుచు ప్రభుత్వమువారు కఠినచర్య దీనుకొనిన యెడల నీయాందోళన మంతరించునని నడిపిరి. ఇటీ వల స్థితిగతులవలన వీని యభ్యర్థము బోధపడెను. ప్రభుత్వము వారు రాజ్యద్రోహ ప్రచారకులపై తీవ్రచర్యను బూనినతోడనే పరిస్థితి లభివచ్చిమాన్యును బట్టెను. ఇట్టి విధానమే కాశ్యత ముగ నవలంబింపబడునని యెంచుచున్నాము.

పీలుప్రభువు భారతరాజకీయ విధానము.

ఏప్రిల్ 7:—వర్మింగునందుపన్యసింపుచు వింటర్లను ప్రభువిట్లు నుడదెను:—నూతన భారత కాంగ్రెస్ పార్టీగారు ఇదివరకు 1919 సం॥ చట్టమునందు ప్రకటింపబడిన రాజకీయవిధానమునే యవలంబించుదు. తెండు సభలవారియొక్కయు సమస్తవార్తా పత్రికలయొక్కయు అమోదమునందిన ఆ చట్టమునందు దెలుప బడిన భావములనుండిగాని వచనములనుండిగాని వేరు మార్గమును ద్రోక్తవలసిన యవునరములేదు. భారతీయులందోళనాకారులను సమాధానపరుచుటకు గాను ఎట్టి నూతనపథమును ద్రోక్త వపు నరములేదు. నిష్పక్షపాతబుద్ధితో ప్రభుత్వమువారు ఆందోళనా కారులపై చర్యదీనుకొనెదరు. పీలుప్రభువు చిన్నప్పటినుండి యురాజకీయవిశారదుల మధ్య పెరిగెను. పీలుప్రభువు అనుభవ విహీనతచేగాని ఇంతుచేగాని తన విధానమును విడచువారు గారు.

పోలీసుల తొలగించు ప్రయత్నము విరమింపబడుట.

బర్లండునందలి అల్లరువలన ఇదివరకు నిశ్చయించుకొని నటుల రాయలు విషయ కాన్స్టేబుల్స్ లెరి తొలగించు ప్రయత్న ములు తాత్కాలికముగ విరమింపబడెను.

కొల్లిన్సుగారిని చంపు ప్రయత్నము

అంతఃకలహము తప్పుదు

ఏప్రిల్ 8:—దక్షిణ అయిర్లండునందు అంతఃకలహ ములు సంభవించి తీరునని తలచుచున్నారు.

వెన్నుపర్దు నందొక సభయందు దుపస్యసింపుటకుగాను మై కేలు కొల్లిన్సుగారు డబ్లినునుండి లై బలో బనునని దెలిసి ఆ లై లును ధ్వంస మొనర్చుటకు ప్రజాస్వామ్యవాదులు ప్రయత్నించిరి. కాని కొల్లిన్సుగారు బహిరంగముగ ప్రకటింపబడిన లైలునందు గాక రాత్రిలైలునందు బయలుదేరివెల్లి ఈ అపాయమును దప్పించుకొనిరి. మిగిలిన లైల్లు పడుడెను. లైలుమార్గములందు అడ్డం కులు నిర్మింపబడెను. తంతివార్తలు నరికివేయబడెను.

కొల్లిన్సుగారు వెన్నుపర్దునందు దుపస్యసింపుచు డివెలరా గారియనుచరులు తమ విధానమును ప్రచారమును కంటనే మాన్పు కొనకపోయిన యెడల త్వరలో దైవసంఘటన వలనదప్పు అంతః కలహములు దప్పవనియు నుడివెను.

నూయార్కు నందలి బొగ్గు గనుల పరివారి యొక్క సమ్మె దినదినము బలపడు చున్నది.

యువరాజుగారికి నేటాలు ప్రభుత్వము వారిచే బహుమతి జేయబడిన వస్త్రవ్యవస్థలు లండనునమా నేజరికి జేరెను.

జెనోవా సమావేశము

జెనోవా సమావేశము

రష్యా ప్రతినిధులగు

ఏప్రిల్ 6:— రష్యా ప్రతినిధులు జెనోవాకు జేరిరి. వీరు వచ్చుమార్గమున వీరి రక్షణకొరకు చాల బాగరూకత పుచ్చుకొనబడెను. లైలు ఆగు ప్రతిష్టేమనునందును సాయుధ మౌన్టులగు సైనికులను పహారాయించబడిరి. సాంటామార్గెరటా వద్ద అధికారులు రష్యా ప్రతినిధులకు స్వాగత మొసగిరి. అచ్చటనుండి రాయబారవర్గమువారికొర కేర్పఱుపబడిన బస కు డీసికొనిపోరి.

రష్యా ప్రతినిధులువచ్చు మార్గమున ఇటలీ సరిహద్దులం దం త ట ను పె ద్ద పె ద్ద నై న్య ము లు ను మ రి ఇతరజా గ్ర త్తె లు ను పు చ్చు కొ న బ డె ను. రాయబారులు రెం గురుగలరు. యెట్టేమనునందును రష్యాను ప్రతి నిధులు లైలునుండి దిగలేదు. మోటారు బండ్లలో వారిబసలకు గొనిపోబడిరి. వారికి వెనుకను ముందును మిలిటరీ సైనికలిష్టు వెల్లిరి.

బ్రిటిషు ప్రతినిధులు

ఏప్రిల్ 7:—లాయడు బార్బిగర్ యల్. వర్మింగుటను ఇవెన్ను, సర్ రాబర్టు వారసు మొదలగు ఆంగ్ల ప్రతినిధులు జెనోవా సమావేశమునకు బయలు వెడలిరి. ప్రధానమంత్రిగారు పాఠకునం దాగి పాయింకేరు గారితో సత్ప్రదిం చెదరు.

పాయింకేరుగారితో సంప్రదింపులు

ఏప్రిల్ 7:—పాయింకేరు మొదలగువారు పారిసునందు లాయడుబార్బిగారికి స్వాగత మొసంగిరి. ప్రధానమంత్రి లిరు పురును చాలవరకు సంప్రదించిరి. లాయడుబార్బిగారు జెనోవా సభయందు జర్మను సంధివిషయములేమియు చర్చింపబడవనియు రష్యనులకు సంబంధించినతవరకు సైనికవిషయములు చర్చింప బడుననియు పాయింకేరుగారితో దృఢముగ బలికిరి. రష్యనుల మూలబలము దాదాపు 20 లక్షలవరకు గలదు. కరెన్సి, కష్టము, మారకము మున్నగు విషయములను పరిష్కరించు టపునతమని పాయింకేరుగారు నుడిపిరి. లాయడుబార్బిగారి కోరికపై మిల్లి రాండుగారు ప్రాంసునకు వచ్చినతోడనే పాయింకేరుగారు జెనోవాకు జనుటకు సమ్మతించిరి.

ఈ సమావేశమువలన ఇదివరకు బొలొనీ సమావేశ సం బంధములు బలపడెనని అధికారులు దెలుపుచున్నారు.

ఏప్రిల్ 8:— లాయడు బార్బిగారు జెనోవాకు జేరిరి.

రష్యా-బాల్టికు రాష్ట్రముల బడంబడిక

ఏప్రిల్ 8:— రిగాయందు బాల్టికు రాష్ట్ర ప్రతినిధులను రష్యా ప్రతినిధులను గావించుకొనిన బడంబడిక వరకులు లండ నునకు జేరెను. యూరపు ఆర్థిక పుంజు ర్మాణము కొరకుగాను రష్యాసోవియట్లు ప్రభుత్వము నంగీకరింపవలయునని పోలండు యస్థానియా లట్ వియా ప్రభుత్వ ప్రతిధునిలా యెడంబడిక యందు వెలిపిరి.

సోవియట్లు ప్రభుత్వము నంగీకరించుటకిదియే ప్రథమము. ఆయుధ నియమమునకు ఈ ప్రభుత్వ ప్రతినిధులందరును, అంగీక రించిరి. సరిహద్దు ప్రదేశములందు మాత్రము కొలదిగ సైన్యముల నియమింపవచ్చునని వారుదెలిపిరి.

సోవియట్లుల కోర్కెలు

జెనోవానుందు చిదిరిన గాళిది దర్శించి వారి కార్యక్రమ మునుగురించి ప్రశ్నింపగా వారిట్లునుడిపిరి: రష్యానానా అర్థికపరి స్థితుల పునర్నిర్మాణమునకు మాత్రమే అంగీకరింపవలె నను కే న్ను స మా వే క పు ఆ లో చ న ల కు మే యం గీ కరిం ప ము. ర ష్య ను ప్ర భు త్వ ము వారు వి వే క థ న స్వాములు తమ దేశమునందు ధనము వెట్టుబడివెట్టి వ్యాపార ము నొనర్చుటకు అంగీకరించెదరు కాని వాణిజ్య బడంబడికలకు ముందు సోవియట్లు ప్రభుత్వమును ఇతర ప్రభుత్వముల వారిగీ కరింపవలెను. రష్యను ప్రభుత్వమువారు సంగ్రామమునకు మార్గముగల జాతీయ బుణములను తీర్చుట కంగీకరించెదరు గాని శ్వేతపటాలములచే రష్యాయందు గలిగింపబడిన నష్టములకా ప్రభుత్వములవారు పరిహారము నొనగవలెను. శ్వేతప్రభుత్వముల వారు రష్యాను ఆక్రమించు ప్రయత్నముల విరమించుటకు పూచీ నిచ్చినయెడల రష్యాను ప్రభుత్వమువారు తమ సైన్యమును తగ్గింప సమ్మతించెదరు.

సమీప ప్రాచ్యము

మిత్రమండలి అంగీకారము

ఏప్రిలు 8:— అంగీకార ప్రభుత్వమువారు మిత్రమండలి వారి కలిగిన ప్రత్యక్షతరహా గూర్చి తీవ్రపరాసు ప్రభుత్వములవారు సంప్రదించుచున్నారు. మిత్రమండలి సమావేశము వారు గావించిన మాత్రమన ననుసరించియు సమాప్తపాద్య సమస్య చర్చింపబడవలెనని మిత్రమండలి వారు నిశ్చయించిరి. ఈ విషయమై అంగీకార కార్యస్థానినోపిలు ప్రభుత్వముల కెరింగింపవలెనని కార్యస్థానినోపిలునందలి మిత్రమండలి హైమివ నరునకు దెలుపబడెను.

కార్యస్థానినోపిలు ప్రభుత్వ ప్రత్యక్షతరము

ఏప్రిలు 9:— పోర్టువారు (కార్యస్థానినోపిలు ప్రభుత్వము) మిత్రమండలివారి జాబునకు తాత్కాలిక సంధిని గురించి ప్రత్యక్షతర మిచ్చిరి. అది విషయములను పోర్టు ప్రభుత్వమువారు దెలిపిరి. గ్రీకుపటాలముల ప్రస్తుత మున్న ప్రకారముల నుండి వెనుకకు పంపివేయబడవలెను. తేనులొనికీ నైస్యములు పంపబడరాదు. టర్కీయొక్క రాజకీయ ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యముల గాపాడవలయుననియు సమాప్తపాద్యమునకు కాశ్యతముగ నిలచు మైత్రిని నెలకొల్పవలయుననియు కార్యస్థానినోపిలు ప్రభుత్వమువారు గోరుచున్నారు. మిత్రమండలివారు తురుష్క వాక్కులను, నిష్పక్షపాతముగ విచారింపి శాస్త్రమును గలగలగజేతురని ప్రభుత్వమువారికి నమ్మకము గలదు. ఈ విషయమై చర్చించుటకు 8 వారములలో మిత్రమండలి సమావేశమునకు ప్రతినిధుల సంపుటకు తురుష్కలు సిద్ధమగుచున్నారు. సోనిక కారణములవలన నిష్టి సమావేశమును కార్యస్థానినోపిలు నందు జరగవుటకు పీలు గలగలగనందులకు జెంతిల్లయ యూరపు పచ్చిభాగమున నే. పట్టణమునందైన ఈ సమావేశమును జరపవలెనని గోరుచున్నారు.

గ్రీకుపటాలములు

తాత్కాలిక సంధి ప్రకటింపబడక పూర్వమే చాలపటాలములను ఆసియా మైనరునందు జేర్చుకు గ్రీకు ప్రభుత్వమువారి కేర్పాటు జేయుచున్నారు. ఎఫ్ యము, కురాహిస్సానా-ఎస్కూషహులవైపున గ్రీకులు నైస్కపటాలముల నమితముగ గూర్చునుండిన స్మిర్నానుండి దెలియుచున్నది.

ఎస్కూషహులవైపున నొక తురుష్క దెబ్బలియును గ్రీకు పటాలముల నెదిర్చుననియు కాని తిరుగ గొట్టబడెననియు తురుష్కలపక్షమున చాలగూది హతులైరియు, గ్రీకులపక్షమున హతులైరియు 14 గురకు గాయములు తగిలిననియు గ్రీకు ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరి.

సప్తపరిహారములు

జన్మములు నిరాకరించుట

ఏప్రిలు 9:— జన్మనీ పరిపాలనను టర్కీ బెల్టుటకు తమ కధికారముండవలెననియు జన్మములు 60 మిలియన్ల మార్కుల పన్నును నియమింపవలెననియు సప్తపరిహారసంఘమువారు గావించిన తీర్మానములకు జన్మను ప్రభుత్వమువారు సమ్మతించ నిరాకరించిరి. జన్మను ఆర్థిక పరిస్థితులను విశదముగ సప్తపరిహార సంఘమువారికి దెలిపెదమని ప్రభుత్వమువారు దెలిపిరి.

బ్రిటిషు వారి యూరపియను విధానము

చర్చిల్లు ప్రసంగము

ఏప్రిలు 9:— చర్చిల్లు గారు డండియం దుభస్యనించుచు నిట్లు నడిపిరి:— పరాసు జర్మనీలకు సమాధానమును మైత్రిని పొనగ జేయుటయే బ్రిటిషు వారి యూరపియను రాజకీయ విధానమునకు మూలస్థానము. నిష్పాక్షికముగ జన్మములు

తిట్వి నాపు గానిట్లు నడిపిరి:— కెనోవా సమావేశము మాత్రన ఆర్థిక విధానమును ప్రవేశపెట్టుటకు మేము యెత్తించుచున్నాము. ఈ విధానముక్రింద రష్యాయందు కొంతవరకు ధృష్టాస్యమును ప్రవేశపెట్టుటకు మేముంగీకరించెదము. భావి శాస్త్రామికాభివృద్ధి కిట్లు జేయుట అవునరము.

యూరమునకు పూర్వము గావించబడిన రష్యానుజాతీయ ఋణమును ఒప్పుకొనుటను గురించి ప్రశ్నింపగా నిట్లు నడిపిరి. ఆ ఋణముల సంకీర్తింపనది లేనిది సమావేశము వారిచర్యవై నాధారపడి యుండును. రష్యా వారి తరుల కన్నియు నిచ్చి వైచి లామేమియు వుచ్చుకొనకుండ నుండజాలరు. మేము కొంతవర కాశ బెట్టుకొని ఇచ్చటికి వచ్చితిమి. లాయదుబాద్ గారిని దర్శించి సంప్రదించ గతిగినందులకు సంతసించితిమి.

ప్రాంసువై వాడి వెడలిక యెడల పరాసువారి కాంగ్ల జేతము నుచూ మొవర్చు నని దెలిపిన యెడల నిదిసాధ్య మగును. ఇంజులన పరాసు బ్రతులకు గాఢమైత్రి గురును.

ప్రభుత్వమువారు ప్రభుత్వ వ్యయమును తగ్గించుటకు సాధ్యమైనంతవరకు ప్రయత్నింతుర కాని ఈ కాఢను వాషింగ్టను తీర్మానమునందు దెలిపిన నానికన్న నుగూడ తగ్గించుటకు పీలులేదు.

అయ్యుండు సితిని గురించి మనములు చాల నాందోళనము నందుచున్నది. కాని పరిస్థితు లభివృద్ధియగుచుపట్టక పూర్వము ఇంతకంటెనుగూడ కిన్నము లగునని దోచుచున్నది.

సాంఘికవాదులను నిరసించుచు వారిట్లు నడిపిరి:— సోషలిజము, బ్రిటిషు లిబరల్జమునకును ప్రతి అంగీకారముని భావములకును వ్యతిరేకమైనది. కిరాతక ప్రవృత్తి, బానిసత్వమును సాంఘిక సిద్ధాంతముల యొక్క నూతనములు సోషలిజము అధికారమునకు వచ్చిన యెడల అధికారభూగర్వియున్నై మెలగుచు సామాన్యులను గురించి దలంపనైన దలంపరు. ఇందులకు రష్యా సితియే తార్కాణము. బ్రిటనుయొక్క ఆర్థికవ్యతియై బ్రిటిషు సామ్రాజ్యవీధి పరిమాణమును బ్రిటిషు పౌరులు సోషలిజము వై జూపెడు అభరణ విరాడరణలవై నాధార పడియున్నది.

కోనక్కునాయకు డిరెక్టు జేయబడుట.

ఏప్రిలు 6:— నై జేరియను కోనక్కుల నాయకుడగు టినిలు నెచనాపుగారు న్యాయాధ్యక్షుల దిరెక్టు జేయబడెను వీరు 1919 నుండి చీటాయందు 475000 పోల్ల సామాను వొంగ తన మొనర్చెనని నేరము మోపబడెను. వస్త్రపులు యూర్పిటా హము అందు స్థాస్థు బ్రేడింగు కంపెనీవారిని. ఈ కంపెనీ ఇప్పుడు దివాలాదీసెను.

చాలా ప్రయత్నము లొనర్చి నెచనాపుగారు 250.0 డాలర్లకు బామీనును సంపాదించెను. వీరితోగూడ ప్రయాణ మొనర్చిన ఒకయవతి 50000 డాలర్లు మిలవల తనరత్నాభివిత కంతహారమును బామీనుగా నీయవచ్చెను గాని తిరస్కరింపబడెను. నెమినాపుగారు ప్రత్యక్షతరమిచ్చుచు ఆపూడంతయు నల్లకల్లలముగ నుండెననియు యెనరికీ జేజిక్కినది వారు డీనుకొని రనియు నడిపిరి. “బోల్లివిక్కులు నాడవలెనని రొంగిలింపిరి. అందుచే వానివద్దనుండి నేను వొంగిలింపితి”నని యాయన నుడివెను. తన మనస్సులు ఇద్దర మెరికనులను హత్యగావించిననియు అందులకుగాను ఆ హత్యకు కారణమైన అధికారి కోర్టువారు లజ్జి కాల్చివేయబడెననియు చరియొక యువ్యోగి పనుండి తొలగింపబడెననియు నాయన యొప్పుకొనెను.

శత్రువుల ఆస్తి

ఏప్రిలు 6:— ప్రభులనభ్యంతుర దొక తీర్మానమువై ప్రభుత్వమువారు పరాజయును నడిపిరి. సంగ్రామనమయమున కేగు జేకకుల ఆస్తులను ప్రభుత్వమువారు రక్షిం మొనర్చుకొనిన విషయమున ఆంగ్ల జేతమునందు 1924 నుండి న అగస్టు 4 వ తేదీ వరకు 25 వత్సరములు ఆంగ్ల జేతము నందు నివాసమొనర్చిన యెవలను బ్రిటిషు తరెదలకలకు జన్మించినను అట్టివారియొక్క కాఢులు 5000 పకునలకు దిక్కుపుగ నున్నయెడల దానిని లాగు కొనరాదని టర్కీమాన్యు ప్రభువు గారు నడిపిరి. ప్రభుత్వపక్షమున గొరెల్ల ప్రభువు ప్రత్యక్షతర మిచ్చుచు ఆట్లు నష్టపడి శత్రువులకు నష్టపరిహార మొసగు భారమును వారివారి ప్రభుత్వములు పోషించెననియు అవునరమైనవొట్ట ప్రభుత్వము వారు కనికరము జూపుచున్న రనియు, ప్రత్యక్షతర మిచ్చెను.

బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారి హెచ్చరిక

పరాసు ప్రభుత్వమువారు బ్రిటిషు వారి కిరుగలసిక ఋణమువై కడ్డి నీనులని యుండుని బ్రిటిషు వారు గావించిన ప్రకటనవై సంయుక్తావృత్తిములకు చాల మత్సహము ప్రబలెను. నష్టపరిహార సమస్యవై సాయగు సమాధానము కుదురుటకుగాను బ్రిటిషువారు పరాసువారికి యొత్తిడి గల్గించుచున్నారనియు ఇందువలన నష్టపరిహార విషయము పరాసువారి చేతులలోనుండి బ్రిటిషు వారిచేతులలోనికి వచ్చునని న్యాయాధ్యక్షులు ప్రతీక వ్రాయుచున్నది.

గార్లియను బోర్డుల యెన్నికలు

ఏప్రిలు 7:— లండనునందు గార్లియను బోర్డుల యెన్నికలయొక్క ఫలితములు ప్రకటింపబడెను. మునిసిపలు రిఫార్మర్లకు 56 సీట్లును కార్మికులకు 52 సీట్లును ఇండియన్ కెంట్లకు 17 సీట్లును వచ్చెను.

వినునానములు డికోనుట

క్రీడును నుండి పారిసునకు జనుచున్న బ్రిటిషు శిపాలా విమానమును లిబరుటునుండి లండనునకు జనుచున్న పరాసు విమానమును డికోని భగ్నముయ్యెను.

రెండు విమానములును డికోనునపుడు 400 అడగుల యెత్తున నుండెను. డికోనిన తరువాత గొప్పచుంటలతో రెండును క్రిందపడెను.

వాతావరణము బాగుండక పోవుటచే బ్రిటిషువిమానము నండు ప్రయాణికులు లేరు. పరాసు విమానమునందు 14 మంది కూర్చుంటుట తావుగలదు. రెండు విమానములును గంటకు నూరు మైళ్ల వేగముతో జనుచుండెను. సుప్రసిద్ధుడగు క్లెంచిమన్ మైత్రిగారు పరాసువిమానమును నడపుచుండిరి.

రెండువిమానములందు గలవారందరును చురగించిరి

వాషింగ్టను నౌకాతిర్మానమును ఆమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రముల నెనెటువారంగీకరించిరి. గతవత్సరమునకంటె నౌకావ్యయమున 80 లక్షల డాలర్లను తగ్గింపవలె ననియు నౌకాకాఖ ముందలి యువ్యోగుల సంఖ్యను 95000 నుండి 65000 వరకు తగ్గింపవలయుననియు టాక్యెడో బోలు డిప్టోయన్ల సంఖ్యను 278 నుండి 103 వరకు తగ్గింపవలె ననియు నెనెటువారు తీర్మానించిరి.

నౌకాకాఖ మంత్రియగు డెన్విగా రివిధానమును తీర్ణముగ నెదిర్చిరి. ఈ విధానములకు బ్రిటిషువారికి 5 జపాను వారికి 3 సంయుక్త రాష్ట్రములవారికి 2½ చొప్పున నౌకాబల ముండునని వీరు నడిపిరి. వాషింగ్టను సమావేశ తీర్మానము ప్రకారమెరికా కేయలడిన 18 యుద్ధనౌకలలోను 5 విదవి వేయవలసి వచ్చును.

చైనా విషయస్థితి

ఏప్రిలు 10:— డెయిలీ మెయిలు విలేజుకు డిల్లు తెలుపుచున్నాడు:— చైనాయందు అంతర్జాతీయము జరుగుట నిశ్చయము. జెనరలు బొంగుల్లోలినుగారి పటాలములలో 50000 ల నైస్యము యుద్ధమునకు నర్హున్నదము గావించబడెను. రెపటికి 50 నైస్యరైలు కురారు గావచ్చును.

వైజిపుల్ గారు ఇటీవల ఆయుధసాగుని విశేషముగ గొనెను. విషవాచువుల దయాగుజేయుటకు జ్యూకాస్ట్రొఫ్ఫాలను నియమించెను.

క్రాంత ప్రధానమంత్రి

ఏప్రిలు 9:— ఇదివరకు వెకింగు ఆర్థిక మంత్రిగనున్న చావేలిగారు తాత్కాలికముగ ప్రధానామాత్య పదవియందు నియమింపబడెను. వీరన్ని పక్షములవారికిని హితులు. కాంతి పరి సితులను వికమత్వమును యేర్పరుచుటకు వారు ప్రయత్నించెదరు. లియాంగు నాయగారి విధానపుగు వైస్యముల కిగ్గింతుట ఆర్థికపరిస్థితిల జక్కజేయుట మొదలగు కార్యములకు వీరు సాగించెదరని యెంచుచున్నాడు.

భారత్ ద్యోగుల ప్రయాణభర్తులు

ఏప్రిలు 6:— కామస్నానభ యందు కలనల్ గర్ చార్లెసు యేటుగారికి ప్రత్యక్షతర మిచ్చుచు వింటర్లను ప్రభు పిట్లు నడివెను:— భారత ప్రభుత్వమువారి నుండి ప్రత్యక్షతరము రి. భారతీయోద్యోగుల ప్రయాణభర్తులును గురించి యేమియు నిదవిద్రవని దెలుప పీలులేదు. యుద్ధ కారణములచే, నిను మిత కాలమై పోయిన తరువాత గూడ పధికము గ నుద్యోగమున నున్న వారల యొక్క పింఛనులను గురించియు శిశువులను గురించియు గూడ భారత ప్రభుత్వమువారినుండి ప్రత్యక్షతరము రానిది యేమియు వెుపజాలము.

పరాసు నైస్యము

పరాసు భాంబునందు, గొప్పంధ నైస్క కిడకా కాలమున 18 మాసములనుండి 12 మాసములకువరకు కిగ్గింపవలె నను తీర్మానముల నొడిపిరి.

మంత్రిలకు వివేకము గల్గింపవలెను

కెన్యానుందు భారతీయులు ఒక విచిత్రమైన ప్రచారమునకు గడంగిరి. బ్రిటిషు మంత్రిలకునివేకము కలిగింప వలెనని ప్రతిదికమును భగవంతుని ప్రార్థింపవలెనని కెన్యా భారతీయులు విశేషముగ నవలంబించుచున్నారు. మైక్లు బ్లై ఇండియా.

ఆస్ట్రీయాకు 850 లక్షల ఫ్రాంకుల ఋణమిచ్చుటకు పరాసు డిప్యూటీలచాంబరు వారంగీకరించిరి.

వాతావరణస్థితి

1922-వ సంవత్సరం ఏప్రిల్ నెల 11-వ మంగళవారము.

జిల్లా ముఖ్య నగరములు	అర్ధరాత్రులలో	అర్ధరాత్రులలో	అర్ధరాత్రులలో	అర్ధరాత్రులలో	అర్ధరాత్రులలో
	గ్రా. 24 X 0.00	గ్రా. 24 X 0.00	గ్రా. 24 X 0.00	గ్రా. 24 X 0.00	గ్రా. 24 X 0.00
విక్టోరియా పా...ట్	93.6	80.1
పోర్టు బ్లెయిర్	89.6	77.9	...	0	0.82
నీపురు ద్వీపము
ద్రామందు ద్వీపము	85.6	79.8	...	0	0.07
సోగారు ద్వీపము	87.4	76.3	...	0.08	0.27
గోపాలపురి	86.7	76.3	...	0	0.14
కోరాపుట్	94.2	69.3
వికాఖపట్నము	90.8	78.1	...	0	0.14
కాకినాడ	95.6	76.1	...	0	0.16
మచిలీపట్నము	94.1	76.7	...	0	0.12
గుంటూరు	98.8	76.2	...	0	0.25
నెల్లూరు	96.0	74.6	...	0	0
మద్రాసు	91.3	75.8	...	0	0.13
కడపూరు	90.8	76.5	...	0	0.01
నాగపట్నము	91.5	82.2	...	0	0.05
పొంబే	90.1	79.0	...	0	0.61
ట్రెంట్ మిల్	98.6	76.7	2.82	0	...
కోళంబా	90.6	71.1	0.65	3.33	2.89
తిరువేంద్రము	90.0	77.8	...	1.35	1.20
కోచ్చిన్	90.8	80.5	...	0.08	1.28
కాలికట్టు	90.0	78.6	...	0	0.50
మంగళూరు	93.5	79.7	...	0	0.10
మేర్ కార	86.6	60.5	...	0	0.67
కాక్ నార్	91.1	78.4	...	0	0.03
రత్నగిరి	88.1	73.3	...	0	...
బాంబాయి	89.7	75.9	...	0	0
హైదరాబాద్	101.5	75.9	...	0.26	0.39
లైహారు	102.3	78.1	0.52	0.54	0.23
అనంతపురము	100.3	77.4	...	0	0.10
బళ్లారి	102.7	76.2	...	0	0.17
కర్నూలు	102.8	80.1	...	0	0.14
కడప	105.6	77.2	...	0	0.02
హాస్సాన్	94.6	66.6	...	0	0.39
తెంగుటూరు	94.5	66.8	...	0	0.27
కోడూరుకల్యాణ్	71.6	50.0	...	0	1.62
ఉడక చుండూర్	75.4	46.0	...	0	0.74
కోయంబటూరు	99.8	73.8	...	0	0.29
యేలూరు	98.4	72.4	...	0	0.17
సేలము	160.9	75.2	...	0	0.54
తిరుచనాపల్లి	100.5	77.1	...	0	0.12
పల్నాటి	100.0	78.1	...	0	0.47
మధుర	99.4	77.7	...	0	0.51
తన్ని త్వలి	0	0.44

సర్కారులు:— మబ్బు లాకమాదిరిగ గలవు. అర్ధ్రత తక్కువ. వేడిమి స్వల్పముగ తగ్గును.

దక్కను:— మబ్బు లాకమాదిరిగ గలవు. అర్ధ్రత సామాన్యముగ నున్నది. వేడిమి తగ్గును.

కర్ణాటకము:— మబ్బు లాకమాదిరిగ గలవు. అర్ధ్రత తక్కువ. వేడిమియందు మార్పులు లేవు.

నెల్లూరు:— మబ్బు లాకమాదిరిగ గలవు. అర్ధ్రత అధికము. వేడిమియందు మార్పులు లేవు.

దక్షిణము:— మబ్బు లాకమాదిరిగ గలవు. అర్ధ్రత తక్కువ. వేడిమి స్వల్పముగ హెచ్చును.

పశ్చిమతీరము:— మబ్బులు విశేషముగ గలవు. అర్ధ్రత తక్కువ. వేడిమి స్వల్పముగ హెచ్చును. తిరువేంద్రమునందు 65 సెంటుల వర్షముగలది.

మైసూరుకుదురు:— మబ్బు లాకమాదిరిగ నుండెను. అర్ధ్రత సాధారణముగ నుండెను. చాల ప్రదేశములలో వేడిమి హెచ్చును.

హైదరాబాదు:— మబ్బు లాకమాదిరిగ గలవు. అర్ధ్రత స్వల్పముగ హెచ్చును. వేడిమి 2 డిగ్రీలు తగ్గును. రాయచూరు నుండి 52 సెంటుల వర్షము కురిసెను.

భారత అభివృద్ధి సంఘము

భారత ప్రభుత్వమునకు తంతివార్త నిచ్చుట

బాంబాయి, ఏప్రిలు 7:— బాంబాయి నగరమునందలి భారత అభివృద్ధి సంఘమువారు భారత ప్రభుత్వము వారికి క్లుప్త తంతివార్తను బంపిరి. “భారత ప్రభుత్వముయొక్క వ్యవహార సందర్భము ఆ దాయము కంటే 9 కోట్ల మించేటట్లు న్ననులంకా మైదు వర్తకులను సంస్కృతి పెట్టుట కొరకు భారత ప్రభుత్వము వారు విశేష బట్టల మీది దిగువతి పన్నును ఎత్తున చేయకుండా వదిలిపెట్టుట చాల శోచనీయమని బాంబాయి భారత అభివృద్ధి సంఘమువారి అభిప్రాయము. దేశమందంతట ఈ చర్యను ప్రజల తిరస్కారముగ ఖండించుచున్నారు. భారతదేశమున కాథిక స్వాతంత్ర్యము గలదని ఇంతకుముందు నేకులు తీర్మానించినదిగాని ఇటీవల లంకా మైదుబట్టల వర్తకుల రాయబారమునకు ఇప్పటి భారతరాజ్యాంగ సహాయ కార్యదర్శి ఆల్ఫ్రెడ్ వింటర్ క్ గావించిన ప్రత్యుత్తరము ఈ విషయమును గురించి సందేహముగ బలపరుచుచున్నది. ఈ అభిప్రాయమును తత్తబామే ఖండించినయెడల, సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమువారి సదుద్దేశములనుగురించి సంశయములు గలుగును. అనేక మాసములుగ దేశమందంతటను వర్తకులను చేసిన ఆర్థిక సంఘమువారి శ్రమ నిర్లభ్యమగును. వారి విచారణ ఒక మాసపు నాటకమును బోలియుండును. భారత ప్రభుత్వమువారి రీతివిధమును గురించి వారికిని రాజ్యాంగ కార్యదర్శికిని జరిగిన ఉత్తరప్రత్యుత్తరముల నన్నిటిని తత్తబామే ప్రకటించుట యుక్తముగ నుండును. ప్రజల మనము లందలి సందేహముల నన్నిటిని బా అన్వేషించుట భారత దేశమున కాథిక స్వాతంత్ర్యము గలదని పూర్వ మనేక మంది ఆంగ్ల రాజ్యశాస్త్రజ్ఞులు వలసిన పలుకుట, వేసిన వాదనముల తేలాటి మోసము జరుగదని అభ్యుప్రదాన మిచ్చుచు ప్రకటించుట యుక్తముగ నుండును. భారత రాజ్యాంగ కార్యదర్శి 25 మిలియనుల పొండ్లు భారత ప్రభుత్వము యొక్క వ్యయమున కాంగ్ల దేశములో ఋణము చేయుట శోచనీయము. ఇచ్చట భారతీయులు దేశములో ఆ ప్రభుత్వమున అప్పు ఇయ్యలేరాయని మొదట అడిగి యుండవలసినది. ఆ ఋణము ఎంతవరకే తీయబడును మున్నగు విషయములనుగురించి చర్చించుటకు భారతీయుల కవకాశ మియ్యవలెను. ఆంగ్ల దేశములో నువ్వోములు లేనివారికోసము భారత ప్రభుత్వమునకు కారలసిన రైల్వే సామగ్రిని హై కమిషను ఆంగ్ల దేశములో కొనగోరుట కేవలము అన్యాయము. ఏలైనంతవరకా సామగ్రిని దేశములోనే కొనవలెను. ఇట్లు వారకనవ్వదు ప్రపంచము దేశములో చాకగా కొరకుకో అచ్చట కొనవలెను. భారత శాసనసభవారి సమ్మతినిబట్టి, వారి అజ్ఞానసారము ఎచ్చట నయముగ వారకతే అచ్చట కొనవలెను. భారతదేశపు ఆర్థిక పరిశ్రమభివృద్ధి కోస మిట్లు చేయుట అత్యవసరము.”

కాకట చక్రవర్తి పక్షమువారు కెద్ద యూరేసియన్ వియన్నా యందలి ఆస్ట్రీయా సార్ల మెంటు భవనమునకు జనిరి వీరి రాయబారమును వినుటకు సార్ల మెంటు అధ్యక్షుడు నిరాకరించెను. గుంపు వారు వెళ్ళిపోవుటకు నిరాకరింపగా నాల్గవైపులను నైసికులు మార్గముల నకట్టిరి.

బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు పాలస్తీనునందు నూనెగనులను పరిశోధించుటకు స్టాండర్డు ఆయిల్ కంపెనీ వారి కనుమతి నొసంగి.

మాంజెస్టరు ప్రెతిపరి శ్రమాధి కారులకును మాతీవారికిని సంభవించిన తగాదాల పరిష్కారం అభివృద్ధి మార్గమును బట్టినది తెలియుచున్నది.

నైట్సు జర్నలందు (లండను) అక్షయ రాయబారి కార్యస్థాన మిడిమున తెలిపబడెను. ఈ యత్నమునకు చాలమంది విశ్వసిరి.

ఎరల్స్టెయ్ యాత్రికులు ఏప్రిలు 8 వ తేదీన ఫేరినండి కిం భాజాగురు బయలుదేరిరి.

బాంబాయి:— కొన్ని ప్రదేశములందు మబ్బులు స్వల్పముగ తగ్గును.

పర్వత ప్రాంతములు:— మబ్బు లాక మాదిరిగ గలవు. అర్ధ్రత తక్కువ. వేడిమి తగ్గును.

ఎస్. ఆర్. యు. సామ్రాజ్య. వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

ది కర్ణాటిక్ వేపరు మిల్సు,

లిమిటెడ్.

“వెక్సుఫర్డుహాసు” కీల్ పాక్,

మదరాసు, తేదీ 1 ఏప్రిల్ 1922.

అమ్యా, కంపెనీయొక్క మూలధనమునకు యిరువది లక్షల రూపాయలు హెచ్చుచేయుటకొరకు ఒక సైపలు మీటింగు జరుపబడునని, కంపెనీ డైరెక్టర్ల అనుమతి ప్రకారము యిందుమూలముగా మీకు సరియైన నోటీసు పంపించుచున్నాము.

కంపెనీయొక్క ప్రొస్పెక్టస్ ప్రచురించినప్పటి నుండి డైరెక్టర్లు మదరాసులో గాని తత్సమీప మునగాని మిల్సు స్థాపించునట్లు ఉద్దేశమును మాని వేయుటకు నిశ్చయించి, రాజమహేంద్రవరములో గోదావరినది యొడ్డున మిక్కిలి యనుకూలమైన ప్రదేశములో 45 ఎకరముల భూమిని సంపాదించిరి. ఆ ప్రదేశమందు గడ్డితో కాగితములు తయారు చేయుటకును, వెదురుగుజ్జ (పల్పు) తయారు చేయుటకును, తగిన కట్టడములను నిర్మించుపనిన్ని, వాటిలో యంత్రములను స్థాపించుపనిన్ని, అతియరుకుగా జరుగుచున్నవి. వెదురుగుజ్జను సాపై న కాగితముగా తయారు చేయుటకు తగినయంత్రములను తెప్పించుటయును, అట్లను తయారు చేయుటకు తగినయంత్రములను తెప్పించుటయును, అత్యవసరమని డైరెక్టర్లు తలచుచున్నారు. ఇంతేగాక, కాగితమును తయారు చేయుట కవసరమైన ద్రావకాది పదార్థములను తయారు చేయుటకు ఒక ప్యాక్ రిస్థాపించవలసినదని, డైరెక్టర్లు ఉద్దేశించుచున్నారు. చాలా చౌకధరకు కాగితమును తయారు చేయుట కవసరమైన యీ రెండు విధముల ద్రావకాది పదార్థములకు యితర ఆవశ్యకతకూడ చాలా ఉన్నది.

యిందుచేత, డైరెక్టర్లు మూలధనమును పైన వ్రాసినట్లు హెచ్చుచేయు తీర్మానమును నుపపాదించిరి. మూలధనము హెచ్చుచేయు తీర్మానము అంగీకరింప బడినయెడల ది 15 మెయ్యి 1922 సం॥ తేదీనాడు కంపెనీ యొక్క రిజిస్టరులో వాటాదార్లకు పదిలక్షల రూపాయలు విలువ గల వాటాలను చందా కొరకు సమాన ధరకు యిచ్చుటకు నిశ్చయించబడును. ఈ తీర్మానము అంగీకరింపబడి రూపొందుపబడిన తక్షణమే తదితర ఆంశములు దరఖాస్తు ఫారములలో సహా పంపబడును.

యంత్ర సామగ్రిలను అతిత్వరితముగా తెప్పించుట ముఖ్యవసరమై యున్నందున దరఖాస్తురుసుములో సహా దరఖాస్తులు తీసికొనుటకు ది 30. జూన్ 1922 సం॥రం తేదీ అఖరుదినముగా నియమించబడును.

బోర్డువారి అనుమతిప్రకారము
వి. ఆల్ఫ్రెడ్ నెట్టి,
కె. భాస్కరరామమూర్తి,
మేనేజరు డైరెక్టర్లు.

ది బెంగాలు ఇన్సూరెన్సు అండు రియల్ ప్రాపర్టీ కంపెనీ లిమిటెడ్.

12, డిల్ హూసి స్కైర్, కలకత్తా.

ది బెంగాలు ఇన్సూరెన్సు అండు రియల్ ప్రాపర్టీ కంపెనీ లిమిటెడ్ తొలుత పనిచేయుటకు ఉత్తరమద్రాసురాజధానిలో అనగా (ఉత్తరసర్కారులో) ఏజంట్లు కావలెను. సెలవులకు సామ్య కమిషను యియ్యబడును. దరఖాస్తులను ఈదిగువ విలాసమునకు పంపుకొనుడు.

Secretary
The Bengal & Real Property Co. Ltd
12 Dolbousie Square, Calcutta.

జూబులు

జాతీయవిద్యా పీఠపరీక్షలు

ఇదివరలో విద్యాపీఠపరీక్షలు రాజకీయోద్యమముల వలన జరుప వలసిన పరీక్ష పోయినందున విద్యార్థి సోదరులు మన్నింతురుగాక.

ఈ పరీక్షలు వచ్చే జూలై 3-న తేదీ మొదలు ప్రారంభింపబడును.

దోషాదులు వచ్చే మే ఆఖరులోగా మాతాభ్యాసమునకు చేరవలెను.

క్రిందిటి సంగతినగు పరీక్షలలో గయమునందైన వారి సహాధ్యాయులు జూను మొదటి వారముగా జరుగును

నడింపల్లి వెంకటలక్ష్మీ నరసింహారావు,

గుంటూరు 7-4-22, విచారణకర్త

ఇప్పటి వరకు నేను కాంగ్రెసునిధినుండి జీతము పుచ్చుకొనుచు గోదావరిజిల్లా కాకినాడ తాలూకా యందేయూరు ఫిర్యాదు కాంగ్రెసు ప్రచారకుడనుగాయండి పనిచేయుచున్నాను. వేలకొలది నాయకులును కురుకు శ్రీ గాంధీయజ్యోతులను బంధులై వారుగావించిన మహా త్యాగములను ప్రతిఫలముగా విపరీత బాధలనొందుచుండుటచే యీ శ్రేణి మొదలు నేను జీతముపుచ్చుకొనడనే పనిచేయుటకు శక్యమయి కొంటిని. నేనింటినుండి కాంగ్రెసు నిధినుండి జీతముపుచ్చుకొనుట మాననప్పటికి ద్వినీకృత్యతోత్సాహ కీతులతో కాంగ్రెసు ప్రచారము జరుపుచుండుటకును అందువల్ల వచ్చే కష్టములను భరించుటకును సంసిద్ధుడనే యని విన్నవించుకొనుచుంటిని.

ఆర్య కటుం } కాకినాడ తాలూకా } కందికొండ వీరభద్రయ్య.

స్వస్థమైన కంఠంమెట్టు

కేవలరావుగారు: (ఏలూరు)

వీరు కొంతకాలము వెనుక రాజసుహృద్భవము నందు ఆర్యకాళిలో విద్య నభ్యసించి, తర్వాత బొంబాయిలో నున్న వి. కే. టి. యిన్స్టిట్యూటునందు కేవల ప్రాథమికవిద్య (టెక్నోలోజీ మేన్యువేల్ కన్వర్షన్) నభ్యసించుటకు జరిగి. గత మార్చి నెలలో రెండవ సంవత్సరపు పరీక్షయందు బ్రీట్లై స్వగ్రామమునకు వచ్చిరి. అప్పటినుండియు జబ్బుగానుండి యీనెల 3 వ తేదీని ఏలూరునందు స్వగ్రామమున. తన భార్యను, తల్లితండ్రిలను, సోదరులను, మిత్రులను దుఃఖిసాగమున గొంచి దివి కేగిరి. వీరి వయస్సు 23 సంవత్సరములు. — ఒక విశేషం.

కాకినాడతాలూకా కాంగ్రెసుసంఘము

2-4-1922 నుండి తేదీని కాకినాడ తాలూకాకాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక సంఘసభలో తీర్మానములు.

కాకినాడ జనకముయొక్క జనసంఖ్య ననుసరించి యితర పట్టణములయందలి ఆచారము సాధారణముగోని ఫిర్యా, తాలూకా, జిల్లాసంఘములయందు సభ్యులగు నుడుటకు నికరి గురిని అనగా జనసాధారణము 1, కాకినాడపట్టణం 1, శ్రీసంఘము 1, కామారావుపేట 1, మార్కారావుపేట 1, మొత్తము 5 గురు ప్రతినిధులగు ఆయా ఫిర్యాసంఘములవద్ద వియోగింపబడుటకు తీర్మానింపబడిరి.

ది 1 ఏప్రిల్ 1922 నుండి తేదీని లగాయతు కాకినాడ తాలూకాలో కేవలము పుచ్చుకొను ప్రచారకుల సంఘము గౌరవ ప్రచారకులగు పనిచేయుటకై యీ సంఘమువారు ప్రాధికారము చూపారు.

శ్రీల కాంగ్రెసు సంఘపు నిర్వాహసంఘమునందు శ్రీధమిడిపాటి శివయ్యకాశ్రీగారిని శ్రీ వింజయూరి వెంకటరమణయ్యగారినికూడ సభ్యులగు శ్రేయశ్చేయెనది.

1921 నుండి నెంబరు 21 వ తేదీవరకు గోదావరిజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘమువారు కాకినాడతాలూకా కాంగ్రెసు సంఘమున కియ్య తీర్మానించుకొనిన మొత్తములో యిచ్చినేసినది గాక నిక యిచ్చనలసిన మొత్తమును సాధ్యమయినంత త్వరలో కాకినాడతాలూకా కాంగ్రెసుసంఘమున కియ్యవలయునని జిల్లాసంఘమువారిని యాదేశవారు కోరుతున్నారు.

(న) గుణుపూడి కామోజిరావు,

కాకినాడ, 2-4-22.

అభ్యక్షకుడు.

తూర్పు కృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము.

ఈ నెల 24 వ తేదీ సోమవారము సాయంత్రము 8-30 గంటలకు బందరు పురమందిరమున జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము నకు ఈ సంవత్సరము (1922-23) నకు అధ్యక్షుని, కార్యదర్శులను, కార్యనిర్వాహక సభ్యులను ఎన్నుకొనుటకు జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘసభ్యుల సాధారణసభ జరుగును. కావున ఈ సంవత్సరమునకు ఫిర్యాలునుండి క్రొత్త ఎన్నుకొనబడిన జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘసభ్యులెల్లరు రా బ్రాధితులు.

2. ఆ కోజుననే రాష్ట్రీయ సంఘమునకు మన జిల్లా తరపున ప్రతినిధుల నెన్నుకొనుటకు గ్రామ సంఘసభ్యుల సభ కూడ పురమందిరముననే జరుగును. కావున ఈ సంవత్సరము నకు క్రొత్త తమతమ గ్రామసంఘములలో చందాలిచ్చి సభ్యులగు శ్రేణివారెల్లరు రా బ్రాధితులు.

మరొకటి: 1. జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘసభ. — ఈ సభకు వచ్చు నూతన సభ్యులు ఒక్కొక్క ఫిర్యాలోనుండి గ్రామ సంఘములయొక్క సభ్యులచే నూతనముగ ఎన్నుకొనబడియుండవలెను. ఏ గ్రామసంఘమునుండి ఈ జిల్లా సభ్యులు వచ్చెదలో ఆ గ్రామసంఘము 1922-23 సంవత్సరమునకు సక్రమముగ పురస్కారములను నొంది యుండవలెను. ఇందులకు నిదర్శనముగ ఈ గ్రామసంఘము లన్నియు తమ చందామొత్తములలో నాల్గవ వంతు జిల్లాసంఘమునకు నూతనముగ పంపియుండవలెను. లేదా సభనాటికి ప్రతినిధులు ఆ సొమ్ము తీసికొనిరావలెను.

2. రాష్ట్రీయసంఘ ఎన్నికలు: — 1922-23 సంవత్సరమునకు పునర్నిర్వాణము గావించబడిన గ్రామసంఘములలో క్రొత్త చందాలిచ్చి సభ్యులగు శ్రేణివారలై రాష్ట్రీయ సంఘసభ్యులను ఎన్నుకొనుటలో పాల్గొనుటకు ఆర్జునైయుండురు. కావున ఈ సభకు వచ్చువారు తమ తమ పేర్లుగల పట్టికలకు తమ తమ గ్రామసంఘ కార్యదర్శులు జిల్లా సంఘమునకు ఈలోపుగ పంపునట్లు చూడవలెను.

3. జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘమునకు ప్రతినిధులు నెన్నుకొనబడినవారు జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘమునకు ఇవ్వవలసిన సంవత్సరము చందా రు. 0-4-0 లు 24 వ తేదీ సభకు వచ్చువచ్చుడు తీసికొనిరా బ్రాధితులు.

4. ఈ నెల 13 వ తేదీ జాతీయవార సందర్భమున ఆఖిలభారత కాంగ్రెసు వర్కింగు కమిటీవారియొక్కయు, ఆంధ్రరాష్ట్ర జాతీయోపసంఘమువారిచే బెజవాడలో ది 24-3-22 తారీఖు గావించబడిన తీర్మానము ప్రకారమును ప్రతిగ్రామములోను హరితాళము జరుపుచు ఆల్లరులు జరుగుడ చూడవలెను.

మరొకటి: వై నూనూరింపబడిన సభలు 17 వ తారీఖున జరుగునని ఇదివరలో తెలియజేయడమైనది జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘ ప్రతినిధుల పట్టికల ఎన్ని ఫిర్యాలునుండియు రాకపోవుటచే నున్న, ఇతర కారణములచేనన్న, 24 వ తారీఖునకు మార్చబడినది.

దుగ్గిరాల రాఘవచంద్రయ్య.

భో! పట్టాభినీతారామయ్య.

కార్యదర్శులు.

సంగతులు

మౌగ్రామమునకు ఘమారు 5 వర్గాలకుల దూరమున పోలములో నొక పోలిమెర కాలువ కట్టవీరినది నానెంద స్వామి వెలసియున్నాడు. ఆయనవెలసి యిప్పటి ఘమారు ఇరువది దినములయినది. ఆదేవుని మాదుటకు చాలాదూర స్థలములనుంచి మూడ ప్రతి ఆదివారమున వేలకొలది జనులు వచ్చుచున్నాడు. గత ఆదివారముకంటె యీజనము పూర్తిగా జనమువచ్చిరి. మహాత్మ్యము చాల ఎక్కువగా నున్నది. బిడ్డలు లేనివారలకు గ్రహపీడలవారలకును ప్రాణాచారములు పడువారలకును ఎక్కువ నిదర్శనము లగువచ్చుచున్నది. వివాహమునకు సమీపమున పెద్ద పుట్టయొక్కటి ఉన్నది నున్నది. అప్పుడు ఎన్నడును నుంచి నీరువదలి చోట నుంచి తియ్యని నీరువడినది. 2 బావులుత్రవ్వవారు. ప్రతి ఆదివారమున ఆబావులలోని నీరుచాలక గూడకల్లి కనగాల్గ గానున్నులు యాత్రికులకు త్రాగుటకు స్నానములకును ఘమారు ఇరువది బండ్లవీరిద పీఠాలుకట్టి నీటిని చేరబోతుండున్నారు. ఫలాభాగము కల భాగము ఆనుప్రమాణము మాకెచట గోవరించినది. పెదవలిపా తెపు శ్రీనాథకె తన శత్రువు కన్నులు సరిగా గువించినచో గుడికట్టించి కొంతపాలు మానయుగా నిచ్చెదనని మొక్కుకొనెనట. ఆమెకోరిక సఫలమయినందున గుడికట్టుటకు ప్రయత్నములో నున్నది. — కోటంరాజు కామేశ్వరరావు.

తూర్పు కృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘము

ఈ సంవత్సరమునకు ఈ క్రింది గ్రామసంఘముల పునర్నిర్వాణము గావించబడినట్లు జిల్లాసంఘమునకు రిపోర్టుగావడినవి ఫిర్యాలునుండి నూతనముగ నెన్నుకొనబడిన సభ్యుల పేర్లుకూడ క్రింద జేర్చబడినవి.

గుడివాడతాలూకా: — ఎలమర్రు, గుడివాడ, తుమ్మలపల్లి, బల్లిపర్రు, విక్రమోట, పెదవీరివాడ, అయినపూడి, గుంజ, కురుచుద్దాలి, లంకలకల్వగుంట, చెన్నూరు, చోరగుడి, ఆయలూరు, వానపాముల, కవుతరం, కూరాడ, నెమ్మలూరు, జోకిపర్రు, వెల్లురుమిల్లి.

తెకలూరుతాలూకా: — కోరుకొట్టు, దొడ్డిపల్లి, నర్సాయపాలెం.

బందరుతాలూకా: — బందరు, వడ్లరున్నాడు, గండ్లం, మున్నర్ల.

దివితాలూకా: — విక్రమపల్లి, పెద్దకల్లేపల్లి, శ్రీకాకుళం, చిరువోలు, కోడూరు, కొడాలి, ఘంటసాల.

ఫిర్యా ఎన్నికలు

1. కవుతరంఫిర్యా: — 1. చెన్నూరి వెంకటసుబ్బారావుగారు, చెన్నూరు 2. కూరాడ సీతావతిగారు, కూరాడ. 3. దాలిపల్లి వెంకట్రావుగారు, వేమవరం. 4. పొట్లూరి రాజేశ్వరరావుగారు, గుడ్లవల్లేరు. 5. కానూరి చినవెంకట వాసయ్యగారు, కవుతరం.

2. పెదవల్లేపల్లిఫిర్యా: — 1. గొట్టిపాటి బ్రహ్మయ్యగారు, ఘంటసాల. 2. కల్వ వేకేశ్వరరావుగారు, శ్రీకాకుళం. 3. కొడాలి ఆంజనేయలుగారు, కొడాలి. 4. కాపురి కోదండరామయ్యగారు, రావివారి పాలెం, మోకిలికివారు, 5. చిరవోలు కోటిశ్వరరావుగారు, చిరవోలు.

3. కాజిఫిర్యా: — 1. పుట్ల వెంకయ్యగారు, కాజి 2. మొవ్వ వీరభద్రరావుగారు, మొవ్వ. 3. బొంబలపాటి వెంకటసుబ్బయ్యగారు, వారిపర్రు. గొర్రెపాటి వెంకటసుబ్బయ్యగారు, ఘంటసాల. 5. భాగవతుల సీతారామశర్మగారు, కూచిపూడి.

4. కోడూరుఫిర్యా: — 1. లెంజల్ల మూర్యసారాణులుగారు, పెదకల్లేపల్లి. 2. కందప్ప విశ్వనాథంగారు, పెద్దకల్లేపల్లి. 3. ముప్పి లక్ష్మీసారాణులుగారు, నాలెంపాలెం. 4. ముట్నూరి లక్ష్మీకాంతయ్యగారు, కోడూరు. 5. కిష్ట వెంకటేశ్వలుగారు, పెదకల్లేపల్లి.

5. అవనిగడ్డఫిర్యా: — 1. వేములపల్లి వెంకటగోపాలరావుగారు, నాగాయతపి. 2. దీవి సాంబమూర్తిగారు, అవనిగడ్డ. 3. క్రొత్తపల్లి శ్రీకృష్ణయ్యగారు, క్రొత్తపేట. 4. చిరువోలు కుటుంబరావుగారు, చిరువోలు. 5. వేమూరి కుబ్జయ్యగారు, అవనిగడ్డ.

6. నాగాయలంకఫిర్యా: — 1. ఉప్పలూరి సత్యనారాయణమూర్తిగారు నాగాయలంక. 2. తంగిరాల లక్ష్మీనారాయణగారు, వోడవరం. 3. పునూరి లింగయ్యగారు - పులిటిగడ్డ. 4. మాలెంపాటి వాసయ్యగారు, నిమ్మగడ్డ. 5. చంద్రగురజయ్యగారు, మంగళాశాపురం.

7. పాపర్రు ఫిర్యా: — 1. గుళ్లపల్లి శ్రీరామవారిగారు, పురుషుపాటి. 2. బలగుం ఆంజనేయలుగారు, పెంజెండ 3. నిభావపూడి ప్రకాశరావు పంతులుగారు నెమ్మలూరు 4. కాకినాధుని వీరమల్లయ్య అయ్యవారుగారు ఎలమర్రు. 5. గడిమూడం సాంబయ్యగారు పాపర్రు.

8. ఆలపాడు ఫిర్యా: — 1. కాజ వెంకట్రామయ్యగారు నేతవల్లి 2. భూపతిరాజు సోమరాజుగారు సిద్ధాపురం 3. వడ్లంగి భాస్కరరావుగారు, కొడికట్ట 4. ఆలూరు కుబ్జరాజుగారు, తాడినాడ 5. బంపా గోపాలకృష్ణయ్యగారు, ఆలపాడు

9. కపిశేష్యపురం ఫిర్యా: — 1. వెంపటి సోమన్న శ్రాతులుగారు నెనువత్స 2. యలమంచి చినకేశవులుగారు అగినిపురు 3. మొకేని సీతారామయ్యగారు 4. తుమ్మల వెంకట కుబ్జయ్యగారు పెడిమక్కల 5. కాంచేటి వల్లిఖాద్దన శర్మగారు, వీరంకి.

10. బందకుటపుర ఫిర్యా: — 1. భో. పట్టాభినీతారామయ్యగారు. 2. ముట్నూరి కృష్ణారావుగారు. 3. కాతా శ్రీరామ కాశ్రీగారు 4. గురుజాడ రాఘవశర్మగారు 5. పిల్లారి శేట్టి పార్థసారథి వాయుడుగారు.

శ్రీ దుగ్గిరాల రాఘవచంద్రయ్య

శ్రీ భో! పట్టాభినీతారామయ్య

కార్యదర్శి.

వృత్తాంతలేఖలు

ఏ లూ రు.

(స్వకీయ నిలేఖరి.)

ఏప్రిల్ 9:— 8-4-22 తేదీని మున్సిసిపల్ కౌన్సిలు వారి సభ జరుగునని తెలిసికొని, జిల్లా కోర్టు ప్లీడరుగారగు ఉన్నవ భానుమూర్తిపంతులు బి. ఏ. బి. యల్. గారు, జాతీయ కళాశాల ప్రధానోపాధ్యాయులగు పద్మ సావ్యకేశం పంతులు ఎం. ఎ. గారు, సీతారామ రైనుమిల్లు ప్రొవైడెంటుగారగు మా శేషలి సత్యనారాయణమూర్తిగారు, మల్లెనెగడ మాస్ట్రో చెయ్యలుగారు, కొర్రపాటి వెంకట లక్ష్మీనారాయణ పంతులు గారు ముగించు సమయమున కెల్లెయ్యండిరి. అక్కిను ఎస్టాబ్లిష్మెంటునందు చేయవలసిన మార్పులను గురించి యీ మీటింగునందు విమర్శింపబడుననియు, దీనిని యితరులు వినుట భావ్య కరముగ నుండదనియు, కావున ప్రేక్షకులందరు సభనుండి వెళ్లవలసిగదనియు చేర్చున గారు సభ ప్రారంభమున నివేదించిరి. వ్రాతమాలికనుగూ ప్రోసీడింగు చేసివో వెడలిపాడుమని భానుమూర్తి పంతులుగారు చెప్పగా, చేర్చున గారు ప్రోసీడింగు చేసి చదివి వినిపించిరి. అంతట అందఱును సభను విడిచి వెళ్లి పోయిరి. అనంతరము మా మిత్రులను, హితకారితీ పత్రికాధిపతులను నగు శ్రీ మున్నంగి లక్ష్మీనారాయణగారు, ప్రేక్షకులు నిక్షేపింపబడిన విషయము నెఱుంగనివారై సభకుపోయిరి. తాను వ్రెస్టులై చెబెడలెదననియు, లిఖితపూర్వకముగ ప్రోసీడింగుచేసివో వెడలిపాడుమనియు చెప్పకొనుచున్నను, అట్టి ప్రోసీడింగు సభా ప్రారంభముననే జరిగినవని తెలుపకుండ మా చేర్చున గారు దుర్భరకోపోలచిత్తులై ఆళ్ళి, పేర్చి, అననంబుడిగ్గి, మీదపడి కొట్టువానివలె ముందుకు చుంగునకును భుమికీ మహట్టహాసంతో “నన్ను ప్రాసిస్టాంటు చేసెదను; స్టేటుమెంటు చెప్పము” అని పరుషముగ బలికెను. మీ ప్రాసిస్టాంటునులకు తెదరువాడకానను. తగ్గుగాఁ చల్లని ప్రవచనంబుల వారంబుల భంగి చేర్చున గారి వీనులకు సోకి కాబోలును వేడి క్యాంబు తెలియజేయు “Inspector! Drive him out” (ఇన్స్పెక్టర్! బయటికి వానిని తరిమి వెయి.) యని అయ్యగారు బొబ్బరించిరి. మావంటివారికి జరుపు మర్యాద యిదియేనా యని తర్కగారు కౌన్సిలర్లతో చెప్పకొనుచుండ, సానిటరీ ఇన్స్పెక్టరు కొటయ్యనాయుడుగారు తర్కగారి రక్తిలంబట్టి కౌన్సిలులోనుండి వెలుపలకు వెదలవంపెను. ఈ దౌర్జన్యమును మాయచుండి కౌన్సిలర్లు అందరు తలలు వాల్చి మిన్నకుండిరి. ఈ వార్త వెంటనే సట్టణమంటెను వ్యాపించినది. అజ్ఞాతరహస్యాసాహేయిగారు మేనేజరు గారికి తనవారా కారా? తీరి కొనుగదలుచున్న తీతము నద్వితో గాఢముచున్నదా లేదా? యను చర్చ నీయాంశముల నంత రహస్యముగ విమర్శింపవలసిన అవసర మేమికలిగినదనియు, ప్రజల ఫన్నులనుండి వెచ్చించుచున్న ధనసంబంధపు విషయమగుట చేత ప్రజలు దానిని విమర్శించునట్లుట సర్వాధికారము యుండియున్నదనియు, చేర్చున గారికి ఎట్టి ఆధికారములు యుండియున్నను తర్కగారికి గావించిన అసన్మతానుభవస్వాసము కాల హేయముగ నుండియున్నదనియు ప్రజలు తర్కించుకొనుచున్నారు.

సదరుసభా విషయములను గురించి మేము దర్బారు ప్రజ్ఞాపితిమి. చేర్చున గారు అసంబంధమైన మేనేజరు అజ్ఞాతరహస్యపు గారికి కౌన్సిలర్ల సమర్థుడనియే నిరూపించి రు 74 లు నుండి రు 75 లకు పెరకము హెచ్చించిరనియు, ఈ మేనేజరుతో కార్యము జరుపుకొనవలసిన చేర్చున గారు నివేదించగారు 70 ల పెరకములకు మరియొక అస్సెస్మెంటు మేనేజరును కాంక్షను చేసెదనియు వినుచున్నాము. సాహేబుగారు సమర్థులై అభివర్ణింపగూడ లేబడినపుడు అస్సెస్మెంటు మేనేజరును మరియొకని చేయటంతో ఆర్థము కనుపించును. ఈ ధనవ్యర్థమునకు కౌన్సిలర్ల కారకులుగ కనుపించుచున్నారు.

హిందూ భాతి కాపాత కాల, కాంచీనగరము
ఈ పాతకాల యొక్క పదియవ వార్షికోత్సవము (15-4-1922) స్థిరవారమునాడు మధ్యాహ్నము 1 గంటకు కాంచీపురము రాజబీధి 118 నెంబరుగల పాతకాలా భవనము నందు మ-రా-రా-శ్రీ కొల్లా-వెంకటరావున (శ్రేష్ఠిగారి యాదగణము క్రింద జరుగును. మద్రాసు ప్రభుత్వచరిత్రకు ఎ. పరమరామదాస్ పాత్రోగారు అగ్రాసనాధిపత్యము వహించెదరు. విద్యాభిమాను తెల్లరు విచ్చేయ ప్రార్థితులు.—కార్యదర్శి.

శ్రీదుర్గా మల్లేశ్వరస్వామి దేవాలయము, బెజవాడ
18-1-1919 తేదీన ప్రకటించబడిన ఆంధ్రపత్రికయందు యీ దేవాలయముయొక్క ఆదాయవ్యయములపాలన కొరకు స్త్రీము నొకదానిని తయారుచేయింపగోరును బెజవాడ సబ్బాస్వీ నేటు కోర్టునందు ఒకదావా అప్లోకేటు జనరల్ గారి వుత్తరువుతో తేబడినట్లు ప్రచురింపబడియుండెను. సదరు O.S. 1-1919 నెంబరు దావావిచారణ జరిగి దేవాలయముపాలనకొరకు స్త్రీ-తయారుచేయబడి 8-3-22 తేదీని ఫయలు దీక్షి యివ్వబడినది. బెజవాడకొత్తులకు మ-రా-రా-శ్రీ మాజీటి నాగభూషణం షాహుకారుగారు దేవాలయపరిపాలనకొరకు ప్రథమ బ్రష్టిగా కోర్టువారివలన యేర్పఱుపబడినారు. స్త్రీ-యొక్క లక్ష్యము వలయువారు వారివలన తెలుసుకొనవచ్చును. దేవాలయపు సొత్తులను స్వాధీనపరచుకొని పరిపాలించవలసినదిగా 80-8-22 తేదీన నవోకోర్టువారివలన బ్రష్టి గారికి వుత్తరువులు జారీచేయబడి వున్నవి. శ్రీస్వామివారికి అర్పించదలచిన కానుకలు వగైరాలు బ్రష్టి పంగా పంపవగును. (ఒకవిలేఖరి)

అన కావల్లి
ఈ గ్రామముతోని అత్యల్ప సంఖ్యగల స్వరాజ్యోద్యమభిమానులలో నొకరుడు తమ గవర్నమెంటు ఉద్యోగమును యిందుమాలమున వదలుకొనిన వాడు నగు శ్రీయ్యత మత్తేరి సార్వజేతముగారు. ఇక్కడకు వచ్చితి మొదలు శ్రద్ధతో ఖద్దరు వ్యాపిచేయుచు మత్తేరి అసహాయ సోదరులకు ప్రోత్సాహమును కలుగ జేయుటచే శ్రీయ్యత దూర్వాసుల పాశ సోధి కిక్కి నివల నరకింపగాగూడ మాడ సత్యాప్రవాదమున (6-4-22) కిద్దరు వస్త్రములను మోసుకొని యింటింటికి దిరుగుచు వ్యాపిచేయుచున్నందులకు పంపియులై యుండుటయే కాక వీరు మువ్వగను చూడ యీ గ్రామమున కల వైశ్య అసహాయ సోదరులకు మార్గదర్శకులగు చుండిరి. గాన వర్తక కిభామణులను యితర ఉద్యోగభిమానులను కౌన్సిల్ సెక్రెటరీ శ్రీయ్యత పట్టుకొని మూచించిన విషయన్నటిని ఆచరించి ఉద్యమాభివృద్ధిచేయ ప్రార్థితులు.—(ఒక విలేఖరుడు.)

జ్యోతిష గ్రంథ విమర్శనము
గోదావరి జిల్లా అయలూరు వాస్తవ్యులను, వంశ పరం పరాంత జ్యోతిష్య విద్యా పరిజ్ఞాన సంపన్నులును, అగు మహారాజశ్రీ ఇవటూరి అచన్న, ఇవటూరి మూర్తి రాజశర్మ గార్లజే ప్రచురింప బడిన జాతక ఫలముల మంజరి అనుగ్రంథము యొక్క ప్రథమ ద్వితీయగుచ్ఛములు రెండును మాకు బంపబడి నందున మా కార్యస్థానము నలంకరించి అపరిమితానందమును గలిగించినవి. ఈ గ్రంథములు సంఘమునకు మహాపకారకము లగు మాయదేశము. రాబోవు శుభశుభముల నెఱుంగుట మనుష్య జాతికి సహజము. అట్టివానిని వెఱుపకలిగినది జ్యోతిష్య శాస్త్రము. దానియందు ప్రజ్ఞావంతులగువారు అరుదుగ నుందురు. వారిని తృప్తిగ సత్కరించినగాని వారివలన తమ శుభశుభముల నెఱుగు భాగ్యము లభింపదు. అట్టి శ్రమను తొలగించుటకై ఈ గ్రంథకర్తలు శ్రమదీసికొని ఈగ్రంథ ద్వయమును ప్రశస్తి త్ర రూపముగ రచియించిరి. పూర్వగ్రంథ ములకలెల్లొక, శ్లోకార్థ రూపకమయిన ప్రతిబంధకము లిందు లేవు. సులభమైన తెలుగుభాషలో ప్రశ్నలు, ప్రత్యుత్తరము లును, వ్రాయబడినవి. తమ ఫలంబుల నెఱుంగువారు వారు గ్రంథమునందు జరుగ బనిలేదు. ఏప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తరము వల యునో అప్రశ్న నొకటినిమాత్రము చూచుకొనిన చాలును. ప్రశ్నలకు సంఖ్యలు వేయబడినవి.
1. ఎవడు ధనవంతుడు? ఎవడు రాజునను? ఎవనికి సం తానముగలుగును? ఎవనికి ముదికాదొంగము గలుగును? ఎవని భూమిలో ధనము దొరకును అని ప్రశ్నలు ఈ విధముగ నుండు ను. ప్రశ్నలకు పత్యుత్తరములు చూచుకొను పద్ధతులుగూడ ఆగ్రంథములందే విపులముగ దెలుపబడియున్నవి ఈ గ్రంథ ప్రయోజనముం బడయుటకు వెఱదీయని వారుండరని మా నమ్మకము. దీనివల ప్రథమగుచ్ఛము రు 1-4-0 ద్వితీయగుచ్ఛము రు 1-8-0 వలయువారు. “ఇవటూరి మూర్తిరాజశర్మ” బెజ వాడ కృష్ణాజిల్లా అని వ్రాయుతో వి. పి. గా పడవగులరు.

ఉచితము
శ్రీరామభజన చేయు వాయుకులు వారి అడ్రసునాకు పంపిన “శ్రీ సీతారాముల మహిమ” అను పుస్తకము కొన్ని ప్రచురణప్రతికలు ఉచితముగా పంపెదము.—అధ్యక్షుడు శ్రీ. సి. రా. సంఘము తుమ్మపూడి, దుర్గి కాలపోస్టు, గుంటూరు జిల్లా.
ఉచితము
శ్రీరామభజన చేయు వాయుకులు వారి అడ్రసునాకు పంపిన “శ్రీ సీతారాముల మహిమ” అను పుస్తకము కొన్ని ప్రచురణప్రతికలు ఉచితముగా పంపెదము.—అధ్యక్షుడు శ్రీ. సి. రా. సంఘము తుమ్మపూడి, దుర్గి కాలపోస్టు, గుంటూరు జిల్లా.

ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘము
అధ్యక్షులగు ప్రకాశముగారి ప్రకటనము
ఆంధ్రులు వారతాలును 13 వ తేదీన జరుపవలెనుగాని 14 వ తేదీనకాదు. ద్రవిడరాష్ట్రీయవారు మాత్రమే 14 వ తేదీన జరిపెదరు. వారతాలును జరుపుటకు ఎవరిని నిర్బంధింప గూడదు. కడుశాంతియుగ వారతాలును జరుపవలెను. జాతీయవారమున ఆంధ్రరాష్ట్రీయను గొప్ప అభివృద్ధి జరుగు చున్నందులకు మిగుల సంతసించు చున్నాను. ఏలూరు రాజు సోంధవరము లందలి ధనికులకేవలము వ్యాపారసరణిని ఖద్దరు సేతకాలలను విస్తరింప వలయు నని నేను కోరు చు న్నాను. చెరి 50 వేల రూప్యముల మూల ధనముతో రాజు సోంధవరమునందు ఏలూరునందును సంయోగ వర్తక సంఘముల నేర్పఱచి వెంటనే నేతపని ప్రారంభించుటకు ఆరెడు పట్టణములలోని ప్రముఖులును సమ్మతించిరి. రాజు సోంధవరమునందు డైరెక్టరసంఘముకూడ ఏర్పఱుపబడినది. వాంఛుడే కొన్ని వేల రూప్యములు పోగుచేసిరి. మిగతినామ్ముకూడ ఒకటిరెండు వేల ములలో సమకూరును. ఏలూరులోకూడ యీ జాతీయవారము లోనే ఇట్టిసంఘ మేర్పఱుపబడును. ఆంధ్రరాష్ట్రీయనునందు ప్రతి మండలము, ప్రతితాలూకా, ప్రతిపట్టణము, ప్రతిగ్రామమునందు కూడ వెంటనే ఇట్టి సేతకాలలను సంఘములను నేర్పఱుపకొరదను. ప్రతి మండలమునందు వదుకునూలు విస్తారముగ నున్నది. మోసపు ఖద్దరును విదేశీబట్టలను బజారులో అమ్మకందచేయుటకు నేతిపనులను వెంటనే ప్రారంభించుటయే ముఖ్యసాధనము. ఈవిషయమున భారతభాషమునకంతటికిని ఆంధ్ర రాష్ట్రీయే మార్గదర్శకమగునని నేను నమ్మెదను అని ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘ అధ్యక్షులగు టంగుటూరి ప్రకాశం పంతులుగారు మాకు ఏలూరునుండి తంతివార్త పంపుచున్నారు.

పితాపురం రథోత్సవపు కేసు
పితాపురం రథోత్సవపు కేసులో 7 గురు దేశాభిమానులు జుల్కానాయికులకై శ్రీకృష్ణస్వామిస్వామిసేవగారి. 3 వ జుల్కానాయికులచేయించిరి. 3 గురు నిరపరాధులుగ నెంచబడిరి. 2 వ ముద్దాయి నేతి వెంకట సత్యనారాయణగారు, కోరవాడు, వెళ్ళుడు, శాంతివైసికుడు, మనోధైర్యము గల వా—మొత్తం 2 1/2 నెలలు కఠినశిక్ష. ఈకేసుకే పెద్దాపురం లో పాటపాడినందుకు రాజద్రోహముక్రింద యీ 7 వ తేదీనే శ్రీ. ప్రొ. కో. 108 నెక్తును ప్రకారము జామీను యివ్వనంటే ఒకసంవత్సరము కఠినశిక్ష.
7, 9, 11 ముద్దాయిలు—శ్రీ వేల్పూరి వేణుగోపాలదాసు (శాంతివైస్యపు కేస్సు) కొత్త బుచ్చిరాజు (తాలూకా కాంగ్రెసు కార్యదర్శి) మచ్చిపల్లి నూక రాజుగార్లు—అందఱు నువకులు, మొత్తం 2 నెలలు కఠినశిక్ష.
5, 8, 16 ముద్దాయిలు—శ్రీ కొడూరి అన్నమ్మ, కొటమర్తి వెంకన్న, వింజమూరి సత్యనారాయణగార్లు—అందఱు యువకులు శాంతివైసికులు—ఒకనెల కఠినశిక్ష.
మొదటిముద్దాయి చిరంజీవి హనుమంతవర్మల వీరభద్రుడు పెద్దాపురం హైస్కూలులో మూడవపాఠము చదువు బాలుడు—కథానాయకు డబ్బట్ల ఇరువదివేల మందికి ఆజ్ఞాపించి తాను రథము మీద నెక్కి దేవుడు రథముమీద తేని సమయమున రథమును పోన్నాడయంద బయలు నకు లాగి—చేటు ఇతనికి వివాహ నిశ్చయము చేయబడి నందున తల్లిదండ్రుల ఆజ్ఞలకు బద్ధుడై నుండుటచేత ప్లిడరుచే వాదించుకొనెను కాని ఫలితమునందు వాదించుకొనని వారితో సమాన మే అయినదని తోచును. రూ 125 లు జుల్కానాయికులకు అంగీకరించెను.

3, 4 ముద్దాయిలు శ్రీ వాడపల్లి రంగ నాథాచార్య, ముప్పా ఆంజనేయశాస్త్రిగార్లు శాస్త్రముల జరుపుకొను యువకులు వాదించుకొన్నను శిక్ష తప్పినదికాదు. రూ 50 లు జుల్కానాయికులు గింకిరించిరి. కాని రెండవపాఠ సంధాకై యెదురు చూచుచున్నట్లు తెలియచున్నది.
తర్కిన 8 గురులూ ప్రారంభముననే 3 రను విడుదలచేసిరి. సాత్యుకుల సంఘము గల్లి మిగత 5 గురుల శిక్షింపలేదు.
చిత్రకళా ప్రకృష్టత ప్రారంభ మహోత్సవము బొంబాయిలో 7 వ తేది సాంఘికాలము జరిగెను.
గౌ. డాక్టరు సుప్రసాదగారు 8 వ తేది ఆలహాబాదుచేరి 16 వ తేదివరకు అలహాబాదునందుండెదరని తెలియచున్నది.

(ప్రతిమీసల 8 వ తేది శనివారము తరువాయి)

చే నా బహుశోధు, మ్రదాసు.

ముఖ్యగవనింపు

1920-వ సంవత్సరం ఆగస్టు నెల మొదటి తేది నూటి అన్ని ధరలు మార్చబడినవి.

The Zandu Pharmaceutical Works Ltd.

Elphinstone Road, Bombay.

ఇప్పటి కాలము ననుసరించి మిక్కిలి

నమ్మకముగాను, తప్పక గణము నివ్వనట్లును ఆయుర్వేద బాషధనులను తయారు చేయుచున్నాము.

హిందూదేశమునందు జరిగిన ఆయుర్వేద వస్తువర్ధకము లన్నిటిలో బంగారు సతతములు బహుమతిగా నిచ్చియున్నాడు.

పై కనిన విలాసమునకు వ్రాసినచో ధరల పట్టి పంపబడును.

జాండూ పర్వస్యాటికల్

వర్క్సు

ఆయుర్వేద యావధముల తేయువారు

(388) బొంబాయి నెం 13.

ది ఆంధ్ర ఇండస్ట్రీయల్ ట్రేడింగు కంపెనీ, పోల్ ఏజెంట్లు: కాకనాడ.

దంతచూర్ణము

వెల డబ్బి 1-కి 0-2-0. వి. పి. చార్జి ప్రత్యేకం.

ఈ ధంతచూర్ణముతో పండ్లు తోమటములను చిగుళ్ళనుండి రక్తము ప్రవించుటనును, నోట దుర్బంధములేక యుండును.

అనేకులకల్ల ప్రతిరోజు వాడబడుచున్నది.

పండ్లు ముత్యములవలె తెల్లగా నుండును.

అమృతాంజనము డిపో, మద్రాసు.

చ్యవన ప్రాశ్న లేహ్యము

చరకసంహిత - రసాయన ప్రకరణము

చ్యవన ప్రాశ్న లేహ్యము బలము నిచ్చును. కాన, క్యానరోగములలో మహావధము. స్వరభంగమును బోగొట్టును. క్యానరోగములలో ఉండే రోగములను బోగొట్టి వాటికి బలము గలిగించును. మృద్రోగమును బోగొట్టి బలముగలిగించును. వాతరక్తము (అనగా మోకాళ్ళ మీదను, మోచేతులమీదను పుట్టినమచ్చలు, పొక్కులు) బోగొట్టును. (మంగళ)

చ్యవన ప్రాశ్న లేహ్యము మూత్రములనుండి బాష్పములను బోగొట్టి, మూత్రమును శుభ్రపరచును.

చ్యవన ప్రాశ్న లేహ్యము కుక్రములలో ఉండే దోషమును బోగొట్టి ధాతువృద్ధి గలిగించును.

చ్యవన ప్రాశ్న లేహ్యము తీసివినవారలకు పుష్టినిచ్చును. గాయముచేత కృశించినవారలకు బలము గలిగించును. వృద్ధులయొక్క ముసలితనమును బోగొట్టి నవయావస్థను నిచ్చును. బాలరకు కఠిరము పుష్టిని గలిగించును.

చ్యవన ప్రాశ్న లేహ్యము - రసాయనము.

వైద్యులకు ప్రత్యేకమైన ధరలు.

10 కులముల వెల రూ 1.

40 కులముల వెల రూ 8.

డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీపతి బి. ఏ. ఎం. బి. సి. యం. అంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ లిమిటెడ్

19 హైన్స్ రోడ్డు మాంటురోడ్డు మదరాసు.

(8166) క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.

అమృతాంజనము

తలనెప్పులకు ప్రసిద్ధి కెక్కి నది.

ఇతర ఏ ఏదైనా నెప్పులను కూడ మా అమృతాంజనము వాడినంత

మాత్రమున నయమగును. వెల 0-10-0 అణాలు.

అమృతాంజనము డిపో, మదరాసు-బొంబాయి.

„Everybody's favourite Toilet Kamia oil & Otto Dillabhar Sold Every where.“

వెంటుకలే అందము.

రాలిపోకుండ, జాగ్రత్త!

వెంటుకలు దువ్వెనతో ఉడి రాకమును శే త్వరపడుడు. ఉడివచ్చుట మొదలు వెట్టినయెడల వెంటుకలు పాడైపోవును.

అంతవరకు రాసియవద్దు.

నేడే **కామినీయా నూనెను**

వాడుట మొదలు వెట్టుడు.

ఇది రిజర్వు చేయబడినది.

వెంటుకల కెట్టి రోగ మున్ను, శిరో మాంద్య మున్ను, యిది దివ్యవధము.

వెంటుకలు చిట్లుట గాని, గరుకుగ గాని యుండదు. మీ వెంటుకలు వరల యెప్పటి మెత్తదనమును గల్గి పట్టువలె నుండి మెరయుచుండును.

ఈ రోజుననే దీనిని పరీక్షించి చూడుము.

వెంటుకలు యెట్లు వృద్ధి యగునో కని వెట్టుడు.

కామినీయా తలనూనె నిన్ను సర్వోత్కృష్టమైనది తేయును. వెల డబ్బి 1-కి ఒక రూపాయి. వి. పి. చార్జి ప్రత్యేకము.

అన్ని బోట్లలోను ఈ క్రింద తెలుపబడిన ప్రకారము విక్రయించబడుచున్నది.

ఇది మంచి లభ్యువా రందరివద్దనున్న, సరకు లభ్యు వారివద్దను గూడ దొరకును, లేకున్న,

సోలు యే వెంటుకలు:—

అంగ్లో యిండియన్ డ్రగ్స్ కంపెనీ, కెమికలు కంపెనీ,

(126) 155 జమ్నామణి, బొంబాయి.

రక్తశోధక

ధిరతఖండమున అనేక స్వర్ణ పతకములును, మొదటి కరగతి యాగ్యతాపత్రములును బొందిన

వైద్యరత్న పండిత,

డి. గోపాలాచార్యగారి

చర్యరోగములకు అమృతము వంటిది.

మొటిములు, కురుపులు, మేహబాదలు, గండ మాలలు, సవామేహము, రసపట్టు, మేహవాత రోగములను బోగొట్టును. చెక్కిర్రమును రూపుమాపును. రక్తమును శుభ్రపరచి శరీరమునకు ఆరోగ్యమును పొందించును. వెల డబ్బి 1-కి రూ 8.

చర్యరోగములకు అమృతము వంటిది.

మొటిములు, కురుపులు, మేహబాదలు, గండ మాలలు, సవామేహము, రసపట్టు, మేహవాత రోగములను బోగొట్టును. చెక్కిర్రమును రూపుమాపును. రక్తమును శుభ్రపరచి శరీరమునకు ఆరోగ్యమును పొందించును. వెల డబ్బి 1-కి రూ 8.

చర్యరోగములకు అమృతము వంటిది.

చ్యవన ప్రాశ్న లేహ్యము

చర్యరోగములకు అమృతము వంటిది.

మొటిములు, కురుపులు, మేహబాదలు, గండ మాలలు, సవామేహము, రసపట్టు, మేహవాత రోగములను బోగొట్టును. చెక్కిర్రమును రూపుమాపును. రక్తమును శుభ్రపరచి శరీరమునకు ఆరోగ్యమును పొందించును. వెల డబ్బి 1-కి రూ 8.

చర్యరోగములకు అమృతము వంటిది.

మొటిములు, కురుపులు, మేహబాదలు, గండ మాలలు, సవామేహము, రసపట్టు, మేహవాత రోగములను బోగొట్టును. చెక్కిర్రమును రూపుమాపును. రక్తమును శుభ్రపరచి శరీరమునకు ఆరోగ్యమును పొందించును. వెల డబ్బి 1-కి రూ 8.

చర్యరోగములకు అమృతము వంటిది.

వజ్రదంతచూర్ణము

ప్రతినీత్యము దీనితో దంతభావము శేషించి దంతములకు మంచి పటుత్వము నిచ్చును.

వెల డబ్బి 0-4-0 అణాలు

ఆయుర్వేదాశ్రమం,

41, ఆచారప్పన్ విధి, జి. టి. మదరాసు

తెలివిలాసము:— పండిట్ - మదరాసు.

త్వరపడుడు! జాతకరత్నము ప్రతులు తక్కువ!!

త్వరపడుడు! జాతకరత్నము ప్రతులు తక్కువ!!

త్వరపడుడు! జాతకరత్నము ప్రతులు తక్కువ!!

త్వరపడుడు! జాతకరత్నము ప్రతులు తక్కువ!!

త్వరపడుడు! జాతకరత్నము ప్రతులు తక్కువ!!

త్వరపడుడు! జాతకరత్నము ప్రతులు తక్కువ!!

త్వరపడుడు! జాతకరత్నము ప్రతులు తక్కువ!!

త్వరపడుడు! జాతకరత్నము ప్రతులు తక్కువ!!

త్వరపడుడు! జాతకరత్నము ప్రతులు తక్కువ!!

త్వరపడుడు! జాతకరత్నము ప్రతులు తక్కువ!!

త్వరపడుడు! జాతకరత్నము ప్రతులు తక్కువ!!

త్వరపడుడు! జాతకరత్నము ప్రతులు తక్కువ!!

త్వరపడుడు! జాతకరత్నము ప్రతులు తక్కువ!!

త్వరపడుడు! జాతకరత్నము ప్రతులు తక్కువ!!

త్వరపడుడు! జాతకరత్నము ప్రతులు తక్కువ!!

త్వరపడుడు! జాతకరత్నము ప్రతులు తక్కువ!!

త్వరపడుడు! జాతకరత్నము ప్రతులు తక్కువ!!

త్వరపడుడు! జాతకరత్నము ప్రతులు తక్కువ!!

త్వరపడుడు! జాతకరత్నము ప్రతులు తక్కువ!!

త్వరపడుడు! జాతకరత్నము ప్రతులు తక్కువ!!

త్వరపడుడు! జాతకరత్నము ప్రతులు తక్కువ!!

త్వరపడుడు! జాతకరత్నము ప్రతులు తక్కువ!!

త్వరపడుడు! జాతకరత్నము ప్రతులు తక్కువ!!

త్వరపడుడు! జాతకరత్నము ప్రతులు తక్కువ!!

త్వరపడుడు! జాతకరత్నము ప్రతులు తక్కువ!!

త్వరపడుడు! జాతకరత్నము ప్రతులు తక్కువ!!

త్వరపడుడు! జాతకరత్నము ప్రతులు తక్కువ!!

త్వరపడుడు! జాతకరత్నము ప్రతులు తక్కువ!!

త్వరపడుడు! జాతకరత్నము ప్రతులు తక్కువ!!

త్వరపడుడు! జాతకరత్నము ప్రతులు తక్కువ!!

త్వరపడుడు! జాతకరత్నము ప్రతులు తక్కువ!!

త్వరపడుడు! జాతకరత్నము ప్రతులు తక్కువ!!

త్వరపడుడు! జాతకరత్నము ప్రతులు తక్కువ!!

త్వరపడుడు! జాతకరత్నము ప్రతులు తక్కువ!!

త్వరపడుడు! జాతకరత్నము ప్రతులు తక్కువ!!

త్వరపడుడు! జాతకరత్నము ప్రతులు తక్కువ!!

త్వరపడుడు! జాతకరత్నము ప్రతులు తక్కువ!!

త్వరపడుడు! జాతకరత్నము ప్రతులు తక్కువ!!